

Biuletyn Informacyjny

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Nr 1-2 (119-120) 2023

ISSN 2082-2650

WIZYTA PROF. WOLFGANGA SCHARECKA

NUMERZE

- 2 Z obrad Senatu PUM
- 4 Nominacje profesorskie
 - Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Małgorzata Katarzyna Szczuko
 - Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Edyta Gołembiewska
 - Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Małgorzata Piasecka
 - Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Aneta Cymbaluk-Płoska
 - Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Małgorzata Peregud-Pogorzelska
- 11 Rektor PUM laureatem Nagrody Zaufania „Złoty OTIS” 2023
- 11 Profesor Jan Lubiński z nagrodą Orła Wprost
- 12 Prof. PUM Agnieszka Kempieńska-Podhorodecka Osobowość Roku 2022
- 13 Lista STU „Pulsu Medycyny”
- 14 Rektor PUM w Radzie Przejrzystości AOTMIT
- 14 Profesor Jarosław Peregud-Pogorzelski - konsultantem krajowym w dziedzinie pediatrii
- 15 Prorektor PUM w składzie Naczelnej Komisji Bioetycznej
- 16 Rektor PUM w Radzie Naukowej Państwowego Instytutu Medycznego
- 16 Prezes Polskiego Towarzystwa Logopedii Klinicznej z PUM
- 17 Wizyta prof. Wolfganga Scharecka na PUM
- 18 Alumni Club Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie
- 19 Punktacja jednostek PUM na podstawie algorytmu za lata 2020-2022
- 23 Konferencje, zjazdy, szkolenia
 - Okulistyczna współpraca transgraniczna
 - Międzynarodowe Warsztaty Kardiochirurgiczne
 - II Ogólnopolska Konferencja Dydaktyki Anatomicznej
 - Nowe trendy w okulistyce praktycznej
- 32 Zachodniopomorskie Porozumienie Doktorantów
- 33 CWBK PUM – twój partner w badaniach klinicznych
- 35 EIC Pathfinder dla wizjonerów
- 37 Wymiana międzynarodowa z Uniwersytetem w Betlejem
- 38 V Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Mózgu
- 39 Studenckie projekty naukowe 2023
- 40 Serwis informacyjny Biblioteki PUM
- 45 Pasja szuka wyrazu. Wystawa – I love dentistry
- 47 Robot neurochirurgiczny w klinice PUM
- 48 Kolejne proekologiczne inwestycje na PUM
- 49 Wielka Szczecińska Majówka
- 50 Nowe boisko do piłki nożnej
- 50 Opowieści lekarskie - Historia dwóch piosenek
- 52 Wierny przysiędze Hipokratesa
- 55 Wspomnienia
 - Prof. dr hab. n. med. Czesława Tarnowska
 - Prof. dr hab. n. przyr. Mirosława Humiczewska-Rajska
 - Dr n. med. Maria Ilnicka-Mądry
 - Dyrektor Jerzy Romanowski
- 64 Z życia studentów
 - Konferencja naukowa Studenckiego Towarzystwa Naukowego PUM
 - iTOP dla studentów stomatologii PUM
 - Akademickie Mistrzostwa Polski w Pływaniu – PUM najlepszy
 - Najszybsza PUMA na PUM
 - Udane łowy - podsumowanie sezonu 2022/2023 naszych PUM
 - Sukcesy Klubu Uczelnianego AZS PUM
 - Studenci na medal!

Biuletyn Informacyjny – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie. Wydawany za zgodą Rektora PUM
 Redakcja: Dagmara Budek – redaktor naczelny, Kinga Brandys, Renata Olejnik, Bogusława Romaniak, Jacek Rudnicki,
 Sławomir Szymański

Nakład 400 egz. Adres Redakcji: Biblioteka Główna PUM, al. Powstańców Wilkp. 20, 70-110 Szczecin, tel. 91 441 45 00,
 e-mail: biblioteka@pum.edu.pl

Skład: Eliza Świtalska. Druk: printgroup.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania otrzymanych tekstów

Z OBRAD SENATU PUM

Na posiedzeniu Senatu w dniu 25 stycznia 2023 r. przedstawione zostało sprawozdanie z działalności Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Podjęto uchwały w sprawach:

- przyjęcia projektu Regulaminu zbywania, oddawania w dzierżawę, najem, użytkowanie oraz użyczenie aktywów trwałych Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. T. Sokołowskiego PUM w Szczecinie oraz Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie;
- rozszerzenia działalności Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie oraz zmian w Statucie Szpitala.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 1 marca 2023 r. podjęto uchwały w sprawach:

- zaopiniowania wniosku o przyznanie medalu „Za zasługi dla Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie”;
- wyrażenia zgody na realizację i finansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa budynku MCD3 PUM w Szczecinie o Bank Tkanek i Komórek oraz Wytwórnię Farmaceutyczną”;
- programu kształcenia Szkoły Doktorskiej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2023/2024;
- zasad i trybu rekrutacji do Szkoły Doktorskiej prowadzonej na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie na rok akademicki 2023/2024;
- Regulaminu Szkoły Doktorskiej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- ustalenia programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne z bezpieczeństwem morskim i sektora offshore na Wydziale Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- zmiany nazw szpitali klinicznych Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
- zaopiniowania planu finansowego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego PUM w Szczecinie na 2023 rok;

- zaopiniowania planu wydatków inwestycyjnych Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. T. Sokołowskiego PUM w Szczecinie na 2023 rok;
- zmiany Statutu Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego PUM w Szczecinie;
- rozszerzenia działalności Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie oraz zmian w Statucie Szpitala.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 22 marca 2023 r. podjęto uchwały w sprawach:

- zmiany Statutu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- ustalenia szczegółowych terminów postępowania rekrutacyjnego na studia stacjonarne i niestacjonarne na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie na rok akademicki 2023/2024;
- uchwalenia Regulaminu postępowania rekrutacyjnego na I rok jednolitych magisterskich odpłatnych studiów prowadzonych w języku angielskim (English Program) na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie na rok akademicki 2023/2024;
- uchwalenia Regulaminu postępowania rekrutacyjnego na I rok jednolitych magisterskich odpłatnych studiów prowadzonych w języku angielskim (Asklepios Program) na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie na rok akademicki 2023/2024;
- zaopiniowania planu finansowo-inwestycyjnego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie na 2023 rok.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 26 kwietnia 2023 r. podjęto uchwały w sprawach:

- uzasadnienia wniosku o przyznanie nagrody prezesa rady ministrów za wyróżniającą się rozprawę doktorską;
- opinii o zasadności wystąpienia z wnioskiem o nagrodę ministra zdrowia za całokształt dorobku;
- opinii o zasadności wystąpienia z wnioskiem o nagrodę ministra zdrowia za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej;
- opinii o zasadności wystąpienia z wnioskiem o nagrodę ministra zdrowia za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności organizacyjnej;

- opinii o zasadności wystąpienia z wnioskiem o nagrodę ministra zdrowia za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej;
- określenia kryteriów uprawniających do ubiegania się o stanowisko profesora uczelni, adiunkta i asystenta;
- uchwalenia Regulaminu studiów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- ustalenia limitu przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2023/2024;
- przyjęcia Regulaminu zbywania, oddawania w dzierżawę, najem, użytkowanie oraz użyczenie aktywów trwałych dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie jest podmiotem tworzącym;
- powołania przedstawicieli Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego PUM w Szczecinie;
- zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego PUM w Szczecinie za 2022 rok;
- zatwierdzenia podziału wyniku finansowego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. T. Sokołowskiego PUM w Szczecinie za 2022 r.;
- powołania przedstawicieli Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie;
- zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie za 2022 rok;
- zatwierdzenia przeznaczenia zysku netto Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie za 2022 r.;
- zatwierdzenia przeznaczenia zysku netto Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie za poprzednie lata;
- zaopiniowania zmiany planu finansowo-inwestycyjnego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie na 2023 r. Na posiedzeniu Senatu w dniu 31 maja 2023 r. podjęto uchwały w sprawach:
 - zasad przyjmowania na studia na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie laureatów i finalistów olimpiad tematycznych;
 - zasad przyjmowania na studia na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego;
 - ustalenia zasad i trybu przyjmowania kandydatów na studia stacjonarne na kierunku ratownictwo medyczne z bezpieczeństwem morskim i sektora offshore na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie w roku akademickim 2023/2024;
 - utworzenia i ustalenia programu studiów podyplomowych na kierunku fizjoterapia oddechowa;
 - zmiany Statutu Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego PUM w Szczecinie;
 - wyrażenia zgody na oddanie w najem majątku nieruchomego;
 - zmiany i sprostowania Uchwały Nr 57/2022 z dnia 28 września 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie mienia;
 - zmiany Statutu Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie;
 - zmiany i sprostowania Uchwały Nr 60/2022 z dnia 28 września 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie mienia. Na posiedzeniu Senatu w dniu 21 czerwca 2023 r. podjęto uchwały w sprawach:
 - rekomendacji do nadania tytułu doktora honoris causa;
 - zgłoszenia kandydatów na członków Rady Doskonałości Naukowej;
 - szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w postępowaniu habilitacyjnym na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie;
 - sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie;
 - ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych na Wydziale Medycyny i Stomatologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
 - ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych na Wydziale Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
 - ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
 - zmiany Uchwały nr 2/2022 w sprawie ustalenia programów studiów na kierunku logopedia

- kliniczna z terapią zajęciową na Wydziale Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- ustalenia zasad i trybu przyjmowania kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie w roku akademickim 2024/2025;
 - uchwalenia Regulaminu studiów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

ZMIANY W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ JEDNOSTEK NAUKOWO-DYDAKTYCZNYCH POMORSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W SZCZECINIE

Zarządzeniem nr 150/2022 r. Rektora PUM z dnia 29 listopada 2022 r. przekształcono Samodzielną Pracownię Diagnostyki Immunologicznej w Zakład Diagnostyki Immunologicznej. Zarządzenie weszło w życie 1 lutego 2023 r.

Zarządzeniem nr 159/2022 r. Rektora PUM z dnia 16 grudnia 2022 r. na Wydziale Medycyny i Stomatologii utworzono Samodzielną Pracownię Muzykoterapii. Zarządzenie weszło w życie 1 lutego 2023 r.

Zarządzeniem nr 4/2023 r. Rektora PUM z dnia 11 stycznia 2023 r. przekształcono Samodzielną Pracownię Badań Biochemicznych w Zakład Badań Biochemicznych. Zarządzenie weszło w życie 1 lutego 2023 r.

Zarządzeniem nr 22/2023 r. Rektora PUM z dnia 1 lutego 2023 r. przekształcono Zakład Protetyki Stomatologicznej w Katedrę i Zakład Protetyki Sto-

matologicznej. Zarządzenie weszło w życie 1 lutego 2023 r.

Zarządzeniem nr 32/2023 r. Rektora PUM z dnia 24 lutego 2023 r.:

- zmieniono nazwę Katedry Fizjopatologii na Katedrę Fizjopatologii, Hematologii i Transplantologii;
- do struktury Katedry Fizjopatologii, Hematologii i Transplantologii włączono Klinikę Hematologii i Transplantologii;
- Klinika Hematologii i Transplantologii pozostaje jednostką w strukturze Wydziału Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej. Zarządzeniem nr 63/2023 r. Rektora PUM z dnia 22 maja 2023 r.:
- przekształcono Katedrę i Zakład Pielęgniarstwa Specjalistycznego w Zakład Pielęgniarstwa Specjalistycznego;
- na Wydziale Nauk o Zdrowiu utworzono Katedrę Pielęgniarstwa Specjalistycznego i Ratownictwa Medycznego;
- w Katedrze Pielęgniarstwa Specjalistycznego i Ratownictwa Medycznego utworzono Samodzielną Pracownię Ratownictwa Medycznego;
- przeniesiono Zakład Pielęgniarstwa Specjalistycznego do Katedry Pielęgniarstwa Specjalistycznego i Ratownictwa Medycznego.

Zarządzenie wchodzi w życie 1 października 2023 r.

Zarządzeniem nr 69/2023 r. Rektora PUM z dnia 1 czerwca 2023 r. utworzono jednostkę międzywydziałową pn. Pracownia Innowacyjnej Dydaktyki Medycznej.

DB

NOMINACJE PROFESORSKIE

PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.

MAŁGORZATA KATARZYNA SZCZUKO

ZAKŁAD ŻYWIENIA CZŁOWIEKA I METABOLOMIKI

4 LIPCA 2022 R.

Małgorzata Szczuko ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Szczecińskim na kierunku

biologia w 2000 r. Dienne Międzywydziałowe Studia Doktoranckie realizowała w latach 2005-

2009 na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie. Od 2010 r. jest zatrudniona na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym, początkowo jako asystent w Zakładzie Biochemii i Żywienia Człowieka, a następnie w Katedrze Żywienia Człowieka i Metabolomiki. Jej zainteresowania badawcze dotyczyły oceny jakości żywności, sposobu żywienia i stanu odżywienia, nawyków żywieniowych, diet eliminujących oraz możliwości wspomagania dietetycznego terapii wybranych jednostek chorobowych. Obejmowały niealkoholowe stłuszczenie wątroby, zespół policystycznych jajników, cukrzycę typu II, zespół metaboliczny i miażdżycę oraz późniejsze konsekwencje tych jednostek, jak zaburzenia płodności, patologie ciąży, udar, przewlekła choroba nerek, niektóre nowotwory przewodu pokarmowego (NEN). Następnym etapem zainteresowań była metabolomika związana z kaskadą reakcji prowadzących do uwolnienia kwasów LA i AA z błon komórkowych oraz syntezy pochodnych mediatorów prozapalnych i rozdzielających (lipoksyny), a także przeciwzapalnych pochodnych długołańcuchowych kwasów tłuszczowych EPA i DHA (marezyny, rezolwiny, protektyny).

W roku 2018 otrzymała stopień doktora habilitowanego nauk o zdrowiu na podstawie monotematycznego cyklu publikacji „Wybrane aspekty stanu zapalnego w fenotypach kobiet z zespołem policystycznych jajników (PCOS) oraz czynniki żywieniowe”.

Działalność naukowa prof. Małgorzaty Katarzyny Szczuko skoncentrowana była na analizie kwasów tłuszczowych SCFA, MCFA, LCFA i ich pochodnych. Obejmowała także zagadnienia wpływu metabolitów mikroflory jelitowej na metabolizm lipidowy i węglowodanowy kobiet ciężarnych i ich niemowląt oraz badanie jednostek chorobowych występujących na tle przewlekłego stanu zapalnego, w tym stany zapalne jelit (LC i WZJG) i chorobę Hashimoto.

Realizowała na uczelni i poza nią projekty badawcze oraz zwiększające kwalifikacje zawodowe w ramach uczelnianego Inkubatora Innowacyjności Narodowego Centrum Nauki ZUT i PUM, uczelnia-

nego Funduszu Stymulacji Nauki PUM oraz NCN. Była kierownikiem projektu „Stężenia kwasów tłuszczowych, mediatorów prozapalnych stanu zapalnego kobiet w okresie ciąży z uwzględnieniem parametrów biochemicznych gospodarki węglowodanowej i lipidowej” realizowanego w ramach Funduszu Stymulacji Nauki oraz projektu finansowanego przez NCN „Wpływ poziomu SCFA matki i noworodka w kontekście występowania dysbiozy jelitowej”.

Uczestniczyła jako członek zespołu badawczego i kadry szkoleniowej w projektach współ-

finansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego: „Dietetyk - poszukiwany specjalista w systemie promocji i ochrony zdrowia” „Progressio - Zintegrowany rozwój Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie”. Została powołana na eksperta zewnętrznego projektów badawczych w Agencji Badań Medycznych.

Jest autorem i współautorem ponad 100 krajowych i zagranicznych publikacji naukowych o łącznym IF=280, z liczbą cytowań 490 i indeksem Hirscha 13.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu. Odbyła staże na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu w Katedrze Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego oraz w Strathclyde University i Forth Valley College in Stirling w Szkocji. Otrzymała wyróżnienie za najlepszą pracę naukową opublikowaną przez wydawnictwo De Gruyter w czasopiśmie „Pteridines” w 2020 r. Jest laureatką wielu nagród naukowych i dydaktycznych przyznanych przez rektora PUM.

Działała jako członek Komitetu Naukowego IV Konferencji Naukowo-Szkoleniowej z cyklu spotkań z dietetyką funkcjonalną: „Najnowsze trendy w terapii otyłości” oraz „Neurobiota - jak jelita zmieniają funkcjonowanie mózgu”.

Popularyzowała naukę w charakterze szkoleniowca podczas mityngu organizowanego przez Ruchową Akademię Zdrowia „Kobiece inspiracje

na Bałtyku”, prowadziła warsztaty dietetyczne pt. ”Coś dla siebie, coś dla zdrowia”.

W strukturach akademickich pełniła funkcje członka komisji egzaminacyjnej i doktorskiej w przewodach doktorskich, członka i przewodniczącej komisji egzaminu dyplomowego na kierunku dietetyka, kosmetologia, pielęgniarstwo i położnictwo. Od 2010 r. była zaangażowana w tworzenie kierunku dietetyka I i II stopniu, gdzie pełniła funkcję asystenta dydaktycznego. Współtworzyła również miejsca praktyk zawodowych dla kierunku dietetyka.

Była promotorem trzech zakończonych i obronionych rozpraw doktorskich, ponad 30 prac magisterskich na kierunku dietetyka i kosmetologia oraz promotorem 44 prac licencjackich.

Prywatnie jest kobietą zamężną od ponad 20 lat, mamą dwójki wspaniałych dorosłych dzieci, które uważa za swój największy sukces i inspirację. W wolnych chwilach lubi spotkania z przyjaciółmi, a szanując ich indywidualne wybory żywieniowe, unika rozmów na tematy dietetyczne. Uwielbia aktywne podróże w nietypowe turystycznie miejsca, wypady trekkingowe i inspiracje sportowe uwiecznione niekonwencjonalnym celem. Reprezentowała PUM w Pierwszym Szczecińskim Maratonie PZU w 2015 r., który ukończyła z czasem 4:11:25.

(red.)

**PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.
EDYTA GOŁEMBIEWSKA
KLINIKA NEFROLOGII, TRANSPLANTOLOGII
I CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH
2 LUTEGO 2023 R.**

Edyta Gołembiewska urodziła się w 1972 r. w Stalowej Woli. Ukończyła Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie w 1997 r., otrzymując dyplom lekarza. Od 1998 r. jest pracownikiem Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych PAM/PUM, od 2017 r. na stanowisku profesora uczelni. Jest specjalistą w dziedzinie chorób wewnętrznych, nefrologii i transplantologii klinicznej.

W 2003 r. obroniła rozprawę doktorską „Wartość diagnostyczna oznaczenia glikemii, fruktozaminy i hemoglobiny glikowanej HbA1c w aspekcie kryteriów rozpoznawania cukrzycy i innych zaburzeń tolerancji glukozy ADA 1997 i WHO 1998”,

a w 2014 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego na podstawie dorobku naukowego i cyklu artykułów nt. „Analiza związku transportu otrzewnowego z wybranymi parametrami metabolicznymi i zapalnymi u pacjentów ze schyłkową niewydolnością nerek rozpoczynających leczenie dializą otrzewnową”.

Jej dorobek naukowy obejmuje 122 publikacje, których całkowity IF ma wartość 97,6, suma punktów MNiSW wynosi 1632, indeks Hirscha – 10, a liczba cytowań – 320.

Tematyka badań prof. Edyty Gołembiewskiej obejmuje przede wszystkim czynniki i mechanizmy wpływające na nasilenie stanu zapalnego i transport otrzewnowy

u pacjentów leczonych nerkozastępczo metodą dializoterapii otrzewnowej, co w sposób pośredni wpływa na rozwój powikłań i rokowanie. Swoje badania w tym zakresie prowadzi również we współpracy z Department of Clinical Science, Intervention and Technology Instytutu Karolinska w Sztokholmie, w zespole prof. Bengta Lindholma z Division of Renal Medicine and Baxter Novum Research Center. Wchodzą one w skład szerszego projektu „Factors affecting clinical outcomes of patients with chronic kidney disease”. Inne staże zagraniczne obejmowały szkolenie na oddziale nefrologii University Hospital Ghent w Belgii w zespole prof. Norbert Lameire oraz na oddziale nefrologii i przeszczepiania nerek Szpitala Klinicznego w Barcelonie w zespole prof. J.M. Campistol.

Jest kierownikiem Ośrodka Dializy Otrzewnowej przy Klinice Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych PUM oraz członkiem Grupy Roboczej ds. Dializoterapii Otrzewnowej Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego, do zadań której należy m.in. analiza stanu dializoterapii otrzewnowej w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązujących praktyk i procedur oraz implementowanie wytycznych Międzynarodowego Towarzystwa Dializoterapii Otrzewnowej (International Society for Peritoneal Dialysis, ISPD). Angażuje się w aktywność edukacyjną w ramach Akademii Dializy Otrzewnowej.

(red.)

**PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.
MAŁGORZATA PIASECKA
ZAKŁAD HISTOLOGII I BIOLOGII ROZWOJU
14 LUTEGO 2023 R.**

Małgorzata Piasecka w 1980 r. ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, otrzymując tytuł magistra biologii ze specjalnością biologii molekularnej i specjalizacją biochemii. W tym samym roku rozpoczęła pracę w Pomorskiej Akademii Medycznej/Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie. Obecnie jest zatrudniona w Zakładzie Histologii i Biologii Rozwoju, którego jest kierownikiem od 2018 r. W latach 2011–2022 pełniła funkcję kierownika Studium Kształcenia Podyplomowego/Centrum Kształcenia Podyplomowego PUM.

Stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej otrzymała w 1992 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt.

„Wpływ przewlekłego stosowania jonów ołowiwych na plemniki szczura”, a w 2008 r. – stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej, na podstawie dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. „Diagnostyczna ocena wstawki ludzkich plemników i integralności ich genomu ze szczególnym uwzględnieniem astenozoospermii”. W 2010 r. uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie zdrowie publiczne.

Główne jej zainteresowania naukowe dotyczą szeroko pojętej fizjologii i patologii układu płciowego męskiego, ze szczególnym uwzględnieniem diagnostyki seminologicznej wykraczającej poza standardowe metody oceny męskich komórek rozrodczych. Była

inicjatorem wdrożenia wielu technik badawczych. Defekty strukturalne, funkcjonalne i molekularne plemników zwierzęcych i ludzkich weryfikowane w różnych warunkach doświadczalnych i klinicznych, a także komplementarne techniki ujawniające te nieprawidłowości były głównym tematem jej prac badawczych. Poszukuje takich biomarkerów gamet męskich, które w kontekście etiologii niepowodzeń w rozrodzie człowieka mogą być przydatne w opracowaniu nowych algorytmów terapeutycznych oraz mogą mieć wartość predykcyjną w warunkach naturalnej koncepcji, a także w przypadku nieuniknionego i niezwykle progresywnego rozwoju technik wspomaganey prokreacji.

Czterokrotnie, w ośrodkach europejskich (Salzburg, Kopenhaga, Budapeszt) w ramach kongresów odbyła kursy z zakresu seminologii, niepłodności męskiej oraz rozwoju i funkcjonowania narządów rozrodczych. Dwukrotnie uczestniczyła w redagowaniu opublikowanych rekomendacji dotyczących oceny podstawowych parametrów nasienia, opracowanych wg wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z 2010 r., zarówno dla pracowników naukowych, jak i diagnostów laboratoryjnych.

Dorobek naukowy prof. Małgorzaty Piaseckiej obejmuje 286 pozycji. Jest autorką i współautorką 66 publikacji oryginalnych, 15 poglądowych, dwóch monografii, 16 rozdziałów w książkach, jednego abstraktu w książce zagranicznej, a także 183 streszczeń zjazdowych. Ponadto, była redaktorem naukowym recenzowanej książki naukowej pt. „Układ płciowy męski. Badania kliniczne i doświadczalne” wydanej przez Wydawnictwo PUM. Sumaryczny IF uzyskany za publikacje jest równy 121,106, a suma punktów ministerialnych 3065. Współczynnik Hirscha wynosi 13, a liczba cytowań bez autocytaowań 494.

Uczestniczyła w badaniach naukowych finansowanych ze środków zewnętrznych (MNiSW, KBN, NCBiR, NCN), była współwykonawcą lub głównym wykonawcą w sześciu projektach. Pierwszy z nich dotyczył oznaczania związków azotowych w mięsie wołowym zwierząt hodowanych w Zootechnicznym Zakładzie Doświadczalnym oraz aflatoksyn i związków azotowych w paszach przeznaczonych dla tych zwierząt. Drugi, koordynowany przez Instytut Fizjologii Zwierząt (oddział Polskiej Akademii Nauk) Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, realizowany był w ramach tematu „Fizjologiczne mechanizmy regulacyjne procesów rozrodczych”,

z kolei temat trzeciego projektu to „Wpływ związków ołowiu na jądro, najądrze, plemniki”. Udział w pozostałych był możliwy dzięki wieloletniej współpracy z Instytutem Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu: „Niepłodność małżeńska – identyfikacja przyczyn na podłożu molekularnym, jako bazy do utworzenia algorytmów, w celu jej efektywnego przeciwdziałania”, „Wpływ stanu zapalnego w układzie in vivo i in vitro na struktury subkomórkowe plemnika ze szczególnym uwzględnieniem stanu zapalnego mitochondriów” oraz „Weryfikacja hipotezy stresu oksydacyjnego, apoptozy i czynnika immunologicznego jako mechanizmów odpowiedzialnych za niską jakość nasienia u mężczyzn narażonych na szok temperaturowy jąder”. Ponadto była kierownikiem dwóch projektów finansowanych przez Fundusz Stymulacji Nauki PUM: „Eliminacja plemników w nasieniu ludzkim w warunkach in vivo i in vitro”, „Ocena aktywności fagocytarnej leukocytów i ich zdolności do generowania sieci zewnątrzkomórkowych (ET) w obecności plemników w zależności od czynnika zapalnego w warunkach in vitro”.

W 2008 r. z inicjatywy prof. Małgorzaty Piaseckiej powstało laboratorium andrologiczne w Zakładzie Histologii i Biologii Rozwoju PAM/PUM, umożliwiające kontynuowanie badań naukowych z zakresu andrologii podstawowej.

Była promotorem w ośmiu przewodach doktorskich, pięciu zakończonych i trzech w trakcie realizacji oraz wielu prac magisterskich, a także recenzentem 11 prac doktorskich i dwóch postępowań habilitacyjnych. Jako sekretarz uczestniczyła w sześciu komisjach habilitacyjnych. Dwukrotnie pełniła funkcję kierownika specjalizacji w zakresie zdrowia publicznego dla nielekarzy i funkcję kierownika grantu dydaktycznego finansowanego z funduszu Unii Europejskiej: „Kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych w obszarach związanych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi”.

Od 2019 r. jest członkiem Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zdrowiu PUM. Wielokrotnie otrzymała nagrody naukowe i dydaktyczne rektora PUM, Medal 70-lecia PUM, a także zespołową nagrodę naukową ministra zdrowia i opieki społecznej.

Była redaktorem pomocniczym w czasopiśmie „Reproductive Biology” i jest nim w czasopiśmie „Folia Histochemica et Cytobiologica”. Pełni funkcję redaktora naczelnego czasopisma „Potępy Andrologii Online”. Jest członkiem Zarządu Głównego

Polskiego Towarzystwa Histo- i Cytochemików, Polskiego Towarzystwa Andrologicznego oraz członkiem Polskiego Towarzystwa Biologii Komórki, Towarzy-

stwa Biologii Rozrodu i Międzynarodowego Towarzystwa Andrologicznego.

(red.)

PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.
ANETA CYMBALUK-PŁOSKA
ODDZIAŁ KLINICZNY GINEKOLOGII REKONSTRUKCYJNEJ
I ONKOLOGICZNEJ
8 MARCA 2023 R.

Aneta Cymbaluk-Płoska jest absolwentką Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z roku 2003. Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskała w 2007 r. na podstawie obronionej z wyróżnieniem summa cum laude pracy „Wybrane substancje biologicznie czynne u pacjentek otyłych z rozrostami patologicznymi i rakiem endometrium”. W roku 2018 otrzymała stopień naukowy doktora habilitowanego na podstawie dorobku naukowego i cyklu publikacji powiązanych tematycznie: „Ocena znaczenia klinicznego czynników metabolicznych oraz czynników proteolitycznych w prognozowaniu zaawansowania raka endometrium”. Jest specjalistą w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz w dziedzinie ginekologii onkologicznej.

Od 2007 r. jest związana zawodowo z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym w Szczecinie, początkowo jako rezydent, a następnie asystent i adiunkt w Klinice Ginekologii Operacyjnej i Onkologii Ginekologicznej Dorosłych i Dziewcząt. Obecnie jest kierownikiem Oddziału Klinicznego Ginekologii Rekonstrukcyjnej i Onkologicznej PUM w Szczecinie.

Profesor Cymbaluk-Płoska swoje zainteresowania naukowe koncentruje na zagadnieniach związanych

z ginekologią onkologiczną, a w szczególności rakiem jajnika i rakiem endometrium. Główne działania badawcze obejmują możliwości poszerzenia diagnostyki przy użyciu markerów dla obu nowotworów oraz znalezienia jak najlepszych czynników prognostycznych i predykcyjnych w raku endometrium. Ponadto badania jej dotyczą nowoczesnego podejścia do leczenia pacjentek z rakiem sromu i operacji rekonstrukcyjnych z wykorzystaniem płatów uszypułowanych.

Dorobek naukowy obejmuje wiele prac publikowanych w recenzowanych czasopismach polskich i zagranicznych, których łączny IF wynosi 368, a indeks Hirscha 14.

Brała udział w wielu projektach badawczych: jako kierownik grantu w projekcie „Progressio – Zintegrowany rozwój Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie” współfinansowanym z Funduszy Europejskich Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój; jako członek zespołu badawczego w wielośrodkowych badaniach klinicznych dotyczących raka endometrium i nawrotowego raka jajnika; w badaniu na temat leczenia nawrotowego raka endometrium, nawrotowego raka jajnika, terapii pierwszego rzutu w raku jaj-

nika, leczeniu pierwszej linii pacjentek z rakiem jajnika z zastosowaniem przeciwciał monoklonalnych i immunoterapii anty-PDL-1, a także w granice przyznanych przez Agencję Badań Medycznych dotyczącym niewydolności łożyska.

Jest osobą działającą aktywnie na rzecz macierzystej uczelni. Pełni funkcję prorektora ds. dydaktyki PUM, jest członkiem Senatu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie oraz członkiem Rady Naukowej Wydawnictwa Pomorskiego Uni-

wersytetu Medycznego. Jest promotorem siedmiu doktoratów.

Należy do Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników, jest członkiem Zarządu Sekcji Ginekologii Operacyjnej PTGP oraz sekretarzem Oddziału Zachodniopomorskiego Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników. Należy także do Polskiego Towarzystwa Ginekologów Onkologów.

(red.)

PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.
MAŁGORZATA PEREGUD-POGORZELSKA
KLINIKA KARDIOLOGII
8 MARCA 2023 R.

Małgorzata Peregud-Pogorzelska, urodzona w Krakowie, studia medyczne ukończyła w 1988 r. na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Od roku 1992 jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym w Klinice Kardiologii PAM/PUM. Jest specjalistą chorób wewnętrznych i kardiologii. W 1999 i 2000 r. odbyła staże w Department of Interventional Cardiology w Szpitalu San Raffaele w Mediolanie.

Głównym przedmiotem jej zainteresowań jest zjawisko żywotności mięśnia sercowego, jego uszkodzenia niedokrwienno-reperfuzyjnego, jak również metod jego poprawy, a także remodelingu pozawałowego i czynników mających na niego wpływ. Prace nad tym zagadnieniem rozpoczęła jeszcze przed doktoratem, który obejmował tę tematykę. Pracę doktorską pt. „Ocena funkcji lewej komory serca po implantacji pomostów

aortalno-wieńcowych” obroniła w 1996 r. Kontynuowanie badań nad tymi problemami i ich rezultaty przedstawione zostały w rozprawie habilitacyjnej „Polimorfizm wybranych genów a przebudowa lewej komory u chorych po zawale serca”.

Szczególne miejsce w dorobku stanowią też prace dotyczące zmian w sercu pojawiających się w przebiegu schorzeń tkanki łącznej.

Nie mniej istotnym zagadnieniem, którym zajmuje się prof. Małgorzata Peregud-Pogorzelska, są choroby serca u kobiet.

Od 2015 r. do chwili obecnej jest w zarządzie Sekcji Chorób Serca u Kobiet Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, której była przewodniczącą w latach 2017-2019. Przewodniczyła licznym konferencjom o tej tematyce. Prowadziła badania obserwacyjne i eksperymentalne w ramach sekcji Chorób Serca PTK. Aktualnie jest liderem

międzynarodowego badania „Serce kobiety - transgraniczne dwuośrodkowe badanie zaburzeń rytmu u kobiet POL-GER Rytmia” w ramach współpracy Interreg VA Meklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska. Rezultatem tych badań jest szereg publikacji w recenzowanych czasopiśmie naukowych.

Od 2009 r. jest koordynatorem i prowadzi nadzór nad diagnostyką i leczeniem pacjentów w ramach

narodowego programu leczenia tętniczego nadciśnienia płucnego oraz zakrzepowo-zatorowego nadciśnienia płucnego w regionie zachodniopomorskim. Jest członkiem krajowych i zagranicznych towarzystw kardiologicznych. Zainteresowania prywatne to podróże i literatura.

(red.)

REKTOR PUM LAUREATEM NAGRODY ZAUFANIA ZŁOTY OTIS 2023

Kapituła Nagrody Zaufania „Złoty OTIS” doceniła rektora PUM prof. Bogusława Machalińskiego za bezprecedensowy rozwój Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, który nastąpił w czasie pełnienia przez niego funkcji rektora w pierwszej i drugiej kadencji.

Działalność rektora Bogusława Machalińskiego znalazła uznanie w kategorii rozwój uczelni medycznych. Kapituła, w której zasiadają eksperci poszczególnych dziedzin medycyny, specjaliści systemu ochrony zdrowia w Polsce, doceniła wybitne osiągnięcia w rozwoju naukowym, dydaktycznym i infrastrukturalnym uczelni.

Złoty OTIS jest prestiżową nagrodą przyznawaną m.in. lekarzom, farmaceutom, osobom oraz organizacjom mającym wyróżniające się osiągnięcia na polu poprawy funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w naszym kraju. Uroczysta XX jubileuszowa gala wręczenia Nagrody Zaufania „Złoty OTIS” 2023 odbyła się 25 kwietnia 2023 r. w hotelu Polonia Palace w Warszawie.

Renata Olejnik

Dział Promocji i Informacji

Zdjęcie Tomasz Adamaszek/Instytut Nagrody Zaufania Złoty OTIS

PROFESOR JAN LUBIŃSKI Z NAGRODĄ ORŁA WPROST

Podczas uroczystej gali wręczenia nagród Orłów Wprost, która odbyła się 29 maja 2023 r. w Szczecinie,

uhonorowany został prof. Jan Lubiński, światowej sławy genetyk i naukowiec, kierownik

Zakładu Genetyki i Patomorfologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i Międzynarodowego Centrum Nowotworów Dziedzicznych. Wyróżniony został w kategorii osobowość regionu.

Orły Wprost to nagroda przyznawana od 2016 r. liderom biznesu i samorządowcom, jak również honorująca wybitne osobowości regionu oraz przedstawicieli nauki, medycyny i działaczy społecznych.

Renata Olejnik

Dział Promocji i Informacji

Zdjęcie Ars Lumen Piotr Woźniakiewicz/ Wprost

PROF. PUM AGNIESZKA KEMPIŃSKA-PODHORODECKA OSOBOWOŚĆ ROKU 2022

Tytuł Osobowości Roku 2022 Pomorza Zachodniego w kategorii nauka za aparat do fizjoterapii oddechowej z systemem stymulacji wizualno-dźwiękowej oraz modulem zbierania danych online otrzymała dr hab. prof. PUM Agnieszka Kempieńska-Podhorodecka z Zakładu Biologii Medycznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Konkurs „Osobowość Roku 2022” na etapie regionalnym organizowany jest przez redakcje „Głosu Szczecińskiego” i „Głosu Koszalińskiego”. Kapituła oceniała zaangażowanie i osiągnięcia kandydatów w danej dziedzinie. Następnie mieszkańcy naszego województwa poprzez głosowanie wyłonili zdobywców zaszczytnych tytułów w pięciu plebiscytowych kategoriach – kultura, nauka, biznes, działalność społeczna i charytatywna oraz polityka, samorządność i społeczność lokalna. Laureaci zostali docenieni za pasję i chęć pomagania innym oraz przyczynianie się do rozwoju naszego regionu.

W kategorii nauka drugie miejsce zajął dr hab. Wojciech Drożdż za prace poświęcone nowym aspektom zarządzania magazynami ener-

gii, elektromobilności, wykorzystania wodoru oraz dekarbonizacji gospodarki opartej na odnawialnych źródłach energii. Na trzecim miejscu uplasowała się dr n. med. Marta Bott-Olejnik, która w gryfickim szpitalu wdrożyła program leczenia osób z chorobą Parkinsona.

Renata Olejnik

Dział Promocji i Informacji

Zdjęcie Sebastian Wołosz

LISTA STU PULSU MEDYCYNY

Opiniotwórczy portal dla lekarzy i kadry menedżerskiej sektora medycznego „Puls Medycyny” już po raz 20. zaprezentował sylwetki lekarzy, którzy przyczynili się do rozwoju polskiej medycyny i poprawy ochrony zdrowia w Polsce.

Lista rankingowa opracowana została w oparciu o najważniejsze osiągnięcia i dokonania w 2022 r. osób nominowanych, ich reputację zawodową oraz pozytywny wpływ w środowisku medycznym lub w polskim systemie ochrony zdrowia. Wśród laureatów znaleźli się lekarze i dydaktycy z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie wyróżnieni w kategoriach medycyna oraz system ochrony zdrowia.

W kategorii medycyna:

- Prof. dr hab. Jan Lubiński – kierownik Zakładu Genetyki i Patomorfologii PUM, kierownik Międzynarodowego Centrum Nowotworów Dziezicznych; członek Rady ds. Diagnostyki Molekularnej; drugi wśród Polaków w prestiżowym rankingu Top Medicine Scientists.
- Prof. dr hab. Jerzy Samochowiec – prorektor ds. nauki Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, kierownik Katedry i Kliniki Psychiatrii PUM; członek zarządu Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego i European Psychiatric Association; redaktor naczelny czasopisma „Archives of Psychiatry and Psychotherapy”; członek Rady Ekspertów Naczelnej Izby Lekarskiej; współautor zaleceń Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego i Sekcji Farmakoterapii Polskiego Towarzystwa Badań nad Uzależnieniami.
- Prof. dr hab. Mieczysław Walczak – kierownik Kliniki Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii, Chorób Metabolicznych i Kardiologii Wieku Rozwojowego Pomorskiego Uniwersyte-

tu Medycznego w Szczecinie; naczelny lekarz SPSK-1 PUM w Szczecinie, konsultant krajowy w dziedzinie endokrynologii i diabetologii dziecięcej; przewodniczący Polskiego Towarzystwa Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej; członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego; dyrektor Podyplomowej Szkoły Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego; przewodniczący Zespołu Koordynacyjnego ds. Stosowania Hormonu Wzrostu oraz Zespołu Koordynacyjnego ds. Chorób Ultrazadkich; członek Rady ds. Chorób Rzadkich.

- Prof. dr hab. Bogusław Machaliński – rektor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, kierownik Katedry Fizjopatologii i Zakładu Patologii Ogólnej PUM, specjalista chorób wewnętrznych, hematologii i transplantologii klinicznej, twórca i ordynator Oddziału Transplantacji Szpiku Kliniki Hematologii i Transplantologii SPSK-1 PUM, konsultant wojewódzki w dziedzinie transplantologii klinicznej dla woj. zachodniopomorskiego, zastępca przewodniczącego Rady Agencji Badań Medycznych, członek Rady Naukowej Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN.
- Prof. dr hab. Miłosz Parczewski – kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych, Tropikalnych i Nabytych Niedoborów Immunologicznych Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, specjalista chorób zakaźnych, wirusolog, konsultant wojewódzki ds. chorób zakaźnych, prezes Polskiego Towarzystwa Naukowego AIDS, członek zarządu European Society for Translational Antiviral Research.

W kategorii system ochrony zdrowia:

- Prof. dr hab. Tomasz Grodzki – specjalista chirurgii ogólnej, chirurgii klatki piersiowej,

transplantologii klinicznej; kierownik Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej i Transplantacji PUM; marszałek Senatu RP.

- Prof. dr hab. Jacek Różański – specjalista chorób wewnętrznych, nefrologii i transplantologii klinicznej w Klinice Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych Pomorskiego Uniwer-

sytetu Medycznego w Szczecinie, krajowy konsultant w dziedzinie chorób wewnętrznych, zastępca naczelnego rzecznika odpowiedzialności zawodowej Naczelnej Izby Lekarskiej.

*Renata Olejnik
Dział Promocji i Informacji*

REKTOR PUM W RADZIE PRZEJRZYSTOŚCI AOTMIT

Począwszy od listopada 2022 r., minister zdrowia zaprosił do współpracy w Radzie Przejrzystości prof. Bogusława Machalińskiego, rektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, specjalistę w dziedzinie chorób wewnętrznych, hematologii i transplantologii klinicznej oraz konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie transplantologii klinicznej.

Rada Przejrzystości przy Prezesie Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji pełni funkcję doradczo-opiniodawczą. W swojej formule funkcjonuje od roku 2012 r. i zastąpiła działającą wcześniej przy Agencji Radę Konsultacyjną. Członków Rady powołuje minister zdrowia, dbając o to, aby jej przedstawiciele tworzyli interdyscyplinarny zespół oraz dysponowali niezbędnym doświadczeniem i wiedzą odpowiednią do przeprowadzenia oceny świadczeń opieki zdrowotnej. Dla zapewnienia jak najlepszej pracy oraz ułatwienia opracowywania rekomendacji dla technologii medycznych, w skład Rady powo-

ływani są m.in. przedstawiciele ministra zdrowia, prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, Rzecznika Praw Pacjenta, a także 10 osób o uznanym dorobku oraz posiadających co najmniej stopień naukowy doktora nauk medycznych lub dziedzin pokrewnych. Do zadań Rady należy w szczególności opracowywanie rekomendacji dotyczących finansowania technologii medycznych i świadczeń zdrowotnych w Polsce.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że po raz pierwszy od ukonstytuowania się w składzie Rady zasiada przedstawiciel Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Jest to świadectwem dostrzeżenia potencjału oraz dużej roli, jaką odgrywa nasz uniwersytet i jego przedstawiciele zarówno w regionie, jak i w Polsce.

(red.)

PROFESOR JAROSŁAW PEREGUD-POGORZELSKI KONSULTANTEM KRAJOWYM W DZIEDZINIE PEDIATRII

Prorektor ds. rozwoju Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie prof. Jarosław Peregud-Pogorzelski w dniu 4 kwietnia 2023 r. został powołany przez ministra zdrowia na konsultanta krajowego w dziedzinie pediatrii. Nominację wręczył prorekto-

rowi wiceminister zdrowia Piotr Bromber w obecności posła na Sejm RP Czesława Hoca oraz wojewody zachodniopomorskiego Zbigniewa Boguckiego, który jednocześnie podziękował profesorowi za wieloletnią współpracę w roli konsultanta wojewódzkiego.

Zbigniew Bogucki, Piotr Bromber, prof. Jarosław Peregud-Pogorzelski, prof. Bogusław Machaliński, Czesław Hoc

Profesor Peregud-Pogorzelski gratulacje przyjął także od towarzyszącego mu w uroczystości rektora PUM prof. Bogusława Machalińskiego. W wydarzeniu udział wzięli także prorektor ds. klinicznych prof. Leszek Domański oraz dyrektorzy uniwersyteckich szpitali klinicznych dr Konrad Jarosz i dr Marcin Sygut.

Profesor Jarosław Peregud-Pogorzelski ukończył Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie, stopień naukowy doktora uzyskał w 1992 r., doktora habilitowanego w 2002 r. Nominację profesorską otrzymał w 2013 r. Jest specjalistą w dziedzinie pediatrii, hematologii i onkologii dziecięcej, onkologii klinicznej i hematologii. Jest prorektorem ds. rozwoju Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie oraz kierownikiem Kliniki Pediatrii, Onkologii i Immunologii Dziecięcej PUM. Pełni

funkcję prezesa zarządu Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego. Jest jednym z inicjatorów powołania Parlamentarnego Zespołu ds. Dzieci, członkiem międzyresortowego zespołu ds. opracowania strategii „Zdrowie dzieci”, członkiem zespołu ds. dzieci przy Radzie Ochrony Zdrowia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Redaktor naczelny czasopisma „Pediatria po Dyplomie”. Przez 15 lat był konsultantem wojewódzkim w dziedzinie onkologii i hematologii dziecięcej.

Konsultanci krajowi inicjują badania epidemiologiczne oraz oceniają metody i wyniki tych badań, prognozują potrzeby zdrowotne w swojej dziedzinie, doradzają, jak realizować zadania, które wynikają z Narodowego Programu Zdrowia i innych programów zdrowotnych. Do ich zadań należy także opiniowanie wniosków o skierowanie pacjenta do leczenia lub badań diagnostycznych poza granicami Polski. Doradzają również przy zadaniach realizowanych przez Centrum Egzaminów Medycznych, Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych oraz Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.

*Renata Olejnik
Dział Promocji i Informacji
Zdjęcie Foto Everest*

PROREKTOR PUM W SKŁADZIE NACZELNEJ KOMISJI BIOETYCZNEJ

Profesor Aneta Cymbaluk-Płoska, prorektor ds. dydaktyki Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego

w Szczecinie, powołana została przez ministra zdrowia Adama Niedzielskiego do składu Naczelnej Komisji Bioetycznej na wniosek prezesa Agencji Badań Medycznych.

Profesor Aneta Cymbaluk-Płoska znalazła się w eksperckim gronie 28 osób, które będą pracowały nad oceną etyczną badań klinicznych. Będą szkoliły członków komisji bioetycznych z zakresu bioetyki i metodologii badań naukowych z udziałem ludzi lub z użyciem ludzkiego materiału biologicznego, a także współpracowały z prezesem Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w sprawie oceny etycznej badania klinicznego. Do kompetencji Komisji należy

również rozpatrywanie wniosków o wpis na listę komisji bioetycznych.

Ekspertów do Naczelnej Komisji Bioetycznej (NKB) powołuje i odwołuje minister właściwy do

spraw zdrowia. Kadencja NKB trwa cztery lata. Kandydaci przedstawiani są ministrowi przez prezesa Agencji Badań Medycznych.

*Renata Olejnik
Dział Promocji i Informacji*

REKTOR PUM W RADZIE NAUKOWEJ PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU MEDYCZNEGO

Profesor Bogusław Machaliński, rektor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, zarządzeniem ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 31 marca 2023 r. został powołany do Rady Naukowej Państwowego Instytutu Medycznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Instytut ukonstytuowano w grudniu 2022 r. w następstwie przekształcenia wysoko-specjalistycznego Centralnego Szpitala Klinicznego MSWiA. Działalność Instytutu obejmuje w szczególności tworzenie standardów opieki zdrowotnej dla funkcjonariuszy państwowych oraz postępowania medycznego na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, prowadzenie działalności leczniczej, badań naukowych, prac rozwojowych i usługowo-badawczych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Rada Naukowa Państwowego Instytutu MSWiA jest pierwszą radą tego typu w historii powojennej Polski, do składu której zostali powołani pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni Instytutu, przedstawiciele jednostek państwowych oraz 16 osób spoza MSWiA, wyróżniających się wiedzą, doświadczeniem i autorytetem w sferze związanej z ochroną zdrowia. Do znamienitego grona Rady, obok rektora PUM prof. Bogusława

Machalińskiego, powołano również dr. n. pr. Krzysztofa Kozłowskiego, członka Rady naszej uczelni. Nowo powołana Rada jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniodawczym oraz pełniącym funkcje doradcze Instytutu MSWiA w zakresie jego działalności oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej.

(red.)

PREZES POLSKIEGO TOWARZYSTWA LOGOPEDII KLINICZNEJ Z PUM

Powstałe w listopadzie 2022 r. i zarejestrowane 20 kwietnia 2023 r. stowarzyszenie Polskie Towarzystwo Logopedii Klinicznej ma na celu inicjowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie logope-

dii klinicznej. Istotnym elementem działalności PTLK jest również upowszechnianie wiedzy medycznej na ten temat, zważywszy na rosnącą potrzebę diagnozowania zaburzeń mowy oraz określania kierunków

pracy terapeutycznej z dziećmi i osobami dorosłymi z takimi wadami.

Polskie Towarzystwo Logopedii Klinicznej wspiera opracowywanie terapii logopedycznej nastawionej na profilaktykę, korygowanie i usuwanie wad wymowy oraz udzielanie porad rodzicom i nauczycielom odnośnie do rozwoju dzieci. Kluczowym aspektem aktywności Towarzystwa jest także wydawanie zaleceń, opinii i rekomendacji oraz tworzenie programów w odniesieniu do zasad diagnozy i terapii stosowanych w logopedii klinicznej. Członkowie i beneficjenci Towarzystwa rozwijają działalność poprzez nawiązywanie i podtrzymywanie krajowej i międzynarodowej współpracy w zakresie logopedii klinicznej.

Stowarzyszenie powstało z inicjatywy logopedów pracujących na co dzień w szpitalnych oddziałach klinicznych w Szczecinie, Poznaniu, Łodzi, Katowicach, Sosnowcu. Prowadzi działalność poprzez współpracę z władzami, instytucjami i innymi stowarzyszeniami w odniesieniu do problemów logopedii klinicznej oraz poprzez wspomaganie aktywności naukowej swoich członków.

Prezesem PTLK została dr hab. Wioletta Pawlukowska, adiunkt Kliniki Neurologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, kierownik studiów podyplomowych z zakresu neurologii na PUM.

*Renata Olejnik
Dział Promocji i Informacji*

WIZYTA PROF. WOLFGANGA SCHARECKA NA PUM

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie odwiedził na początku maja br. profesor Wolfgang Schareck, wybitny chirurg, transplantolog, przez 14 lat Rektor Uniwersytetu w Rostoku. Profesor Scha-

reck był wieloletnim kierownikiem Kliniki Chirurgii Naczyniowej i Transplantacyjnej, przewodniczącym Komisji Transplantacji Trzustki przy Niemieckim Towarzystwie Transplantologicznym, członkiem Zarządu EuroTransplantu, przewodniczył także Komitetowi Doradczemu EuroTransplantu w zakresie transplantacji trzustki.

Dzięki zaangażowaniu prof. Wolfganga Scharecka od 2018 r. intensywnie rozwija się współpraca pomiędzy Uniwersytetem w Rostoku i Pomorskim Uniwersytetem Medycznym w Szczecinie. Wspierając dostęp do najnowocześniejszych metod diagnostyki molekularnej najmłodszych pacjentów klinik pediatrycznych PUM dotkniętych cho-

Prof. Wolfgang Schareck

robami rzadkimi, prof. Schareck przyczynił się w ostatnich latach do rozwoju szczecińskiej pediatrii.

Wykład otwarty prof. Wolfganga Scharecka pt. „Can higher education make you happier?” (Czy wykształcenie wyższe może uczynić Cię szczęśliwszym?) odbył się 10 maja 2023 r. i stanowił ważne wydarzenie dla całej społeczności Uniwersytetu, szczególnie dla młodzieży akademickiej. Spotkanie z wielkim naukowcem, o doświadczeniu płynącym również z lat budowania tradycji Uniwersytetu w Rostoku, odbyło się w niezwykle przyjaznej atmosferze i stanowiło okazję dla młodych naukowców i przyszłych klinicystów do wysłuchania inspirującego wykładu oraz zadania pytań wybitnemu gościowi.

Wykłady otwarte Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie to inicjatywa rektora PUM prof. Bogusława Machalińskiego zapoczątkowana w 2017 r. wykładem światowej sławy naukowca i mikrochirurga prof. Marii Siemionow, profesor ortopedii i dyrektor kształcenia mikrochirurgii na Uniwersytecie Illinois w Chicago. Organizowane cyklicznie przez Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie wykłady te stanowią wyjątkową sposobność dla członków społeczności akademickiej

Prof. M. Giżewska, prof. B. Machaliński, prof. W. Schareck, prof. Arndt Rolfs

oraz wszystkich zainteresowanych do udziału w spotkaniach ze znakomitymi naukowcami z kraju i z zagranicy.

(red.)

Zdjęcia Foto Everest

ALUMNI CLUB POMORSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W SZCZECINIE

Jedną z piękniejszych tradycji akademickich jest odwoływanie się do wspólnoty – tak aktualnej, jak i tej tworzonej przez lata, pokolenia, wieki. Wspólne budowanie wartości mających potencjał przetrwania nie tylko mobilizuje do działania, ale także, a może nawet przede wszystkim, daje poczucie spełnienia w życiu. Nie bez znaczenia jest również kreowanie

prestżu, który w znacznej mierze opiera się na osiągnięciach absolwentów, zwłaszcza tych, którzy utożsamiają się z macierzystą uczelnią i są dumni z jej dokonań. Dlatego wszystkie liczące się w świecie uczelnie powołują do życia kluby absolwentów, zrzeszających byłych studentów i doktorantów,

byłych i obecnych pracowników, a także osoby, które w ich historii odegrały znaczącą rolę.

W 75. roku istnienia Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, z inicjatywy rektora PUM prof. Bogusława Machalińskiego, zainaugurował swoją działalność Alumni Club PUM. Celem organizacji jest rozwijanie współpracy pomiędzy obecnymi i dawnymi absolwentami uczelni, ułatwianie wzajemnych kontaktów i oferowanie swoim członkom możliwości uczestniczenia w życiu uniwersytetu. Ciałem decyzyjnym jest, zgodnie z zapisami Regulaminu Alumni Club PUM, Kapituła, w skład której weszli: rektor PUM prof. dr hab. Bogusław Machaliński – przewodniczący, prorektor ds. promocji i współpracy regionalnej PUM prof. dr hab. Dariusz Chlubek – wiceprzewodniczący, prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu PUM prof. dr hab. Elżbieta Grochans, dziekan Wydziału Farmacji, Biotechnologii i Medycyny Diagnostycznej PUM prof. dr hab. Izabela Gutowska, a także prodziekan Wydziału Medycyny i Stomatologii PUM prof. dr hab. Mariusz Lipski. Regulamin przewiduje powoływanie członków zwyczajnych, honorowych i wspierających. Członkiem zwyczajnym może zostać każdy absolwent PAM/PUM, przy czym za absolwenta uważa się osobę, która otrzymała dyplom ukończenia studiów PAM/PUM, uzyskała stopień doktora pod promotorstwem pracownika PAM/PUM lub została obdarzona godnością doktora honoris causa naszej uczelni.

Członkostwo honorowe może przysługiwać osobie fizycznej wybitnie zaangażowanej w realizację celów Alumni Club PUM lub szczególnie zasłużonej dla rozwoju nauki. O członkostwo wspierające może ubiegać się osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która podpisze porozumienie o współpracy z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym. Godność członka honorowego lub wspierającego nadaje Kapituła z własnej inicjatywy lub na wniosek rektora PUM, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Senat uczelni. Wszelkie informacje dotyczące Alumni Club PUM są dostępne na stronie internetowej pum.edu.pl, w zakładce uniwersytet/uczelnia/Alumni Club.

Powołanie Alumni Club PUM rozpoczyna nowy rozdział w historii naszego uniwersytetu. To jednak, czy inicjatywa władz zmaterializuje się zgodnie z oczekiwaniami, zależy od całej społeczności akademickiej. W dobie zatowarzenia życia publicznego jest niemal pewne, że przystępowanie do Alumni Club PUM pozwoli nie tylko skutecznie kształtować tradycję naszej uczelni, ale umożliwi także budowanie osobistych przyjaźni i więzi międzyludzkich. Próbujmy tworzyć wspólnotę. Dzisiaj to ważniejsze niż kiedykolwiek.

*prof. dr hab. Dariusz Chlubek
prorektor PUM ds. promocji
i współpracy regionalnej*

PUNKTACJA JEDNOSTEK PUM NA PODSTAWIE ALGORYTMU ZA LATA 2020-2022

Po raz kolejny przedstawiamy wykaz punktów uzyskanych przez jednostki naukowo-dydaktyczne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie w ramach algorytmu oceny działalności naukowej. Równocześnie przypominamy, iż działalność statutowa, na mocy przepisów Ustawy 2.0, jest częścią subwencji badawczo-dydaktycznej przekazywanej uczelni przez ministerstwo. Władze uczelni dokonują następnie wewnętrznego podziału na oba strumienie finansowe, gdyż ustawa daje jednostkom autonomię co do kształtowania swojej polityki finansowej.

W zestawieniu tabelarycznym zamieszczono punktację uzyskaną przez jednostki organizacyjne poszczególnych wydziałów PUM. Dla każdej jednostki, oprócz punktacji całkowitej, podano także liczbę etatów nauczycieli akademickich zatrudnionych w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Pozwoliło to na wyznaczenie wskaźnika efektywności naukowej, tj. liczby punktów wypracowanych w jednostce przez jednego nauczyciela akademickiego.

Lp.	Nazwa	Kod jednostki	Liczba punktów	Liczba etatów naucz. akad.	Efektywność naukowa
Wydział Medycyny i Stomatologii					
1.	Zakład Biochemii	WMS-130	17 021,00	6,500	2 618,62
2.	Katedra i Zakład Fizjologii	WMS-133	9 980,00	7,000	1 425,71
3.	Zakład Stomatologii Zintegrowanej	WMS-275	5 860,00	9,500	616,84
4.	Zakład Patologii Ogólnej	WMS-173	5 738,00	9,500	604,00
5.	Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych	WMS-177	5 563,50	14,500	383,69
6.	Klinika Chorób Zakaźnych, Tropikalnych i Nabytych Niedoborów Immunologicznych	WMS-163	4 711,50	5,500	856,64
7.	Katedra i Klinika Gastroenterologii	WMS-107	4 107,50	6,250	657,20
8.	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Endodoncji	WMS-262	3 983,00	16,750	237,79
9.	Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej	WMS-127	3 825,00	5,000	765,00
10.	Katedra i Klinika Położnictwa i Ginekologii	WMS-218	3 723,15	5,500	676,94
11.	Zakład Farmakokinetyki i Terapii Monitorowanej	WMS-129	3 544,00	3,000	1 181,33
12.	Oddział Kliniczny Ginekologii Rekonstrukcyjnej i Onkologicznej	WMS-124	3 424,00	1,000	3 424,00
13.	Klinika Ginekologii Operacyjnej i Onkologii Ginekologicznej Dorosłych i Dziewcząt	WMS-119	3 311,80	3,750	883,15
14.	Katedra i Zakład Histologii i Embriologii	WMS-167	3 167,00	7,250	436,83
15.	Zakład Diagnostyki Immunologicznej	WMS-136	3 115,50	4,000	778,88
16.	Zakład Biochemii Klinicznej i Molekularnej	WMS-111	3 031,00	5,000	606,20
17.	Klinika Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii, Chorób Metabolicznych i Kardiologii Wieków Rozwojowego	WMS-123	2 948,50	9,750	302,41
18.	Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia	WMS-212	2 906,00	1,750	1 660,57
19.	Klinika Kardiologii	WMS-112	2 866,75	8,000	358,34
20.	Klinika Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Ostrego Zatrucia	WMS-148	2 601,50	2,500	1 040,60
21.	I Katedra i Klinika Okulistyki	WMS-143	2 396,00	2,500	958,40
22.	Katedra i Zakład Protetyki Stomatologicznej	WMS-274	2 367,50	10,750	220,23
23.	Klinika Ginekologii, Endokrynologii i Onkologii Ginekologicznej	WMS-128	2 357,50	5,250	449,05
24.	II Katedra i Klinika Okulistyki	WMS-144	2 285,00	2,000	1 142,50
25.	Zakład Ortodoncji	WMS-269	2 283,00	7,000	326,14
26.	Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Ręki	WMS-101	2 275,00	1,500	1 516,67
27.	Klinika Neurologii	WMS-236	2 061,00	3,625	568,55
28.	Klinika Neurochirurgii i Neurochirurgii Dziecięcej	WMS-246	2 006,00	2,250	891,56
29.	Zakład Diagnostyki Obrazowej i Radiologii Interwencyjnej	WMS-115	1 919,25	5,500	348,95
30.	Zakład Propedeutyki, Fizykodiagnostyki i Fizjoterapii Stomatologicznej	WMS-270	1 869,50	3,000	623,17
31.	Katedra i Zakład Patomorfologii	WMS-125	1 828,50	6,250	292,56
32.	Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej	WMS-104	1 820,00	3,500	520,00

Lp.	Nazwa	Kod jednostki	Liczba punktów	Liczba etatów naucz. akad.	Efektywność naukowa
33.	Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej	WMS-102	1 816,00	4,750	382,32
34.	Klinika Reumatologii, Chorób Wewnętrznych, Geriatrii i Immunologii Klinicznej	WMS-209	1 774,50	7,000	253,50
35.	Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Angiologii	WMS-103	1 747,50	4,625	377,84
36.	Zakład Periodontologii	WMS-264	1 684,00	4,500	374,22
37.	Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka	WMS-138	1 662,30	2,125	782,26
38.	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej Przedklinicznej i Endodoncji Przedklinicznej	WMS-265	1 526,00	5,500	277,45
39.	Klinika Chirurgii Plastycznej, Endokrynologicznej i Ogólnej	WMS-217	1 514,00	4,000	378,50
40.	Zakład Genetyki Sądowej	WMS-171	1 232,50	4,000	308,13
41.	Klinika Endokrynologii, Chorób Metabolicznych i Chorób Wewnętrznych	WMS-106	1 085,00	7,000	155,00
42.	Klinika Kardiologii	WMS-213	1 054,00	3,250	324,31
43.	Katedra i Zakład Radiologii Ogólnej, Stomatologicznej i Zabiegowej	WMS-204	929,00	2,750	337,82
44.	Klinika Pediatrii, Hemato-Onkologii i Gastroenterologii Dziecięcej	WMS-122	914,75	7,500	121,97
45.	Samodzielna Pracownia Mikrobiologii Lekarskiej	WMS-135	871,00	3,500	248,86
46.	Zakład Alergologii Klinicznej	WMS-151	737,00	2,000	368,50
47.	Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej	WMS-271	651,50	6,750	96,52
48.	Samodzielna Pracownia Stomatologii Dziecięcej	WMS-263	526,00	6,000	87,67
49.	Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej	WMS-117	413,50	5,000	82,70
50.	Zakład Higieny i Epidemiologii	WMS-114	390,00	2,000	195,00
51.	Oddział Kliniczny Chirurgii Dziecięcej, Onkologicznej, Urologii i Chirurgii Ręki	WMS-109	141,50	3,500	40,43
			141 567,00	270,875	522,63

Wydział Nauk o Zdrowiu

1.	Zakład Żywienia Człowieka i Metaboliki	WNoZ-330	17 243,10	7,50	2 299,08
2.	Klinika Psychiatrii	WNoZ-312	8 102,50	11,25	720,22
3.	Zakład Badań Biochemicznych	WNoZ-336	6 676,90	3,00	2 225,63
4.	Katedra i Zakład Pielęgniarstwa	WNoZ-302	6 359,00	15,00	423,93
5.	Katedra i Zakład Rehabilitacji Medycznej i Fizjoterapii Klinicznej	WNoZ-321	5 065,50	9,00	562,83
6.	Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego	WNoZ-303	4 480,50	8,75	512,06
7.	Zakład Fizjologii w Naukach o Zdrowiu	WNoZ-304	3 286,50	2,50	1 314,60
8.	Katedra i Zakład Pielęgniarstwa Specjalistycznego	WNoZ-339	3 186,50	9,625	331,06
9.	Katedra i Zakład Chemii Kosmetycznej i Farmaceutycznej	WNoZ-326	3 137,50	5,375	583,72
10.	Katedra i Zakład Diagnostyki Funkcjonalnej i Medycyny Fizycznej	WNoZ-318	2 884,00	4,50	640,89
11.	Zakład Biologii Medycznej	WNoZ-314	2 245,25	3,50	641,50

Lp.	Nazwa	Kod jednostki	Liczba punktów	Liczba etatów naucz. akad.	Efektywność naukowa
12.	Zakład Medycyny Translacyjnej	WNoZ-340	1 970,25	2,00	985,13
13.	Zakład Histologii i Biologii Rozwoju	WNoZ-322	1 889,50	3,00	629,83
14.	Klinika Ortopedii, Traumatologii i Onkologii Narządu Ruchu	WNoZ-344	1 589,50	2,75	578,00
15.	Zakład Położnictwa i Patologii Ciąży	WNoZ-313	1 555,50	9,00	172,83
16.	Zakład Farmakologii Ogólnej i Farmakoeconomiki	WNoZ-305	1 244,00	2,00	622,00
17.	Zakład Rehabilitacji Narządu Ruchu	WNoZ-329	1 094,50	5,75	190,35
18.	Zakład Prawa Medycznego	WNoZ-317	1 058,00	3,00	352,67
19.	Samodzielna Pracownia Opieki Długoterminowej i Medycyny Paliatywnej	WNoZ-310	1 023,00	2,50	409,20
20.	Zakład Nauk Humanistycznych i Terapii Zajęciowej	WNoZ-366	912,00	3,50	260,57
21.	Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej	WNoZ-331	736,00	4,00	184,00
22.	Katedra i Klinika Chorób Skórnych i Wenerycznych	WNoZ-324	729,00	4,00	182,25
23.	Katedra i Zakład Ginekologii i Zdrowia Prokreacyjnego	WNoZ-338	724,00	4,00	181,00
24.	Samodzielna Pracownia Dermatologii Estetycznej	WNoZ-325	472,00	3,25	145,23
25.	Samodzielna Pracownia Neurokognitywistyki Stosowanej i Logopedii Klinicznej	WNoZ-335	407,00	1,75	232,57
26.	Samodzielna Pracownia Antropogenetyki i Gerontobiologii	WNoZ-307	405,00	1,00	405,00
27.	Katedra i Zakład Chorób Dzieci i Pielęgniarstwa Pediatricznego	WNoZ-319	235,50	3,50	67,29
			78 712,00	135,00	583,05

Wydział Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej

1.	Zakład Genetyki i Patomorfologii	WFB-426	9 652,25	9,25	1 043,49
2.	Zakład Medycyny Laboratoryjnej	WFB-434	5 394,00	6,25	863,04
3.	Zakład Chemii Medycznej	WFB-440	5 172,00	6,5	795,69
4.	Samodzielna Pracownia Biologii Molekularnej i Diagnostyki Genetycznej	WFB-401	3 310,00	1	3 310,00
5.	Zakład Biologii i Parazytologii Medycznej	WFB-431	2 389,50	3	796,50
6.	Samodzielna Pracownia Botaniki Farmaceutycznej	WFB-430	2 328,00	1	2 328,00
7.	Samodzielna Pracownia Epigenetyki Klinicznej	WFB-404	2 202,00	2	1 101,00
8.	Samodzielna Pracownia Farmakodynamiki	WFB-411	1 296,50	1	1 296,50
9.	Zakład Historii Medycyny i Etyki Lekarskiej	WFB-435	1 295,50	5	259,10
10.	Zakład Farmakognozji i Naturalnych Środków Leczniczych	WFB-406	1 194,00	1,5	796,00
11.	Zakład Analityki Medycznej	WFB-465	1 189,00	3	396,33
12.	Zakład Chemii Farmaceutycznej	WFB-405	1 054,00	1	1 054,00
13.	Zakład Fizyki Medycznej	WFB-432	723,00	2	361,50
14.	Zakład Medycyny Nuklearnej	WFB-416	717,00	2,5	286,80
15.	Samodzielna Pracownia Farmakokinetyki i Farmacji Klinicznej	WFB-409	465,00	1	465,00

Lp.	Nazwa	Kod jednostki	Liczba punktów	Liczba etatów naucz. akad.	Efektywność naukowa
16.	Oddział Kliniczny Onkologii, Chemioterapii i Immunoterapii Nowotworów	WFB-403	388,00	1,75	221,71
17.	Zakład Anatomii Funkcjonalnej i Klinicznej	WFB-441	372,50	3	124,17
18.	Samodzielna Pracownia Onkologii Klinicznej	WFB-418	200,00	1	200,00
19.	Zakład Technologii Postaci Leku	WFB-407	100,00	2	50,00
20.	Samodzielna Pracownia Farmacji Społecznej	WFB-410	20,00	1	20,00
			39 462,25	54,75	720,77

Marta Kamińska
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

OKULISTYCZNA WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA

I KATEDRA I KLINIKA
OKULISTYKI
SPSK 2 PUM Szczecin

Universitätsmedizin
Rostock

Universitätsmedizin
GREIFSWALD

Transgraniczna współpraca okulistyczna między klinikami okulistycznymi z Polski i Niemiec zapoczątkowana została w 2014 r. w ramach Programu Współpracy Interreg VA Meklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska na lata 2014-2020.

Jednym z efektów nawiązanej współpracy międzynarodowej była Niemiecko-Polska Akademia Zimowa (Deutsch-Polnische Winterakademie), której druga edycja odbyła się w dniu 10 grudnia 2022 r. w Rostoku. Organizatorami konferencji byli prof. Anna Machalińska z I Katedry i Kliniki Okulistyki PUM w Szczecinie oraz prof. Thomas Fuchsluger z Uniwersyteckiej Kliniki Okulistycznej w Rostoku. Wydarzenie odbyło się w odrestaurowanej, zabytkowej auli głównego budynku Uniwersytetu w Rostoku.

Niemiecko-Polska Akademia Zimowa stanowi wspólny projekt prof. Machalińskiej i prof. Fuchslugera, mający na celu wzmocnienie i pogłębienie współpracy transgranicznej w zakresie diagnostyki i leczenia chorób narządu wzroku, a także wymianę doświadczeń w zakresie stosowania nowych terapii i technologii medycznych.

W programie konferencji znalazło się 15 krótkich wykładów podzielonych na cztery sesje tematyczne, przedzielone występami utalentowanych muzyków Lux Viola Quartett z Wyższej Szkoły Muzyczno-Teatralnej w Rostoku.

Po powitaniu uczestników konferencji, prof. Anna Machalińska rozpoczęła sesję rogówkową wykładem pt. „DALC - doświadczenia własne”, podczas którego przybliżyła uczestnikom problematykę nowoczesnej keratoplastyki warstwowej przedniej. I Klinika Okulistyki PUM jest jednym z niewielu ośrodków w Polsce, który przeprowadza przeszczepy warstwowe przedniej i tylnej części rogówki na szeroką skalę, dorównując tym samym czołowym ośrodkom światowym.

Kolejne wykłady w tej sesji dotyczyły optymalizacji terapii chorób powierzchni oka, problemów w chirurgii okuloplastycznej oraz strategii postępowania w urazach przedniego odcinka oka. Podczas sesji jaskrowej poruszono problematykę leczenia laserowego, jak również nowoczesnych technik jaskrowej chirurgii mikroinwazyjnej. Sesja siatkówkowa koncentrowała się na strategiach postępowania

w centralnej surowiczej chorioretinopatii, chorobach plamki czy retinopatii wcześniaków. Konferencję zamknęła niezwykle interesująca sesja dotycząca nowych terapii i technologii w okulistyce, podczas której prowadzący skupili się na nowoczesnych strategiach diagnostycznych w chorobach degeneracyjnych oraz na perspektywach w chirurgii zaćmy.

Wśród zaproszonych wykładowców znaleźli się znani polscy i niemieccy profesorowie okulistyki. Wykłady poprowadzili m.in.: dr hab. Dariusz Dobrowolski z Katowic, prof. Jakub Kałużny z Bydgoszczy, prof. Marcin Stopa z Poznania, prof. Maciej Krawczyński z Poznania, a także dr hab. Maciej Gawęcki z Gdańska. Po stronie niemieckiej wykłady poprowadzili m.in.: prof. Arne Viestenz, prof. dr Anselm Jünemann, prof. dr Friederike Schaub, prof. dr Alexa Klettner i prof. dr Oliver Stachs.

Goście konferencji, już tradycyjnie, po zakończonych wykładach mieli możliwość udać się na sąsiadujący bezpośrednio z budynkiem Uniwersytetu w Rostoku, jeden z największych w rejonie Morza Bałtyckiego, imponujący jarmark bożonarodzeniowy.

W ramach kontynuacji projektu InterRetina Interreg VA Meklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska w partnerstwie z Kliniką Okulistyki Uniwersytetu w Greifswaldzie, pt. „Konsolidacja współpracy transgranicznej poprzez wymianę wiedzy i umiejętności w zakresie nowoczesnych metod diagnostyki obrazowej w okulistyce” w dniu 12 grudnia 2022 r. I Klinika Okulistyki PUM przeprowadziła szkolenie dla okulistów z Niemiec, które dotyczyło zastosowania mikroskopii konfokalnej i OCT przedniego odcinka oka w diagnostyce infekcyjnych i nieinfekcyjnych chorób rogówki. Szkolenie zakończyła merytoryczna dyskusja, podczas której uczestnicy wymienili się doświadczeniami w zakresie epidemiologii, diagnostyki i sposobów leczenia zapalenia rogówki o etiologii pierwotniakowej - *Acanthamoeba keratitis*.

*dr n. med. Agnieszka Kuligowska
prof. dr hab. Anna Machalińska
I Katedra i Klinika Okulistyki
Zdjęcie z archiwum autorek*

MIĘDZYNARODOWE WARSZTATY KARDIOCHIRURGICZNE

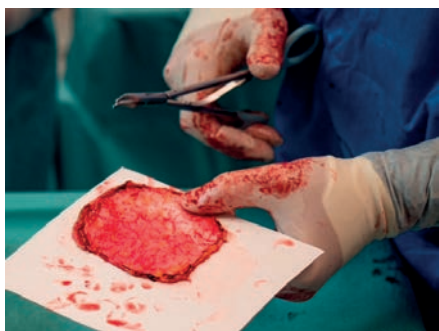

Zespół operacyjny: dr Jaroslav Benedik, dr Andrzej Żych, dr hab. Jerzy Pacholewicz.

W dniach 23-24 lutego 2023 r. w Klinice Kardiochirurgii PUM odbyły się Międzynarodowe Warsztaty Kardiochirurgiczne dla lekarzy kardiologów i kardiochirurgów. Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem i obejmowały zarówno wykłady, jak i bezpośrednie szkolenie z sali operacyjnej w trakcie zabiegów operacyjnych.

Zaproszonym gościem był dr Jaroslav Benedik z Helios Klinikum, Krefeld, Niemcy. Temat spotkania dotyczył leczenia operacyjnego wady zastawki aortalnej metodą Ozaki w modyfikacji dr. Jaroslava Benedika.

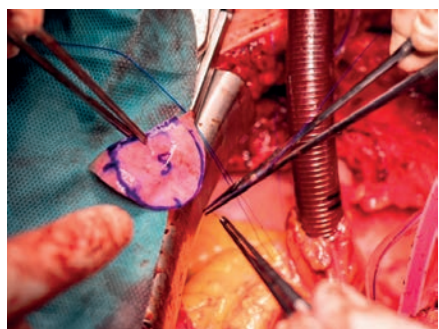
Omawiana technika operacyjna, wprowadzona do stosowania w kardiochirurgii przez prof. Shi-

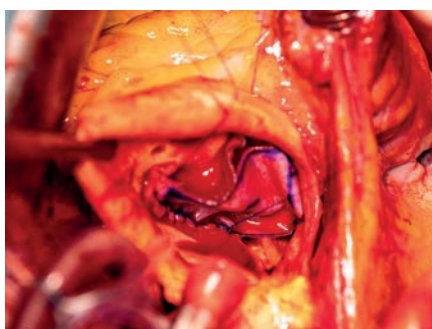
Przygotowanie fragmentu worka osierdziowego pacjenta po utrwaleniu w 0,6% roztworze glutaraldehydu.

Przygotowanie płatków zastawki z własnego osierdzia pacjenta w oparciu o indywidualną anatomie funkcjonalnego pierścienia aortalnego.

Implantacja jednego z płatków osierdziowych ciągłym szwem monofilamentowym 4-0.

Zastawka trójpłatkowa skonstruowana z własnego osierdzia pacjenta.

Korzyści płynące z rekonstrukcji nowej zastawki aortalnej sposobem prof. Ozaki w modyfikacji dr. Benedika to przede wszystkim brak konieczności stosowania leczenia przeciwkrzepliwego, antykoagulacji oraz bardzo dobra funkcja biologiczna własnej zastawki aortalnej z niskim gradientem ciśnień oraz wysoką (około 15 mm) linią koaptacji płatków. Przewlekłe leczenie antykoagulatoryjne jest związane

z ryzykiem wystąpienia powikłań krwotocznych, w tym powikłań neurologicznych. Publikowane wyniki terapii z zastosowaniem nowatorskiej techniki operacyjnej są zachęcające. Najdłuższe obserwacje sięgają 16 lat od pierwszych zabiegów prof. Ozaki i pokazują bardzo dobre wyniki odległe. Analiza materiału z pierwszych 12 lat stosowania tej metody operacyjnej obejmuje 1100 dorosłych pacjentów ze wszystkich grup wiekowych. Po 12 latach skumulowana przeżywalność w omawianej grupie pacjentów wyniosła 84,6%, a brak konieczności reoperacji wyniósł aż 95,8%! przy średnim czasie obserwacji 4,5 roku.

W Klinice Kardiochirurgii PUM nowatorskie operacje przeprowadzono u trzech pacjentów w wieku 21, 37 i 47 lat. Zabiegi odbyły się bez powikłań, wczesny okres pooperacyjny przebiegał prawidłowo. Pacjenci po okresie rehabilitacji pooperacyjnej zostali wypisani do domu i pozostają pod stałą opieką ambulatoryjną w naszej Klinice. W trakcie ambulatoryjnych wizyt kontrolnych wracają do pełnej wydolności układu krążenia oraz normalnej aktywności fizycznej, z możliwością czynnego uprawiania sportu.

Technikę operacyjną można określić jako recuspidalizację zastawki aortalnej z własnego osierdzia pacjenta. Metoda jest alternatywą dla zabiegów implantacji protez zastawkowych sztucznych pochodzenia odzwierzęcego. Celem operacji jest stworzenie nowej, prawidłowo funkcjonującej zastawki aortalnej z pobranego osierdzia, tak aby po zabiegu pacjent miał trójpłatkową zastawkę z własnego materiału biologicznego. Osierdzie własne pacjenta przygotowuje się 0,6 % roztworem glutaraldehydu i z niego za pomocą specjalnych szablonów wycina się zastawkę składającą się z trzech płatków dobranych indywidualnie dla każdego pacjenta. Płatki implantuje się kolejno do pierścienia aortalnego i odpowiednio łączy ze sobą w tzw. neo-komisurach, tworząc trójpłatkową zastawkę serca.

Dorośli pacjenci w młodym wieku z rozpoznaną wadą zastawki aortalnej wymagającą leczenia kardiochirurgicznego to grupa pacjentów przeznaczona do zastosowania tej metody operacyjnej wady zastawki aortalnej.

*dr hab. Jerzy Pacholewicz,
dr n. med. Jacek Juściński
Klinika Kardiochirurgii
Zdjęcia Tomasz Jędrzejczak*

II OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA DYDAKTYKI ANATOMICZNEJ

W dniach 14-16 kwietnia 2023 r. w Dolinie Charlotty koło Słupska odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Dydaktyki Anatomicznej pod honorowym patronatem rektora PUM zorganizowana przez Katedrę i Zakład Anatomii Prawidłowej PUM oraz Polskie Towarzystwo Anatomiczne. W konferencji wzięło udział 50 pracowników naukowo-dydaktycznych z prawie wszystkich katedr i zakładów anatomii prawidłowej uczelni medycznych w Polsce. Celem spotkania było przedstawienie dotychczasowych osiągnięć w zakresie prowadzenia dydaktyki anatomicznej, pokazanie możliwości, jakie daje współczesna technika w poznaniu i zainteresowaniu naukami morfologicznymi studentów kierunków medycznych.

Wydarzenie podzielone było na dwie sesje i dwa panele dyskusyjne. Sesje poświęcono wykorzystaniu rekonstrukcji anatomicznej opartej na obrazach radiologicznych do nauczania anatomii, a także metodom nauczania z użyciem modeli 3D, modeli anatomicznych, programów online w dydaktyce, jak również nowelizacji prawa unijnego dotyczącego użycia formaldehydu do utrwalania preparatów anatomicznych. Omówiono mocne i słabe strony tych metod i narzędzi. Podkreślano, że rekonstrukcje anatomiczne wykorzystujące najnowsze metody rtg, TK, MR powinny mieć kluczowe znaczenie w praktyce nauczania anatomii.

W trakcie konferencji odbyły się warsztaty z nowych technik nauczania prowadzone przez firmy Siemens Healthcare Polska, Elsevier, Pearson oraz OpenMedis. Swoje wydawnictwa związane z anatomią prezentowały firmy Edra, Elsevier, MedPharm i Pearson.

Konferencję zakończyło posiedzenie komisji ds. mianownictwa anatomicznego, na którym dyskutowano o zmianach w tym obszarze, oraz komisji ds. certyfikatu PTA dla osób, które zamierzają nauczać anatomii. Mamy nadzieję, że II Ogólnopolska Konferencja Dydaktyki Anatomicznej przyczyni się do wzbogacenia i ujednolicenia nauczania anatomii na kierunkach medycznych w Polsce.

*prof. dr hab. Janusz Moryś
dr hab. Aleksandra Gawlikowska-Sroka
dr hab. Iwona Teul
Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej
Zdjęcia Aleksandra Gawlikowska-Sroka*

NOWE TRENDY W OKULISTYCE PRAKTYCZNEJ

III Międzynarodowa Konferencja „Nowe trendy w okulistyce praktycznej” odbyła się w Szczecinie w dniach 21-22 kwietnia 2023 r. w hotelu Radisson Blu. Została zorganizowana przez I Katedrę i Klinikę Okulistyki Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, kierowaną przez prof. Annę Machalińską, i była współfinansowana ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki (umowa DNK/SP/547902/2022).

W konferencji uczestniczyło ponad 300 lekarzy z Polski i innych krajów europejskich. Program naukowy obejmował osiem kursów, cztery rodzaje warsztatów praktycznych oraz sześć sesji plenarnych. Dzięki udziałowi uznanych wykładowców z Polski, Niemiec, Hiszpanii, Włoch i Finlandii kolejny już raz konferencja stworzyła okazję do wymiany poglądów i doświadczeń niekwestionowanych autorytetów w dziedzinie okulistyki.

W pierwszym dniu odbyły się kursy doszkalające, które dotyczyły szerokiej gamy zagadnień praktycznych, w tym: zasad wykorzystania laseroterapii w okulistyce (dr n. med. Katarzyna Mozolewska-Piotrowska), diagnostyki elektrofizjologicznej (dr n. med. Marta Wiącek), zastosowania mikroskopu konfokalnego oraz OCT przedniego odcinka typu Swept-Source w diagnostyce i monitorowaniu schorzeń rogówki (dr n. med. Agnieszka Kuligowska), diagnostyki i postępowania w jaskrze o nietypowym obrazie klinicznym w przebiegu dodatkowych schorzeń okulistycznych i systemowych (lek. Elżbieta Krytkowska), praktycznych zasad rozpoznawania i różnicowania zmian rozrostowych tylnego odcinka gałki ocznej z użyciem diagnostyki multimodalnej (dr hab. Iwona Rospond-Kubiak), wykorzystania angio-OCT

w codziennej praktyce okulistycznej (dr hab. Maciej Gawęcki), oszczędzających procedur operacyjnych w rekonstrukcjach powiek (lek. Dominika Białas) oraz algorytmów postępowania i wyboru leczenia w patologiach dotyczących pogranicza rogówki i spojówki (dr hab. Dariusz Dobrowolski). Warsztaty praktyczne odbywały się w obu dniach konferencji i obejmowały doskonalenie praktycznych umiejętności w zakresie: iniekcji doszkliskowych lekami anty-VEGF (dr Dorota Kaczmarek), wykonywania badań usg w okulistyce (lek. Paweł Lewandowski), zaopatrywania urazów oka (dr Janusz Michalewski) oraz techniki podawania leku Ozurdex (dr Ewa Spoz). Partnerami warsztatów były firmy: Bayer, Abj Vision, Ofta, oraz Abbvie.

Konferencję rozpoczęła prof. Anna Machalińska, która powitała przybyłych uczestników i zaprosiła prof. Jerzego Mackiewicza z Lublina do wygłoszenia wykładu inauguracyjnego, dotyczącego rozwoju technik witrektomii na przestrzeni ostatnich 50 lat.

Pierwsza sesja plenarna poświęcona była chorobom rogówki i rozpoczęło ją wystąpienie prof.

Beaty Szostakowskiej z Gdańska na temat czynników ryzyka, objawów zakażenia oraz diagnostyki laboratoryjnej akantamebowego zapalenia rogówki. Następnie prof. Thomas Fuchsluger z Rostoku omówił zasady kwalifikacji i technikę rekonstrukcji przedniego odcinka gałki ocznej przy użyciu sztucznej rogówki, a prof. Arne Viestenz z Halle przedstawił zasady wyboru najkorzystniejszej opcji regeneracji powierzchni oka z zastosowaniem przeszczepów rąbka rogówki z uwzględnieniem optymalizacji kosztów terapii. W kolejnych wystąpieniach prof. Dariusz Dobrowolski z Katowic szeroko omówił zagadnienia diagnostyki i terapii w przypadkach pemfigoidu, a prof. Bartłomiej Kałużny z Bydgoszczy przybliżył problemy związane z praktycznym pomiarem mocy optycznej rogówki. Wykład prof. Anny Marii Roszkowskiej z Messyny we Włoszech na temat sieciowania rogówki wspomaganego teraustyką zakończył sesję, po której rozpoczęła się ożywiona dyskusja.

Po przerwie na lunch odbyła się druga sesja naukowa poświęcona jaskrze. W pierwszym wystąpieniu konsultant krajowy w dziedzinie okulistyki prof. Marek Rękas z Warszawy przedstawił wady i zalety trzech wariantów kanalooplastyki, ze szczególnym uwzględnieniem ich skuteczności i bezpieczeństwa w długoterminowej obserwacji, a następnie prof. Katarzyna Michalska-Małecka z Gdańska przedstawiła wyniki trzymiesięcznej obserwacji skuteczności i bezpieczeństwa stosowania implantów Preserflo MicroShunt w jaskrze otwartego kąta. W kolejnych dwóch wystąpieniach prof. Ewa Mrukwa-Kominek z Katowic zaprezentowała wskazania i przeciwwskazania oraz praktyczne problemy w kwalifikacji pacjentów do zabiegów miniinwazyjnej chirurgii jaskry i trabekulektomii, a następnie omówiła trudności w kwalifikacji pacjentów do innowacyjnych soczewek wewnątrzgałkowych z wydłużoną ogniskową.

Trzecia i ostatnia w tym dniu sesja konferencji dotyczyła siatkówki, a pierwszym wykładem

było podsumowanie wyników pracy nad programem lekowym leczenia chorób siatkówki przedstawione szczegółowo przez prof. Marka Rękasa. Kolejny prelegent prof. Kai Kaarniranta z Finlandii przedstawił unikatowy projekt wielokierunkowego badania nad AMD przeprowadzony na populacji Kuopio, którego wyniki mogą umożliwić wyodrębnienie czynników wpływających na skuteczność leczenia tej choroby. Następny wykładowca prof. Andreas Stahl zapoznał uczestników konferencji z bardzo ciekawymi wynikami leczenia retinopatii wcześniaczej za pomocą terapii anti-VEGF i związanymi z tą terapią możliwymi powikłaniami, ze szczególnym zwróceniem uwagi na staranną kontrolę długoterminową. Profesor Anna Święch z Lublina szeroko omówiła aktualne zasady postępowania w cukrzycowym obrzęku plamki, ze szczególnym uwzględnieniem charakteru obrzęku i dotychczasowej odpowiedzi pacjenta na zastosowane leczenie. Ostatnie dwa wystąpienia w tej sesji to obserwacje własne dotyczące długoterminowych efektów morfologicznych w obszarze plamkowym u pacjentów po niepowikłanej operacji zaćmy, przedstawione przez dr. hab. Marka Gawęckiego z Gdańska, oraz problemy terapeutyczne pojawiające się u pacjentów, u których odwarstwieniu siatkówki towarzyszy odłączenie naczyniówki, omówione szeroko przez dr. Sławomira Ciesieckiego z Łodzi.

Pierwszy dzień konferencji zakończyła kolacja koleżeńska z muzyką na żywo w sali Vivaldi's hotelu Radisson Blu.

Warsztaty z zaopatrywania ran

Czwarta sesja plenarna otwierająca drugi dzień konferencji obejmowała tematy z zakresu okuloplastyki. Pierwszym wykładowcą była dr Izabela Nowak-Gospodarowicz z Warszawy, która przedstawiła aktualne wskazania do przespójówkowej korekcji opadnięcia powieki górnej, a następnym dr Rafał Nowak z wykładem na temat metody endoskopowej przenosowego zespolenia workowo-nosowego w ziarniniakowości Wegenera. Kolejny prelegent, prof. Marco Salez Sanz z Madrytu, szczegółowo omówił zasady badania i kwalifikacji pacjenta do plastyki powiek dolnych, a sesję zamknęło wystąpienie dr. Ramona Medela z Barcelony na temat możliwej rozległości zabiegów okuloplastycznych.

Piąta sesja konferencji została poświęcona ponownie chorobom siatkówki, a rozpoczął ją wykład prof. Macieja Krawczyńskiego z Poznania dotyczący wykorzystania nowych metod diagnostycznych istotnych w planowaniu terapii choroby Stargardta, po którym dr Mariola Dorecka z Katowic przedstawiła rzadki przypadek pacjenta z ostrą jednostronną makulopatią idiopatyczną i z chorobą dłoni, stóp i ust. Następnie prof. Katarzyna Nowomiejska z Lublina omówiła możliwości wynikające z zastosowania rezonansu 7 Tesli w ocenie drogi wzrokowej u pacjentów ze zwyrodnieniem barwnikowym siatkówki w przebiegu zespołu Ushera. Kolejnymi wykładami w tej sesji było wystąpienie prof. Zofii Anny Nawrockiej z Łodzi dotyczące szerokiego spektrum idiopatycznych i wtórnych błon nasiatkówkowych oraz wystąpienie prof. Jerzego Nawrockiego, szeroko omawiające zagadnienia związane z leczeniem schorzeń plamki w krótkowzroczności metodą witrektomii. Następny wykład, przedstawiony przez dr. hab. Macieja Gawęckiego, obejmował zagadnienia związane z badaniami i wprowadzeniem do praktyki klinicznej nowego leku Vabysmo, a zwłaszcza jego działaniem w leczeniu AMD i cukrzycowym obrzęku plamki. Sesję zakończył dr Wojciech Adamski z Warszawy, szeroko omawiając diagnostykę różnicową oraz wskazania do leczenia w przypadkach znamienia naczyniówki z płynem podsiatkówkowym.

Po długiej dyskusji i przerwie kawowej rozpoczęła się ostatnia, szósta sesja plenarna konferencji.

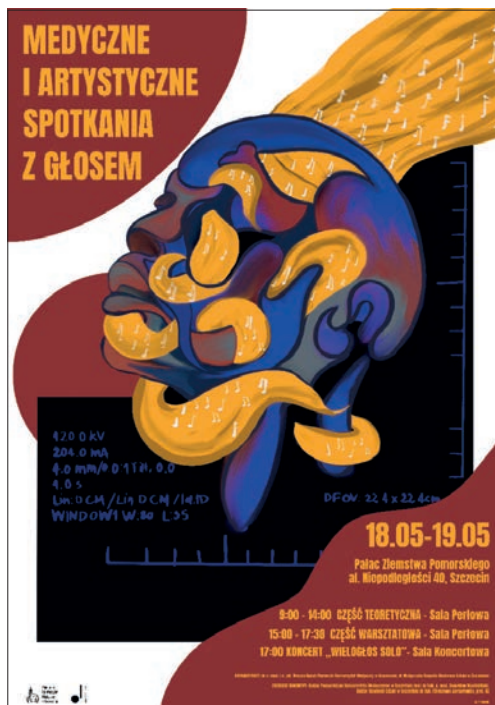
Otworzył ją wykład prof. Michaela B. Hoffmanna z Magdeburga na temat zastosowania nowych metod w badaniu pola widzenia i ich wpływu na podejmowanie decyzji diagnostyczno-terapeutycznych. Następnie prof. Piotr Jurowski z Łodzi przybliżył zebranym trudne zagadnienie doboru metod chirurgii zaćmy u pacjentów kwalifikowanych do keratoplastyki, a prof. Andrzej Grzybowski z Olsztyna przedstawił temat wskazań i przeciwwskazań do stosowania hydrofilnych soczewek wewnątrzgałkowych. Kolejne wystąpienie dotyczyło kontrowersji przy decyzji co do wykonania biopsji w podejrzeniu amelanotycznych guzów tęczówki i temat ten podjęła dr hab. Iwona Rospond-Kubiak z Poznania, a dr Joanna Przeździecka-Dołyk z Wrocławia podzieliła się informacjami na temat wyników kontroli postępowania krótkowzroczności przy zastosowaniu łączonej terapii optyczno-farmakologicznej. Ostatnim w tej sesji wystąpieniem był wykład Justyny Jastrzebskiej z Polskiego Związku Niewidomych na temat wprowadzania nowoczesnych technologii do rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzrokową.

Po zakończeniu obrad prof. Anna Machalińska zaprosiła wszystkich uczestników na kolejną edycję nowych trendów w okulistyce, dziękując prelegentom i uczestnikom za aktywny udział w sesjach i zaangażowanie w dyskusjach po każdej sesji.

*dr n. med. Katarzyna Mozolewska-Piotrowska
prof. dr hab. Anna Machalińska
I Katedra i Klinika Okulistyki
Zdjęcia Alfa event*

MEDYCZNE I ARTYSTYCZNE SPOTKANIA Z GŁOSEM

Głos jest jednym z tych elementów, które bardzo mocno nas identyfikują. To właśnie dzięki niemu możemy nie tylko komunikować się z drugim człowiekiem, ale także wyrażać szereg emocji niezbędnych, by w pełni przeżywać ważne chwile w życiu każdego z nas. To właśnie potrzeba szerzenia informacji dotyczących profilaktyki narządu głosu, możliwości jego rehabilitacji oraz leczenia, służyły za cel organizatorom pierwszej edycji „Medycznych i artystycznych spotkań z głosem”. Interdyscyplinarna idea wydarzenia realizowana była poprzez szerokie rozumienie i postrzeganie funkcji głosu. Przede wszystkim polegała ona na współpracy dwóch szczecińskich uczelni - Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Akademii Sztuki. Pomysłodawcami oraz organizatorami byli wykładowcy obu uczelni - dr

Małgorzata Kowalik (AS) oraz dr n. zdr. Marcin Scech (PUM).

Ciekawostką jest fakt, że plakat reklamujący wydarzenie został wyłoniony podczas wewnętrznego konkursu wśród studentów kierunków plastycznych Akademii Sztuki. Autorką zwycięskiej pracy jest studentka III roku grafiki Agata Domitrz.

Wydarzenie miało miejsce 18 i 19 maja br. w gościnnych progach Pałacu Ziemstwa Pomorskiego Akademii Sztuki w Szczecinie. Składało się ono z trzech części. Dwie pierwsze miały charakter typowo naukowy, natomiast trzecia była pokazem umiejętności artystycznych.

Podczas pierwszego dnia uczestnicy mieli okazję wziąć udział w szeregu wykładów, które w bardzo zróżnicowany sposób poruszały kwestie funkcji narządu głosu. Prelekcje wygłosiło troje pracowników Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie: dr n. zdr. Aleksandra Szylińska (Zakład Rehabilitacji Medycznej i Fizjoterapii Klinicznej), dr n. zdr. Weronika Wolińska oraz dr n. zdr. Marcin Scech (oboje z Zakładu Nauk Humanistycznych i Terapii Zajęciowej). Doktor Szylińska zaprezentowała referat dotyczący funkcji oddechowych przepony, dr Wolińska podzieliła się wiedzą z zakresu higieny snu, natomiast wystąpienie dr. Scecha dotyczyło szeroko pojętej higieny głosu. Oprócz przedstawicieli PUM, słuchacze mogli wysłuchać wystąpienia inż. Aleksandra Dudka, który przedstawił możliwości radzenia sobie podczas wystąpień publicznych, oraz dr hab. Joanna Piech-Sławecka z Uniwersytetu Adama Mickiewicza, która poprowadziła krótki wykład z zakresu emisji głosu.

Po krótkiej przerwie licznie zgromadzeni uczestnicy wzięli udział w dwóch warsztatach: z zakresu

poprawności posturalnej oraz metod relaksacji. Pierwsze z nich poprowadzili studenci IV roku fizjoterapii Marcin Grajek i Justyna Stalki, którzy reprezentowali Koło Naukowe SENSUS. Warsztaty z zakresu metod relaksacji poprowadziła Karolina Klich, studentka IV roku psychologii zdrowia, która z pomocą Pawła Wieruckiego wprowadziła zebranych uczestników w świat relaksacji, pozwalającej choć na kilka chwil odprężyć się i zatrzymać, poświęcając nieco więcej uwagi własnym potrzebom.

W kolejnym dniu konferencji można było wziąć udział w jej artystycznej części, a mianowicie w koncercie, który dzięki wyśpiewanym pięknymi głosami dźwiękom pozwolił odkryć uroki głosu ludzkiego w jego artystycznym aspekcie.

Wydarzenie zgromadziło wielu słuchaczy. Wypełniona po brzegi sala była dla organizatorów dowodem i impulsem, że podobna współpraca powinna być kontynuowana. Można więc zatem liczyć na kolejne „Medyczne i artystyczne spotkania z głosem”.

Konferencja objęta została patronatem honorowym rektorów obu uczelni: prof. Bogusława Machalińskiego, rektora PUM, oraz dr hab. Mirosławy Jarmołowicz, rektora AS.

*Tekst i zdjęcia dr n. zdr. Marcin Scech
Zakład Nauk Humanistycznych
i Terapii Zajęciowej*

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA EPIGENETYKI KLINICZNEJ

W dniach 24-26 maja 2023 r. nasz uniwersytet znów gościł najważniejszych naukowców w dziedzinie epigenetyki na drugiej Międzynarodowej Konfe-

rencji Epigenetyki Klinicznej (Clinical Epigenetics International Conference – CLEPIC 2023). Konferencja zorganizowana przez Samodzielną Pracownię Epigenetyki Klinicznej PUM odbyła się już drugi raz i tym samym stała się wydarzeniem cyklicznym, które w przyszłym roku zaplanowane jest na 5-7 czerwca.

„Z zadowoleniem możemy stwierdzić, że po sukcesie ubiegłorocznej, pierwszej konferencji, CLEPIC staje się jedną z największych międzynarodowych konferencji w dziedzinie epigenetyki, na którą zjeżdżają się najważniejsi naukowcy w tej dziedzinie z całego świata – powiedział prof. PUM Tomasz K. Wojdacz, kierownik Samodzielnej Pracowni Epigenetyki Klinicznej PUM, przewodniczący komi-

tetu organizacyjnego. – Epigenetyka, szczególnie w naukach medycznych, jest jedną z najdynamiczniej rozwijających się dziedzin badań ostatnich lat, święcących coraz większe sukcesy, szczególnie w medycynie translacyjnej i spersonalizowanej. Tym bardziej cieszy nas to, że udaje się nam na naszej uczelni skonsolidować naukowców w tej dziedzinie na kilkudniowej konferencji i stworzyć platformę do dyskusji najnowszych odkryć, nawiązywania współpracy naukowych, a przede wszystkim międzynarodowej promocji PUM i polskiej nauki”.

CLEPIC organizowana jest pod patronatem rektora PUM i we współpracy z Międzynarodowym Towarzystwem Epigenetyki Molekularnej i Klinicznej (International Society for Molecular and Clinical

Epigenetics – iSMoClEp), które zostało powołane na pierwszej konferencji CLEPIC, a jego siedzibą jest Szczecin.

Tematyka konferencji skupiała się na badaniach medycznych, niemniej jednak intencją organizatorów była dyskusja nie tylko nad najnowszymi wynikami badań z dziedziny epigenetyki klinicznej, ale także nad wpływem badań epigenetycznych na społeczeństwo, nad zagadnieniami z etyki badań epigenetycznych czy badaniami z dziedziny epigenetyki molekularnej i podstawowej nie tylko człowieka, ale i innych organizmów.

*Tekst i zdjęcie dr hab. Tomasz Wojdacz
Samodzielna Pracownia Epigenetyki Medycznej*

ZACHODNIOPOMORSKIE POROZUMIENIE DOKTORANTÓW

Integracja środowiska doktorantów województwa zachodniopomorskiego, w tym organizacja wydarzeń o charakterze naukowym, kulturalnym lub społecznym, a w szczególności zmierzających do podnoszenia kwalifikacji doktorantów, to wśród wielu inicjatyw nadrzędne cele podpisanego 12 maja 2023 r. Zachodniopomorskiego Porozumienia Doktorantów.

W spotkaniu uczelnie szczecińskie reprezentowane były przez władze rektorskie: prof. Bogusława Machalińskiego, rektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego; prof. Waldemara Tarczyńskiego, rektora Uniwersytetu Szczecińskiego oraz dr. hab. Jacka Wróbla prof. ZUT, rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego.

W swoich przemówieniach rektorzy podkreślili, jak ważna jest integracja i współpraca środowiska akademickiego, której owoce mogliśmy podziwiać choćby podczas ubiegłorocznej inicjatywy Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, zrealizowanej w ramach współpracy uczelni szczecińskich i gminy pt. „Spacerek na Uniwererek”. Biorąc pod uwagę duży potencjał środowiska, budowa relacji oraz dalsze zacieśnienie współpracy wśród doktorantów naszego miasta będzie stanowiło idealne forum do wymiany doświadczeń i współpracy o charakterze naukowym.

W imieniu samorządów doktorantów Zachodniopomorskie Porozumienie Doktorantów podpisali:

- mgr Patrycja Krynicka – przewodnicząca Parlamentu Doktorantów PUM,
- mgr Artur Łabuz – przewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Doktorantów US,
- mgr inż. Łukasz Marchewka - przewodniczący Sejmiku Samorządu Doktorantów.

*Patrycja Krynicka
przewodnicząca Parlamentu Doktorantów
Zdjęcie Filip Kacalski/Uniwersytet Szczeciński*

CWBK PUM – TWÓJ PARTNER W BADANIACH KLINICZNYCH

Realizacja projektów badawczych z CWBK PUM

Od otwarcia CWBK PUM minął już rok. Wytrwale rozwijamy nasze Centrum i podejmujemy się nowych wyzwań wraz z badaczami, partnerami i współpracownikami. Dokładamy wszelkich starań, aby nasze wspólne działania w obszarze badań klinicznych prowadzone były w najwyższym standardzie i prowadziły do ciągłego rozwoju.

Na potrzeby współpracy przygotowaliśmy formularz, dotyczący złożenia projektu badawczego: Formularz do zgłaszania koncepcji eksperymentu medycznego/badania klinicznego. W celu usprawnienia weryfikacji propozycji projektów składanych przez badaczy z SPSK-1 lub SPSK-2, zespół CWBK we współpracy z Działem Nauki i Współpracy z Zagranicą PUM stworzył formularz w formie elektronicznej ankiety. Na oficjalnej stronie CWBK PUM (https://www.pum.edu.pl/universytet/badania_i_nauka/centrum_wsparcia_bada_klinicznych/dla_badaczy/) jest dostępny link (<https://forms.office.com/e/i968eSPn0D>) przekierowujący do ankiety. Przed przystąpieniem do ankiety zachęcamy do zapoznania się z zagadnieniami, które zostały załączone do formularza ankiety, w tym definicjami badania klinicznego i eksperymentu medycznego, zgodnie z aktualnie obowiązującymi dokumentami:

- badanie biomedyczne,
- badanie kliniczne,
- eksperyment medyczny,
- eksperyment badawczy,
- uczestnik eksperymentu medycznego,
- badanie kliniczne wyrobu medycznego.

Wymienione aspekty prawne stanowią merytoryczną podstawę wstępnej oceny projektu badawczego pod względem formalnym, w celu zachowania zgodności z definicją badania klinicznego i eksperymentu medycznego.

Po zapoznaniu się z załączonymi definicjami, w kolejnym kroku badacze zostaną poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytania załączone

w ankiecie. Następnie, po otrzymaniu uzupełnionego formularza online, wybrany przedstawiciel ze strony CWBK PUM skontaktuje się drogą mailową w ciągu dwóch dni roboczych z informacją, czy nadesłana propozycja projektu spełnia kryteria/definicje badania klinicznego czy eksperymentu. W przypadku gdy propozycja projektu będzie spełniać kryteria eksperymentu, zgłaszający zostanie przekierowany do Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą PUM. Dodatkowo do formularza dołączono zakres obowiązków określonych dla Działu Nauki oraz CWBK w odniesieniu do eksperymentu medycznego oraz badań klinicznych.

Szacowany czas, który należy przeznaczyć na wypełnienie formularza, to 30 minut.

* Wymagane

1. Adres Email: *
Wprowadź odpowiedź
2. Imię i nazwisko: *
Wprowadź odpowiedź
3. Stopień naukowy i specjalizacja *
Wprowadź odpowiedź
4. Jednostka naukowa PUM *
Wprowadź odpowiedź
5. Numer **komórkowy** zgłaszającego *
Wprowadź odpowiedź
6. CV do badania klinicznego w języku angielskim lub polskim - do badań klinicznych (Pytanie nieanonimowe)

Fragment formularza zgłoszenia pomysłu na projekt badawczy w ujęciu otrzymania finansowania zewnętrznego.

Przed przystąpieniem do wypełnienia ankiety zachęamy do zapoznania się z wykazem aktualnych naborów w konkursach Agencji Badań Medycznych (<https://abm.gov.pl/pl/konkursy/aktualne-nabory-1>).

Zespół CWBK PUM pozostaje do dyspozycji w razie jakichkolwiek wątpliwości i pytań ze strony osoby zgłaszającej pomysł na projekt pod adresem mailowym: cwbk@pum.edu.pl.

Współpraca z badaczami

Wyniki mówią same za siebie. Najlepszym świadectwem efektywnej realizacji projektu badawczego we współpracy z CWBK PUM jest wynik rekrutacyjny zespołu badawczego pod kierownictwem dr. hab. Macieja Ziętka z Kliniki Perinatologii, Położnictwa i Ginekologii SPSK-1 PUM, którego wypowiedź na temat prowadzonego obecnie badania cytujemy:

- W dniu 8 września 2021 r. wpłynęła propozycja od firmy Kedrion S.p.A. włączenia Kliniki Perinatologii, Położnictwa i Ginekologii SPSK nr 1 PUM w Policach do udziału w międzynarodowym projekcie badawczym pod tytułem „Phase III, Open-label, Uncontrolled, Multicenter Study to Assess Efficacy, Pharmacokinetics and Safety of IMMUNORHO in the Prevention of RhD Isoimmunization in Rh(D) negative Women Pregnant with Rh(D) positive Foetuses” („Wieloośrodkowe, otwarte badanie fazy III prowadzone bez udziału grupy kontrolnej w celu oceny skuteczności, farmakokinetyki i bezpieczeństwa leku IMMUNORHO w zapobieganiu izoimmunizacji Rh(D) u ciężarnych kobiet, u których nie występuje czynnik Rh(D), ale jest on obecny u płodu”). Numer protokołu: KB065.

Kedrion S.p.A. jest międzynarodową firmą biofarmaceutyczną z siedzibą we Włoszech, która zbiera i frakcjonuje osocze, aby produkować i dystrybuować na całym świecie produkty pochodzące z osocza w celu zapobiegania i leczenia rzadkich i wyniszczających chorób i stanów, takich jak hemofilia, pierwotne niedobory odporności i immunizacja Rh. Po przebyciu wieloetapowego procesu analizy warunków ośrodka pod względem organizacyjnym, technicznym oraz kadrowym, sponsor badania Kedrion S.p.A. włączył Klinikę Perinatologii, Położnictwa i Ginekologii do współudziału wraz z innymi wiodącymi ośrodkami Europy do prowadzenia wymienionego badania przez okres 24 miesięcy.

W Klinice Perinatologii, Położnictwa i Ginekologii, kierowanej przez prof. Zbigniewa Celewiczę, został powołany zespół, którego głównym badaczem jest

dr hab. Maciej Ziętek. W skład grupy współbadaczy wchodzi także: dr Tomasz Machałowski, dr Kamila Orzechowska, dr Malwina Towarnicka oraz mgr Agata Studnic.

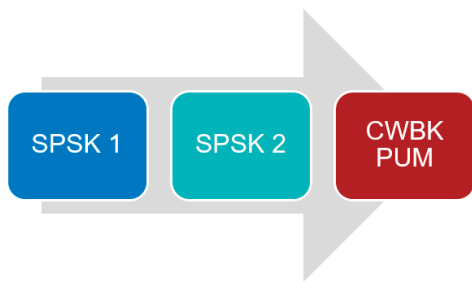

Zespół badawczy: Agata Studnic, Maciej Ziętek, Malwina Towarnicka, Kamila Orzechowska, Tomasz Machałowski.

W sierpniu 2022 r. do udziału w badaniu zostało zaangażowane CWBK PUM. Aktywny udział Centrum podczas procesu negocjacji i finalizowania umów ze sponsorem, a także jego zaangażowanie w każdym etapie realizacji badania stały się istotnym, wręcz kluczowym elementem sukcesu projektu, w którym każdy jego uczestnik ma przydzieloną rolę. Prowadzenie tak skomplikowanych projektów badawczych nie byłoby możliwe bez ścisłej partnerskiej współpracy pomiędzy koordynatorami CWBK i badaczami uczestniczącego ośrodka. CWBK PUM wraz z zespołem badawczym prowadzi nadzór nad przebiegiem badania, koordynuje i raportuje uzyskane wyniki, pośredniczy w skomplikowanym procesie transportu leków i ich dystrybucji do miejsca docelowego podania. Profesjonalizm działania zespołów został doceniony pisemną laudacją od kierownictwa firmy Kedrion S.p.A, skierowaną do głównego badacza, współbadaczy i zespołu CWBK PUM. Z docelowej badanej grupy 245 ciężarnych kobiet spełniających kryteria włączenia, aż 47 zrekrutowano w ośrodku KPPiG”.

Prowadzone badania kliniczne

Potencjał badawczy CWBK PUM daje szansę na realizację innowacyjnych projektów naukowych w szerokim zakresie. Zastosowanie nowych, przełomowych sposobów leczenia przyczynia się do budowania dorobku naukowego, zmiany standardów leczenia i podniesienia skuteczności terapeutycznej w poszczególnych obszarach i wskazaniach.

BAZA BADAŃ KLINICZNYCH

Agata Zalewska, Maja Jeż
Centrum Wsparcia Badań Klinicznych
Zdjęcie Cezary Kalkof

Aktualnie w SPSK-1 i SPSK-2 prowadzone są badania kliniczne w zakresie: anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgii, gastroenterologii, ginekologii, położnictwa, kardiologii, hematologii, nefrologii, neonatologii, okulistyki, onkologii, pediatrii, reumatologii i urologii.

Mamy obecnie również 15 propozycji badań oczekujących na realizację w obszarze: neurologii, onkologii dziecięcej, kardiologii, kardiochirurgii, ginekologii i hematologii.

Lista aktualnie prowadzonych badań klinicznych z udziałem CWBK PUM znajduje się na naszej stronie: www.pum.edu.pl/cwbk w zakładce Baza badań klinicznych.

KONTAKT

CENTRUM WSPARCIA BADAŃ KLINICZNYCH
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego
w Szczecinie

ul. Unii Lubelskiej 1 71-252 Szczecin

tel. +48 91 81 51 026

e-mail: cwbk@pum.edu.pl

www.pum.edu.pl/cwbk

Kompleks szpitalny SPSK nr 1 PUM w Szczecinie
budynek A, 4. piętro

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Centrum Wsparcia Badań Klinicznych
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie
71-252 Szczecin, ul. Unii Lubelskiej 1, kompleks SPSK1, budynek A, 4 piętro
Kontakt: +48 91 81 51 026; e-mail: cwbk@pum.edu.pl

EIC PATHFINDER DLA WIZJONERÓW

Jesteś naukowcem lub przedsiębiorcą? Masz w głowie śmiałą, nowatorską wizję przełomowego rozwiązania technologicznego i poszukujesz finansowania swoich badań? Sprawdź, co możesz uzyskać w ramach EIC Pathfinder programu Horyzont Europa.

Co to jest EIC Pathfinder?

To działanie w programie Horyzont Europa, z którego finansowane są badania naukowe nowych ścieżek, wizji technologicznych. Jednakże tylko takich, które będą stanowić przełom w danej dziedzinie/branży i jednocześnie z potencjałem do sprostania globalnym wyzwaniom, przed którymi dzisiaj stoimy jako Europa i świat. Kluczowa jest interdyscyplinarna współpraca w projekcie.

EIC Pathfinder wykracza poza to, co jest już znane – wesprze Twoje badania na wczesnych etapach (TRL 1-4), zwłaszcza jeśli są one wysoce ryzykowne. Możesz więc próbować rzeczy, które mogą nie zadziałać, możesz mieć do czynienia z pytaniami, na które nikt jeszcze nie zna odpowiedzi, możesz zdać sobie sprawę, że istnieje wiele aspektów problemu, których nie opanowałeś.

Pomysł na projekt musi spełnić następujące warunki:

- wizjonerski pomysł – przekonująca i długoterminowa wizja wprowadzenia radykalnie nowej technologii, która będzie mieć pozytywny wpływ na naszą gospodarkę i społeczeństwo;
- przełomowy cel technologiczny – konkretny, nowatorski i ambitny przełom naukowy w dążeniu do nowej technologii;
- ambitne interdyscyplinarne badania – podejście i metodologia badawcza obarczona wysokim ryzykiem/dużym zyskiem, z konkretnymi i prawdopodobnymi celami.

W jakich dziedzinach badań można otrzymać wsparcie? W zasadzie w każdej, bo Komisja Europejska co roku ogłasza konkursy w formule Open (bez ograniczeń tematycznych), jak również w formule Challenges z każdorazowo określonymi tzw. wyzwaniem. W 2023 r. w konkursach, których zamknięcie planowane jest na 18 października, są to: „Clean and efficient cooling”, „Construction digitalisation”, „Precision nutrition”, „Responsible electronics”, „In-space solar Energy”.

Dla kogo?

Konkursy skierowane są głównie do międzynarodowych konsorcjów, składających się co z najmniej trzech niezależnych podmiotów, z których każdy ma siedzibę w innym państwie członkowskim UE lub kraju stowarzyszonym z Horyzont Europa i co najmniej jeden z nich ma siedzibę w państwie członkowskim UE.

W niektórych konkursach (Challenges) mogą aplikować pojedyncze podmioty lub mniejsze konsorcja.

Wnioskodawcy EIC Pathfinder to zazwyczaj naukowcy-wizjonerzy, organizacje badawcze, start-upy, MŚP zajmujące się zaawansowanymi technologiami oraz interesariusze z przemysłu zainteresowani badaniami technologicznymi i innowacjami.

Co można uzyskać?

- grant w wysokości maksymalnie 3 lub 4 mln euro;
- 100% finansowania dla wszystkich podmiotów;
- możliwość skorzystania z usług Business Acceleration Services, tj. udział w szkoleniach,

wsparcie mentorów, nawiązywanie nowych kontaktów w ramach ekosystemu innowacji, kontakty z inwestorami czy korporacjami.

Sukcesy polskich jednostek

Warto dodać, że wśród partnerów międzynarodowych konsorcjów, które dotychczas otrzymały granty na badania z EIC Pathfinder, są również polskie jednostki, takie jak m.in.:

- Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni Polskiej Akademii Nauk oraz Politechnika Śląska w projekcie NewCat, liderem konsorcjum jest Norweski Uniwersytet Przyrodniczy;
- Narodowy Instytut Leków w projekcie Lead-to-Treat, liderem konsorcjum jest SINTEF AS z Norwegii;
- Politechnika Poznańska w projekcie MacGhyver, liderem konsorcjum jest Eden Tech;
- ME-SEP Sp. z o.o. w projekcie KIDNEW, liderem konsorcjum jest Uniwersyteckie Centrum Medyczne w Utrechcie.

Gdzie poszukiwać informacji?

Jako Horyzontalny Punkt Kontaktowy Polska Zachodnia m.in. udzielamy bezpłatnego wsparcia w wyborze właściwego konkursu na finansowanie pomysłu projektowego, pomagamy w założeniu profilu eksperta Komisji Europejskiej, udzielamy konsultacji oraz organizujemy szkolenia dotyczące zasad finansowania i przygotowania wniosków w programie Horyzont Europa.

Zapraszamy do kontaktu z naszym zespołem.

Agnieszka Bujny
konsultantka ds. programów ramowych UE
Horyzontalny Punkt Kontaktowy
Polska Zachodnia
Regionalne Centrum Innowacji i Transferu
Technologii ZUT w Szczecinie
e-mail: Agnieszka.Bujny@zut.edu.pl;
hpkszczecin@zut.edu.pl
tel. 91 449 41 53

Artykuł powstał w ramach działalności Horyzontalnego Punktu Kontaktowego Polska Zachodnia finansowanego ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

WYMIANA MIĘDZYNARODOWA Z UNIWERSYTETEM W BETLEJEM

Akcja KA171 „Mobilność edukacyjna” w programie Erasmus+ polega na wymianie studentów i pracowników z uczelniami partnerskimi z regionów świata innych niż Europa. Nasi naukowcy i pracownicy z Wydziału Nauk o Zdrowiu odwiedzili partnerski Uniwersytet w Betlejem w Autonomii Palestyńskiej. Wyjazd szkoleniowy odbył się w dniach 14-20 marca 2023 r. Uczestnicy: Justyna Jurczak, Anna Kny-szyńska, Katarzyna Karakiewicz-Krawczyk, Artur Kotwas, Sylwia Wieder-Huszla, Krzysztof Zdziarski (kierownik projektu), spotkali się z władzami uniwersytetu: Mariam Awad – dziekan Wydziału Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu oraz Peterem Brayem – wicekanclerzem uczelni, z którymi rozmawiali na bieżące tematy dotyczące działalności uniwersytetów oraz międzykulturowej edukacji. W trakcie

pobytu mogli poznać strukturę uniwersytetu oraz zaplecze naukowe, a także brali udział w spotkaniach z nauczycielami akademickimi oraz studentami. Miejscowi pracownicy naukowcy i nauczyciele zaprezentowali wyposażenie Centrum Symulacji Medycznej oraz poprowadzili

warsztaty nt. „Aktualne trendy wykorzystania e-technologii w systemie szkolnictwa wyższego i ochrony zdrowia; Nowoczesne technologie informacyjne w metodologii badań w naukach o zdrowiu i biostatystyce”. Natomiast nauczyciele z PUM poprowadzili warsztaty: „Nowoczesne technologie nauczania na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym - symulacja medyczna, techniki kształcenia na odległość; Metody przeprowadzania egzaminów w Centrum Egzaminacyjnym PUM: egzaminy oparte na zadaniach praktycznych”.

Ponadto uczestnicy projektu mogli się zapoznać z działalnością i zasobami biblioteki uniwersyteckiej, a także zwiedzili kampus studencki, gdzie rozmawiali o bieżących problemach młodych ludzi dotyczących między innymi rozwoju nowoczesnych technologii i możliwości badawczych młodych naukowców oraz rozwoju nowych kierunków w przestrzeni nauk o zdrowiu. Pobyt na Uniwersytecie w Betlejem dał także możliwość rozpoczęcia badań naukowych, które obejmują zachowania zdrowotne i psychospołeczne populacji palestyńskiej. Należy podkreślić niezwykłą serdeczność, otwartość i gościnność władz, pracowników i studentów Uniwersytetu w Betlejem, co skutkowało niesamowitą radosną atmosferą.

Duże wrażenie na uczestnikach wyjazdu wywarł fakt, że mężczyźni – studenci kierunku pielęgniarstwo i fizjoterapia na Uniwersytecie w Betlejem nie uczestniczą w zajęciach dydaktycznych dotyczących zagadnień związanych z położnictwem i ginekologią.

Uczestniczą w nich wyłącznie studentki, przy czym zajęcia te prowadzone są wyłącznie przez kobiety. Technik, który koordynuje zajęcia z tego zakresu prowadzone w Centrum Symulacji Nauki, znajduje się w osobnym pomieszczeniu.

Uniwersytet w Betlejem jest finansowany przez chrześcijan, a 80% studentów jest wyznania muzułmańskiego i tylko 20% chrześcijańskiego. Na Uniwersytecie są symbole religijne, m.in. krzyże, a także kaplica centralnie usytuowana w głównym budynku, co jest niespotykane na uniwersytetach świeckich w Europie. Dodatkowo uwagę zwraca fakt, że wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone są w języku angielskim, a dostępne w bibliotece publikacje również w większości są anglojęzyczne.

W październiku br. planowany jest kolejny wyjazd naukowców w celu dalszej współpracy i wymiany międzynarodowej. Naukowców PUM zachęcamy do składania wniosków o partnerstwa międzynarodowe w lutym 2024 r. i otwarcie się na nowe możliwości w projektach Erasmus+.

Współfinansowane przez
Unię Europejską

dr n. hum. Krzysztof Zdziarski
Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego
Agnieszka Polak
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą
Zdjęcia Krzysztof Zdziarski

V OGÓLNOPOLSKA OLIMPIADA WIEDZY O MÓZGU

W dniu 15 kwietnia 2023 r. w Centrum Egzaminów Testowych PUM i w Bibliotece Głównej PUM w Szczecinie odbył się finał V Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Mózgu, organizowanej przez Pomorskie Towarzystwo Neurokognitywistyczne PTNk i V Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Adama Asnyka w Szczecinie oraz Samodzielną Pracownię Neurokognitywistyki Stosowanej i Logopedii Klinicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Do udziału w olimpiadzie zgłosiło się 96 szkół ponadpodstawowych z całego kraju.

W I Etapie Szkolnym uczestniczyło 751 uczniów ze zgłoszonych szkół. W II Etapie Okręgowym brało udział 210 uczniów. Do III Etapu Centralnego zakwalifikowało się 67 uczestników, przystąpiło 53.

Pierwsza część testowa III Etapu Centralnego wyłoniła 11 najlepszych zawodników, którzy uzyskali tytuł Finalistów V Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Mózgu i przystąpili do części ustnej III Etapu: Maciej Barczak, IV Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Prusa w Szczecinie; Alexander Korożan, III Liceum Ogólnokształcące im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni; Julia Kałużna, XIII Liceum

Ogólnokształcące w Szczecinie; Stanisław Kisiel, XXXIII Liceum Ogólnokształcące Dwujęzyczne im. Mikołaja Kopernika w Warszawie; Marika Lasota, II Liceum Ogólnokształcące im. Mieszka I w Szczecinie; Maciej Lickendorf, V Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Adama Asnyka w Szczecinie; Maciej Majchrzak, I Liceum Ogólnokształcące im. Księżnej Elżbiety w Szczecinku; Michał Małasiak, V Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Adama Asnyka w Szczecinie; Julia Nakoneczna, I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Krzywoustego w Słupsku;

Oskar Polański, Liceum Ogólnokształcące nr XIV im. Polonii Belgijskiej we Wrocławiu; Ewa Sanocka, II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gorzowie Wielkopolskim.

Zwycięzcami części ustnej finału i laureatami V Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Mózgu zostali: Barczak Maciej z IV Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Prusa w Szczecinie i Alexander Koróżan z III Liceum Ogólnokształcącego im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni.

Począwszy od V edycji olimpiady przez cztery lata wszyscy laureaci i finaliści Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Mózgu uzyskują prawo ubiegania się o przyjęcie na studia na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie bez rekrutacji.

*dr n. med. Dariusz Jeżewski
przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady
Kinga Jankowska
dyrektor V Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie
Zdjęcie Sebastian Dajnowiec*

STUDENCKIE PROJEKTY NAUKOWE 2023

Rok 2023 jest kolejnym rokiem, w którym odbył się, ogłoszony przez prorektora ds. nauki prof. Jerzego Samochowca, konkurs na realizację studenckich projektów naukowych.

Zgodnie z regulaminem, osobami uprawnionymi do składania aplikacji w konkursie są studenci będący członkami kół naukowych, zrzeszeni w Studenckim Towarzystwie Naukowym. Maksymalna kwota projektu wynosi 5 000 zł, a okres realizacji nie może być dłuższy niż 12 miesięcy.

Wnioski kompletne, złożone terminowo w formie papierowej zostały ocenione formalnie i przekazane do oceny recenzenckiej, której zadaniem było przyznanie wartości punktowej każdemu wnioskowi w celu wyłonienia najlepszych projektów.

W roku bieżącym do konkursu zgłoszono 18 wniosków reprezentujących następujące koła naukowe:

- SKN przy Zakładzie Technologii Postaci Leku,
- SKN przy Zakładzie Biologii Medycznej,
- SKN przy Oddziale Klinicznym Ginekologii Rekonstrukcyjnej i Onkologicznej,
- SKN przy Samodzielnej Pracowni Epigenetyki Klinicznej,

Do realizacji zakwalifikowano poniższe projekty:

Ocena ekspresji tkankowej TIM-3 jako czynnika prognostycznego i predykcyjnego w nisko-zróżnicowanym surowiczym raku jajnika

Studentka Dominika Borzyszkowska

Kierunek lekarski, V rok

SKN przy Oddziale Klinicznym Ginekologii Rekonstrukcyjnej i Onkologicznej

Opiekun naukowy projektu prof. dr hab. Aneta Cymbaluk-Płoska

- SKN przy Katedrze i Zakładzie Diagnostyki Funkcjonalnej i Medycyny Fizykalnej (trzy wnioski),
- SKN przy Katedrze i Zakładzie Histologii i Embriologii,
- SKN przy Zakładzie Biologii i Parazytologii Medycznej,
- SKN przy I Katedrze i Klinice Okulistyki,
- SKN przy Zakładzie Medycyny Laboratoryjnej (dwa wnioski),
- SKN przy Zakładzie Medycyny Nuklearnej,
- SKN przy Klinice Endokrynologii, Chorób Metabolicznych i Chorób Wewnętrznych,
- SKN „Dysonans” przy Zakładzie Psychologii Zdrowia,
- II SKN przy Katedrze i Zakładzie Żywienia Człowieka i Metabolomiki,
- SKN Biofarmacji i Nanomedycyny przy Samodzielnej Pracowni Farmakokinetyki i Farmacji Klinicznej,
- SKN Chirurgii Klatki Piersiowej i Transplantacji.

Znaczenie markerów stresu oksydacyjnego w diagnostyce, leczeniu i monitorowaniu stanu pacjentów ze schizofrenią

Studentka Aleksandra Polikowska

Kierunek biotechnologia medyczna, V rok

SKN przy Zakładzie Medycyny Laboratoryjnej

Opiekun naukowy projektu dr n. med. Elżbieta Cecerska-Heryć

Ocena poziomu i zmian wydolności fizycznej oraz zdolności motorycznych wioślarzy AZS PUM w przebiegu rocznego cyklu treningowego

Student Oliwer Huzarski

Kierunek lekarski, VI rok

SKN przy Katedrze i Zakładzie Diagnostyki Funkcjonalnej i Medycyny Fizykalnej

Opiekun naukowy projektu prof. dr hab. Anna Lubkowska

Określenie biodostępności potencjalnych systemów dostarczających leki, opartych na nano-cząstkach z rdzeniem albuminy, w modelu in vitro nowotworu jelita grubego

Student Bogusław Kowalski

Kierunek analityka medyczna, IV rok

SKN Biofarmacji i Nanomedycyny przy Samodzielnej Pracowni Farmakokinetyki i Farmacji Klinicznej

Opiekun naukowy projektu dr n. chem. Maria Dąbkowska

Ocena wpływu operacji wirektomii metodą odwróconego płątka na morfologię i funkcję obszaru płamkowego w oczach z otworem w płamce

Student Jędrzej Łysiak

Kierunek lekarski, IV rok

SKN przy I Katedrze i Klinice Okulistyki

Opiekun naukowy projektu prof. dr hab. Anna Machalińska

Znaczenie witaminy D i selenu w chorobie Hashimoto

Student Waldemar Pluta

Kierunek fizjoterapia, I rok

SKN przy Katedrze i Zakładzie Diagnostyki Funkcjonalnej i Medycyny Fizykalnej

Opiekun naukowy projektu prof. dr hab. Anna Lubkowska

Marta Kamińska
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

SERWIS INFORMACYJNY BIBLIOTEKI PUM

FILIA NR 1 W NOWEJ ODSŁONIE

Filia nr 1 Biblioteki PUM zlokalizowana jest w SPSK-1 przy ul. Unii Lubelskiej. Gromadzony księgozbiór jest udostępniany przede wszystkim na miejscu w czytelnicy. Obejmuje podręczniki oraz

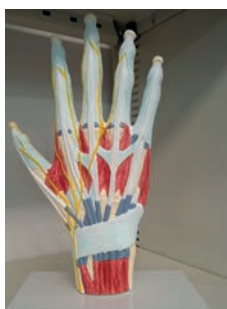
specjalistyczną literaturę dziedzinową związaną z profilem prac naukowo-badawczych prowadzonych w klinikach i zakładach na terenie szpitala.

W ubiegłym roku pomieszczenia filii zostały odświeżone i przearanżowane. Największa zmiana dokonała się w dostępie do książek. Zmieniony został układ regałów, a wszystkie książki, ułożone w 68 kolekcjach, np. Anatomia, Chirurgia, Farmacja/Farmakologia, Pielęgniarstwo/Onkologia, Rehabilitacja, Neurologia/Neurochirurgia itd., umieszczono w przestrzeni czytelnicy, tak aby każdy miał do nich wolny dostęp. Zdecydowanie ułatwia to przeszukiwanie kolekcji i skorzystanie z całego zasobu zgromadzonego w filii. Biblioteka przechowuje także bieżące oraz archiwalne czasopisma naukowe, dostępne na miejscu. W czytelnicy realizowane są również wypożyczenia międzybiblioteczne.

Czytelnicy mają możliwość skorzystania z elektronicznych zasobów biblioteki: baz danych, e-książek, e-czasopism. Pracownicy filii służą pomocą w poszukiwaniu literatury w dostępnych źródłach informacji, przeszukiwaniu baz danych, tworzeniu zestawień tematycznych. Zapewniają też indywidualne szkolenia w zakresie obsługi baz danych po wcześniejszym ustaleniu terminu.

W ostatnim czasie filia została także wzbogacona o pomoce dydaktyczne w postaci modeli anatomicznych czaszki, dłoni, mózgu, ucha oraz szkieletu człowieka z ruchomym (elastycznym) kręgosłupem, z których mogą korzystać zarówno studenci, doktoranci, jak i pracownicy szpitala. Modele przeznaczone są do celów dydaktycznych i demonstracyjnych.

Naturalnej wielkości model anatomiczny dłoni uwidacznia ręcznie wykonane mięśnie dłoni, więzadła, nerwy, kości i ścięgna.

Model szkieletu człowieka ma elastyczny kręgosłup, ruchomą klatkę piersiową i zdejmowane kończyny. Można go również wykorzystać do prezentacji poprawności wykonywanych ćwiczeń, np. na piłce.

Model mózgu naturalnej wielkości prezentuje jego podstawową budowę anatomiczną. Lewą półkulę modelu można podzielić na cztery części - płaty przednie i boczne, płaty skroniowe i potyliczne - oraz wydzielić pień mózgu i mózdzek. Hipokamp jest przymocowany do pnia mózgu. Widoczny jest również splot naczyniówkowy.

Model ucha przedstawia w sposób szczegółowy strukturę ucha zewnętrznego, środkowego i wewnętrznego. Części ruchome to błona bębenkowa z młoteczką, kowadełką oraz strzemiączkiem, a także ślimak i labirynt wraz z nerwem przed-sionkowo-ślimakowym.

Model czaszki zbudowany jest z trzech części: podstawy czaszki, pokrywy czaszki oraz żuchwy, a poszczególne elementy kostne są numerowane. Dzięki ruchomej i zdejmowanej żuchwie istnieje możliwość zaprezentowania ruchów w stawach skroniowo-żuchwowych. Zęby odpowiadają rzeczywistemu, naturalnemu uzębieniu odzwierciedlającemu ich pozycję.

Modele anatomiczne dostępne są na miejscu w bibliotece bez możliwości ich wypożyczenia.

Filia nr 1 dysponuje 31 miejscami przeznaczonymi dla użytkowników. Sala komputerowa wyposażona jest w trzy komputery z dostępem do internetu oraz stanowisko ze skanerem. Urządzenie jest łatwe w obsłudze, szybkie i ciche, może skanować dokumenty do formatu A3 w formatach PDF, JPG, PNG, BMP oraz TIFF. W bibliotece można również zamówić kserokopie oraz skany z materiałów bibliotecznych.

Filia nr 1 jest miejscem przychylnym użytkownikom, z którego można korzystać indywidualnie, jak również w niewielkich grupach. Dużo zieleni oraz dwie ściany ozdobione efektownymi mozaikami tworzą przyjazną atmosferę, a kompetentny personel służy pomocą w zaspokajaniu potrzeb informacyjnych pracowników szpitala, doktorantów i studentów PUM.

*Tekst i zdjęcia Anna Arabczyk
Filia nr 1 Biblioteki Głównej*

20. OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ BIBLIOTEK

W dniach 8-15 maja, jak co roku, obchodzony jest Ogólnopolski Tydzień Bibliotek. W tym roku jubileuszowy, 20. Tydzień Bibliotek przebiegał pod hasłem „Moja, Twoja, Nasza – Biblioteka!”. Stało się tradycją, że w tym okresie bibliotekarze skupieni w Kole Bibliotek Naukowych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich organizują kiermasz książki. I jak co roku odbywa się on w bibliotece Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Akcja ma na celu promocję czytelnictwa, której towarzyszy degustacja słodkości i innych specjałów przygotowanych przez bibliotekarzy szczecińskich uczelni.

Pieniądze zebrane w trakcie trwania tegorocznego kiermaszu przeznaczyliśmy na wsparcie Klubu Seniora przy Stowarzyszeniu „Razem łatwiej”, który ma swoją siedzibę na Pomorzanach. Za całą kwotę (2870 zł) kupiliśmy materiały papiernicze do realizacji warsztatów artystycznych i terapeutycznych. W podziękowaniu otrzymaliśmy piękne, własnoręcznie wykonane przez seniorów kartki.

Liczna grupa seniorów przybyła na otwarcie kiermaszu miała okazję podziwiać eksponaty prezentowane na wystawie „To co nas łączy to książki...” - zbiory książki dawnej ze szczecińskich bibliotek akademickich. Swoje skarby udostępniła Biblioteka Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Biblioteka Politechniki Morskiej w Szczecinie oraz Biblioteka Uniwersytetu Szczecińskiego. Nie zabrakło także ciekawych eksponatów z naszych własnych zasobów.

Biblioteka Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie udostępniła druki przyrodnicze sprzed 1800 r. pisane czcionką gotycką, m.in. „Herrn von Buffons Naturgeschichte der Vögel” z 1781 r., ilustrowany album ichtiologiczny „Titelkupfer zu Dr Bloch's Fischwerck” z 1782 r. i wiele innych.

Książka pisana alfabetem Braille'a to jedna z ciekawostek ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Szczecińskiego, a także ciekawe pamiątki i ręcznie wykonane ex libris.

Biblioteka Politechniki Morskiej w Szczecinie zaprezentowała czasopismo „Morze” wydawane od 1947 r. oraz ciekawą literaturę, jaką można było znaleźć na statkach, m.in. „Morski poradnik medyczny”.

Najliczniejsza kolekcja to egzemplarze z księgozbioru Biblioteki Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, wybrane nie tylko ze względu na treść, rok wydania książki, ale również jej oprawę, jak M. I. Coleri „Opus oeconomicum” oprawiona w skórę cielęcą, z ciekawymi okuciami, wydana w 1640 r., czy „Opera medica” wydana w Genewie w 1723 r.

Seniorzy mieli również możliwość zwiedzenia naszej biblioteki. Całemu pobytowi towarzyszyły ciekawe rozmowy i wymiana doświadczeń pokoleniowych, a czas umiliło smakowanie słodkich wypieków.

Anna Adamowicz

*Dział Udostępniania Zbiorów
Zdjęcia Agnieszka Tupikowska*

ZARZĄDZANIE DANYMI BADAWCZYMI

Dane badawcze stanowią fundament niemal wszystkich prowadzonych na świecie badań naukowych i, podobnie jak w przypadku publikacji w czasopiśmie, znacząca ich część może być archiwizowana i udostępniana z wykorzystaniem otwartej i ogólnodostępnej infrastruktury wspieranej przez organizacje międzynarodowe, wydawców publikacji naukowych, uczelnie czy agencje finansujące badania. Zanim jednak dane będą nadawały się do ponownego wykorzystania - nieważne, czy przez zespół badawczy, który dane zgromadził, czy przez zespoły z zewnątrz - muszą zostać w odpowiedni sposób przygotowane. Działania związane z organizacją, przechowywaniem i udostępnianiem danych badawczych dla zapewnienia ich znajdowalności, dostępności, interoperacyjności i możliwości ponownego wykorzystania, zbiorczo określane są jako zarządzanie danymi badawczymi (Research Data Management, RDM).

Cykl życia danych

Dane badawcze mają zwykle trwałość wykraczającą poza okres trwałości projektu, na potrzeby którego są gromadzone, przetwarzane i analizowane. Jeśli są do tego odpowiednio przygotowane, to mogą z powodzeniem zostać ponownie wykorzystane w formie niezmienionej bądź uzupełnione o kolejne dane i znów stanowić podstawę dla prowadzonych badań – i co najważniejsze, nie tylko przez osoby pierwotnie zaangażowane w ich gromadzenie, przetwarzanie

i analizę, ale także przez badaczy z zewnątrz. Obieg danych badawczych w działalności naukowej można przedstawić graficznie jako tzw. cykl życia danych.

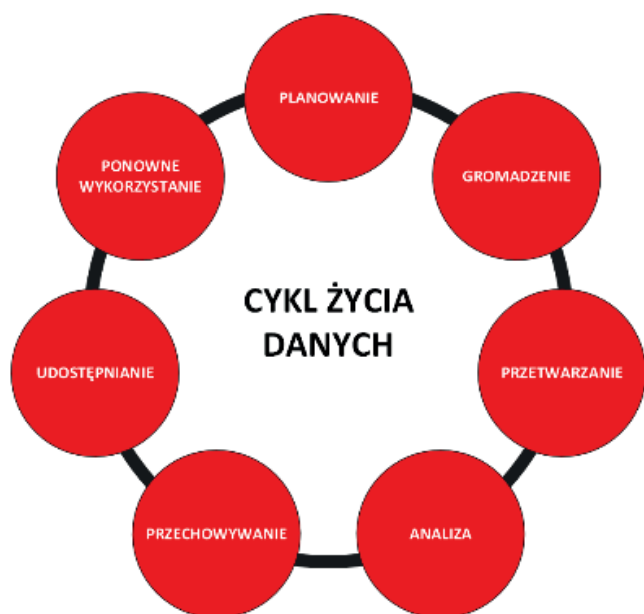
Archiwizacja

Kluczową praktyką skutecznego zarządzania danymi badawczymi jest stosowanie długoterminowych strategii ich przechowywania, ochrony i finalnie (choć nie zawsze będzie to możliwe) rozpowszechniania. Archiwizacją określamy zapewnienie dla danych konkretnej przestrzeni w lokalizacjach sieciowych zapewnianych przez uczelnię lub w lokalizacjach zewnętrznych, które służy zabezpieczeniu danych przed ich utratą.

Skuteczna archiwizacja, zwłaszcza taka, która realizowana jest w repozytoriach, wymaga odpowiedniego opracowania informacji o danych. Do tego celu wykorzystywane są tzw. dane o danych, czyli metadane. W zależności od rodzaju opisywanego obiektu możemy wyróżnić metadane deskryptywne (np. tytuł, abstrakt, słowa kluczowe), strukturalne (np. wersja, seria, elementem jakiego zbioru jest dany obiekt) i administracyjne (np. data, typ zasobu, licencja). Samodzielne ustalenie zakresu informacji, które mają opisać dane badawcze, może generować wiele problemów (np. kolejność podawania imienia i nazwiska, dobór informacji obowiązkowych i fakultatywnych, zastosowanie konkretnych słowników kontrolowanych etc.), dlatego warto korzystać z funkcjonujących w danej dyscyplinie schematów metadanych; można je znaleźć m.in. w serwisach: FAIRsharing, Data Curation Centre – Disciplinary Metadata oraz Metadata Standards Catalog.

Warto pamiętać, że obiekty opisane z wykorzystaniem jednolitych schematów metadanych mogą być skutecznie odnajdywane i wzajemnie porównywane z innymi obiektami archiwizowanymi w danej infrastrukturze. Z tego powodu większość repozytoriów danych wymaga podania przy deponowaniu konkretnego zakresu informacji, bez którego zamieszczenie obiektu w wybranym serwisie nie będzie możliwe.

Z założenia nie wszystkie wytworzone w ramach prowadzonych badań dane powinny podlegać archiwizacji – zazwyczaj instytucja finansująca badania będzie precyzować swoje wymagania względem doboru dokumentów, jeśli natomiast podobnych wytycznych nie znamy, to należy wybrać jedynie dane, które:

Cykl życia danych

- będą wykorzystywane do publikacji wyników badań,
- nie mogą być reprodukowane lub ich ponowne jest kosztowne,
- mają wysoką wartość naukową,
- mogą zostać ponownie wykorzystane.

Jedną z zalecanych zasad archiwizacji jest tzw. reguła 3-2-1, zgodnie z którą należy tworzyć trzy kopie zapasowe przetrzymywane na dwóch odrębnych nośnikach oraz kopię przechowywaną w lokalizacji zewnętrznej.

Udostępnianie danych

Współcześnie mamy do czynienia ze znacznym przyspieszeniem komunikacji naukowej i otwieraniem dostępu do wyników badań naukowych w postaci publikacji w czasopismach naukowych lub monografiach. Kolejnym krokiem otwierania nauki jest udostępnianie danych badawczych, co może służyć m.in.:

- weryfikacji badań,
- zwiększeniu widoczności naukowców,
- ponownemu wykorzystaniu danych,
- zwiększenia cytowalności publikacji powiązanych z zestawem danych.

Archiwizacja i udostępnianie danych często realizowane są w ramach tej samej infrastruktury – i zwykle są to repozytoria danych, które specjalizują się w ich indeksowaniu i długoterminowym przechowywaniu. Repozytoria danych możemy podzielić na repozytoria ogólnego przeznaczenia (gromadzą wszystkie rodzaje danych badawczych), instytucjonalne (ograniczają się do danych tworzonych w ramach funkcjonowania instytucji) oraz dziedzinowe (związane z konkretną dziedziną lub dyscypliną naukową).

Wśród repozytoriów danych warto wyróżnić:

I. Repozytoria ogólnego przeznaczenia

- Mendeley Data
- Figshare
- Zenodo
- Most Danych
- RepOD

II. Repozytoria dziedzinowe

- GenBank – repozytorium gromadzące informacje o genowych sekwencjach nukleotydowych.
- Protein Data Bank – repozytorium gromadzące dane o strukturze przestrzennej białek i kwasów nukleonowych.

III. Repozytorium instytucjonalne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie

- Polska Platforma Medyczna

Część agencji finansujących badania naukowe wymagających udostępniania danych badawczych (m.in. Komisja Europejska i Narodowe Centrum Nauki) oczekuje, że będą one spełniać tzw. zasady FAIR – czyli będą odnajdywalne (Findable), dostępne (Accessible), interoperacyjne (Interoperable) i nadające się do ponownego wykorzystania (Reusable). Dane spełniające zasady FAIR są optymalnie przygotowane do udostępnienia poprzez m.in. nadanie im trwałych identyfikatorów, szczegółowe opisanie ich z użyciem metadanych pochodzących z kontrolowanych słowników oraz zastosowanie otwartych formatów i licencji. Zasady FAIR są kluczowe dla współtworzenia i rozwijania serwisów pozwalających na wyszukiwanie, analizowanie i ponowne wykorzystanie wielu zestawów danych badawczych. Repozytoria danych badawczych, poprzez konstrukcję odpowiednich formularzy i wytycznych dla gromadzonych przez siebie danych, mogą mieć duży wpływ na wprowadzanie do ogólnej infrastruktury badawczej zasad FAIR. Warto zauważyć tutaj działania grupy repozytoriów danych badawczych (Generalist Repository Ecosystem Initiative, GREI) ogólnego przeznaczenia, która rozpoczęła współpracę w celu pełnego realizowania zasad FAIR, stworzenia spójnego schematu metadanych opisujących gromadzone w nich obiekty oraz podejmowania działań na rzecz szkolenia naukowców z zagadnień związanych z zarządzaniem danymi badawczymi.

Plan zarządzania danymi

Zarządzanie danymi badawczymi jest dobrą praktyką w prowadzeniu badań naukowych, a jego zastosowanie pomaga w realizowaniu badań w sposób bardziej wydajny i skuteczny. Co jednak ważniejsze, znacząca część instytucji finansujących badania naukowe wymaga zastosowania zarządzania danymi badawczymi i opisanie ich już na etapie wniosku o środki w postaci oddzielnego dokumentu, nazywanego planem zarządzania danymi (Data Management Plan, DMP; nazywany

niekiedy także Outputs Management Plan lub Data Management and Sharing). Ma on zwykle postać formularza z dołączonymi pytaniami pomocniczymi, ułatwiającymi potencjalnemu grantobiorcy uzupełnienie wszystkich informacji, które dotyczą gromadzenia, przetwarzania, dokumentowania, zabezpieczania i udostępniania danych badawczych wykorzystywanych w projekcie. Warto pamiętać, że plan zarządzania danymi jest tzw. dokumentem żywym i instytucje finansujące badania z reguły przewidują, że będzie on modyfikowany w trakcie realizacji grantu.

Podstawowe informacje zawarte w DMP różnią się w zależności od dyscypliny naukowej, przyjętej metodologii i wymogów instytucji finansującej badania, generalnie jednak powinien on opisywać:

- typy danych i innych materiałów powstających podczas trwania projektu (jakie dane gromadzimy);
- formaty danych oraz standardy metadanych (w jaki sposób dane gromadzimy i opisujemy);
- sposoby udostępniania danych (gdzie dane będą udostępniane i w jakim stopniu mogą być otwarte);
- restrykcje dotyczące ponownego wykorzystania danych, ich udostępniania i przekształcania (w jakim zakresie dane będą mogły być ponownie wykorzystane);
- metody zastosowane do archiwizowania i zapewnienia długotrwałego dostępu (gdzie dane będą archiwizowane i na jak długo).

Finansowanie

Wśród instytucji finansujących badania naukowe, które wymagają przygotowania DMP na etapie wnioskowania i realizacji grantu, warto wyróżnić m.in.: National Institute of Health, Wellcome Trust, Komisję Europejską, Medical Research Council, Narodowe Centrum Nauki (NCN).

Narzędzia

W tworzeniu planów zarządzania danymi pomocne mogą okazać się narzędzia pozwalające na wygenerowanie szablonu DMP dostosowanego do wymogów instytucji finansującej, do której aplikujemy: Argos (UE), DMPTool (US), DMPonline (UK), Data Stewardship Wizard.

Więcej informacji dotyczących danych badawczych można znaleźć w zakładce Dane badawcze na stronie Biblioteki Głównej. Jeśli mają Państwo jakiegokolwiek pytania związane zarówno z danymi badawczymi, jak i otwartą nauką, to zapraszamy do kontaktu z Tomaszem Nowocieniem z Działu Informacji Naukowej i Bibliografii przy użyciu poczty elektronicznej (tomasz.nowocien@pum.edu.pl) lub pod numerem tel. +48 91 441 4450.

*Tomasz Nowocien
Dział Informacji Naukowej i Bibliografii*

PASJA SZUKA WYRAZU WYSTAWA – I LOVE DENTISTRY

W holu Biblioteki Głównej PUM od 23 maja 2023 r. wita nas poster z sentencją: Pasja szuka wyrazu... Zamiłowanie, hobby jest jak powietrze sprężone w balonie - albo przenosi go w inne miejsce, albo szuka choćby małego otworu, drogi, którą mogłoby ująć.

A tytuł wystawy: „I love Dentistry”, na dodatek w formie tomografii komputerowej, zdradza, czego rzecz dotyczy.

Ekspozycja została przygotowana, by pokazać, jakie talenty i pasje kryją w sobie studenci naszej

uczelni. Z noty biograficznej autorki prezentowanych zdjęć – Aleksandry Gnaczyńskiej, studentki III roku kierunku lekarsko-dentystycznego – możemy się dowiedzieć, że decyzja o wyborze kierunku studiów nie jest łatwa i nie zawsze jest linią prostą z punktu A do B. Czasem przypomina zygzak, gdyż autorka prezentowanych prac skończyła w tym samym roku licencjat na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego równocześnie z pierwszym, niełatwym przecież rokiem studiów medycznych w Szczecinie. To determinacja i wytrwałość w poszu-

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Zapraszamy na wystawę fotograficzną pt. **„I love Dentistry”**

Spójrzcie na stomatologię innym, artystycznym okiem!

Prace p. Aleksandry Gnaczyńskiej inspirowane są strukturami i narzędziami stomatologicznymi. Autorką jest studentką 3. roku kierunku lekarsko-dentystycznego Wydziału Medycyny i Stomatologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Organizatorem wystawy jest Zakład Propedeutyki, Fizykodiagnostyki i Fizjoterapii Stomatologicznej PUM.

Zapraszamy już od wtorku 23 maja br.

Ekspozycja znajduje się w Bibliotece Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie przy ul. Powstańców Wielkopolskich 20.

kiwaniu właściwej drogi jest kluczowa w posuwaniu się krok za krokiem naprzód.

Gdyby w jednym zdaniu podsumować przesłanie wystawy, byłoby to stwierdzenie, jak bardzo różnie postrzegamy świat. Artystyczne postrzeganie otoczenia jest pewnym darem, który pozwala np. na stomatologię spojrzeć z zupełnie innej, pięknej strony. Czasem zdanie wypowiedziane przez nauczyciela podczas zajęć, np. „(...)powierzchnia żująca trzeciego trzonowca ma kształt kalafiorowaty”, potrafi zainspirować do wykonania ciekawej fotografii. Niektóre skojarzenia są zaskakujące, bo na przykład jak przedstawić to, co widzi w lusterku dentysta podczas jednego z etapów leczenia kanałowego?

Stomatolodzy podczas pracy posługują się bardzo bogatym instrumentarium. Ich nazwy, które dla studentów brzmią obco, jak np. wiertło różyczka, kleszcze rekinki, delfinki, połączone z artystycz-

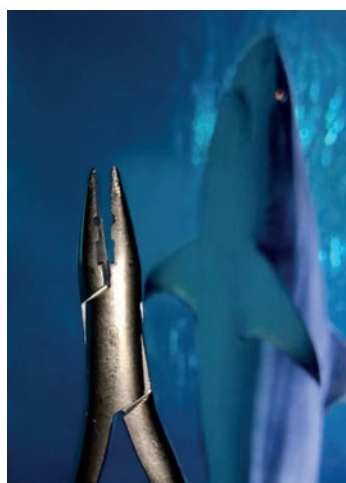
nym spojrzeniem mogą ułatwić naukę. Jak zapamiętać nazwę i kształt kleszczy Weingarta stosowanych w ortodoncji? Może wystarczy skojarzyć ich profil z wygiętym kształtem szpicy nart? Niektóre powiązania pojęć i obrazów tworzą się w procesie nauki i na przykład większość dentystów, patrząc na plaster miodu, przypomni sobie, że taki właśnie jest jeden ze wzorów trawienia szkliska.

Jesteśmy różni, w odmienny sposób postrzegamy świat. Dla jednych jest on bardziej artystyczny, dla innych może zwyczajny, ale każdy z nas nosi w sobie i wyraża swoje własne, odmiennie spojrzenie na świat. To fotografia (w przypadku prezentowanej wystawy), czy

szerzej mówiąc – pasja – jest formą, wyrazem tej różnorodności. Kalejdoskop ludzkich światów, sposobów ich przeżywania i wyrażenia jest bogactwem, jest wartością. To, że jesteśmy różni, to oczywista oczywistość – jak mówił klasyk. Ale mamy te same troski obywatelskie, zawodowe, życiowe... Warto zastanowić się chwilę, czy świadomość ta pomaga nam szanować siebie nawzajem, dawać sobie oparcie, tworzyć relacje, porozumienie, budować więzi?

Mam nadzieję, że lokalizacja wystawy w Bibliotece Głównej, na skrzyżowaniu dróg lekarzy i studentów, zarówno polsko- jak i anglojęzycznych, będzie zachętą dla wszystkich nie tylko, by szukać wyrazu dla swoich pasji, ale też zostawiać przestrzeń dla innego sposobu przeżywania i postrzegania świata.

*dr n. med. Helena Gronwald
Zakład Propedeutyki, Fizykodiagnostyki
i Fizjoterapii Stomatologicznej*

Kleszcze rekinki do cięcia i doginania drutu.

Wiertło różyczka na mikromotor.

Zorganizowanie wystawy przez zespół Zakładu Propedeutyki, Fizykodiagnostyki i Fizjoterapii Stomatologicznej pod kierownictwem prof. PUM Danuty Lietz-Kijak było możliwe dzięki wsparciu Działu Promocji i Informacji, a także mgr Agnieszki Tupikowskiej, kierownika Działu Udostępniania Zbiorów oraz życzliwości i otwartości mgr Dagmary Budek, dyrektor Biblioteki Głównej – za co niniejszym serdecznie dziękuję.

ROBOT NEUROCHIRURGICZNY W KLINICE PUM

Robot neurochirurgiczny wraz z mikroskopem i nawigacją oraz ramieniem RTG 3D do przeprowadzania skomplikowanych zabiegów u pacjentów z chorobami kręgosłupa i mózgu – trzeci w Polsce i wyjątkowy w świecie – trafił do Kliniki Neurochirurgii i Neurochirurgii Dziecięcej kierowanej przez prof. Leszka Sagana.

Innowacyjne – optyczne, świetlne oraz cyfrowe możliwości robota neurochirurgicznego wspierać będą wysokiej klasy szczecińskich chirurgów w przeprowadzaniu resekcji onkologicznych i operacji naczyniowych przy minimalnym deficycie neurologicznym. Dzięki zastosowaniu w neurochirurgii tej najnowocześniejszej technologii pacjenci szczecińskiego szpitala klinicznego PUM zyskają dostęp do wysoce skutecznych metod leczenia. Robotyzacja skróci czas operacji i hospitalizacji po niej, zminimalizuje inwazyjność procedur chirurgicznych, a przy tym rozszerzy wachlarz ich możliwości, zwiększy dokładność operacji i obniży poziom ich ryzyka.

Nowe i wyjątkowe możliwości podkreślili podczas swoich wystąpień obecni na uroczystym zainauguowaniu pracy robota goście: poseł na Sejm RP Czesław Hoc, podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Piotr Bromber, wojewoda zachodniopomorski Zbigniew Bogucki, rektor PUM prof. Bogusław Machaliński oraz gospodarz – dyrektor Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 PUM dr Konrad Jarosz.

– Jestem dumny, że ten nowoczesny sprzęt robotyczny będzie dorównywał umiejętnościom i profesjonalizmowi naszych profesorów, naszego zespołu neurochirurgicznego – powiedział poseł Czesław Hoc i dodał – Poziom leczenia w szpitalach PUM to światowa poprzeczka. Warto jednak pamiętać, że kreacja

i innowacyjność w leczeniu powstaje dzięki ludziom. I cieszę się, że właśnie takich specjalistów posiada PUM.

– Na kanwie szerokiej dyskusji o jakości kształcenia przyszłych polskich medyków bardzo wyraźnie podkreślamy, jak ważne są kompetencje i umiejętności w procesie kształcenia, m.in. po to, by móc skutecznie korzystać z postępu technologicznego – powiedział wiceminister zdrowia Piotr Bromber i podkreślił – Dzisiejsze wydarzenie jest tylko potwierdzeniem, że Pomorski Uniwersytet Medyczny jest wiodącym uniwersytetem, jeśli chodzi o umiejętność kształcenia, ale także umiejętności wykorzystywania nowoczesnych technologii.

– Misja, która dzisiaj wyraźnie wybrzmiała – dobro chorego najwyższym prawem – jest naszym transparentem i drogowskazem. W myśl tego przesłania wszystkie nasze działania dążą do poprawy opieki nad człowiekiem chorym. I dziś mamy szczęśliwy dzień, bowiem nasz wybitny neurochirurg prof. Leszek Sagan i jego zespół zyskują dodatkowe ultraprecyzyjne narzędzie, by móc skutecznie pomagać również onkologicznym pacjentom, przysparzając im przy tym najmniej cierpienia. Przełożenie na dobro chorego jest więc tutaj bezpośrednie – podsumował rektor PUM prof. Bogusław Machaliński i podziękował swoim przedmówcom za zaangażowanie w pozyskaniu środków finansowych na ten cel oraz pracownikom PUM i szpitala za skuteczną realizację zadania. Słowa rektora adresowane były także do obecnych na spotkaniu: przewodniczącego Rady Uczelni mec. Andrzeja Lubienieckiego, prorektora ds. rozwoju PUM prof. Jarosława Pereguda-Pogorzelskiego, prorektora ds. klinicznych PUM prof. Leszka Domańskiego i kanclerza PUM Krzysztofa Goralskiego.

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie im. prof. Tadeusza Sokołowskiego otrzymał na zakup tego wyjątkowego urządzenia dotację ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 7 968 408,50 zł.

– Idea pozyskania robota neurochirurgicznego ujęła mnie dlatego, że może nam także jeszcze bardziej pomóc w leczeniu pacjentów urazowych, jako że jesteśmy wiodącym w Polsce i jedynym w regionie centrum leczenia urazów – powiedział dyrektor SPSK-1 PUM dr Konrad Jarosz. – Jednakże, znając ambicje prof. Sagana, nadmienię tylko, że już niebawem dzięki temu urządzeniu przeprowadzane będą także operacje onkologiczne mózgowia. To drugi zakres chorobowy, w którym chcemy być wiodącym centrum leczenia.

Prezentację pracy robota na bloku operacyjnym SPSK-1 PUM poprzedziło omówienie przez prof. Leszka

Sagana przypadków klinicznych i możliwości, jakie daje robotyzacja w leczeniu operacyjnym. Mówca uzasadnił także wagę pozyskania neurorobota, nawiązując do historii neurochirurgii: – Informacja przekazywana do robota neurochirurgicznego jest bardzo skomplikowana, bowiem chirurg wykorzystuje w operacji nie tylko obraz, ale również kwestie spoistości guza czy zmiany chorobowej, jej gęstości czy krwawłości. Trudności przeniesienia tych informacji bardzo opóźniły rozwój robotyzacji w neurochirurgii. (...) Pierwszy raz w neurochirurgii wykorzystano robota przemysłowego w roku 1985, ale dopiero w roku 2014 powstał pierwszy robot komercyjny. Dlatego my dziś, niewiele lat później, bardzo cieszymy się z posiadania tego urządzenia i doceniamy, jak ważne jest ono dla naszych pacjentów i efektów ich leczenia.

Renata Olejnik

Dział Promocji i Informacji

Zdjęcia Foto Everest

KOLEJNE PROEKOLOGICZNE INWESTYCJE NA PUM

W ostatnich miesiącach na budynkach PUM: Centrum Nowych Technologii Medycznych przy ul. Unii Lubelskiej, Wydziału Nauk o Zdrowiu przy ul. Broniewskiego, Wydziału Nauk o Zdrowiu przy ul. Żołnierskiej, Międzywydziałowego Centrum Dydaktyki nr 2 przy ul. Żołnierskiej, Centrum Symulacji Medycznych przy ul. Klonowica oraz Biblioteki Głównej PUM przy al. Powstańców Wielkopolskich, zostało wykonanych kolejnych sześć instalacji fotowoltaicznych składających się z 601 paneli o łącznej mocy 244,5 kWp, których koszt wyniósł 1 552 976,35 zł.

Na budowę instalacji fotowoltaicznych na dwóch pierwszych budynkach uzyskaliśmy dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w wysokości 660 627,15 zł, składające się z 50% dotacji i 50% pożyczki. Czekamy na decyzję w sprawie refundacji kosztów pozostałych czterech inwestycji. Dzięki temu projektowi rocznie zaoszczędzonych zostanie 232 MWh energii elektrycznej, co pozwoli uniknąć emisji 294 Mg/rok CO₂.

Jest to dalszy ciąg proekologicznych inwestycji na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie, związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Obecnie możemy pochwalić się 12 funkcjonującymi instalacjami fotowoltaicznymi, a także budynkiem Międzywydziałowego Centrum Dydaktyki nr 3 ogrzewanym i klimatyzowanym energią pochodzącą z gruntowych pomp ciepła.

Mirosław Pietraszek

zastępca kanclerza ds. inwestycyjnych i remontów

Zdjęcie Foto Everest

WIELKA SZCZECIŃSKA MAJÓWKA

Wydział Nauk o Zdrowiu PUM był współorganizatorem festynu, który miał miejsce 20 maja br. na terenie zielonym przy parafii św. Ottona w Szczecinie. Celem imprezy była promocja zdrowego stylu życia, aktywizacja i integracja międzypokoleniowa w myśl zasady „w zdrowym ciele zdrowy duch”. Patronat honorowy i merytoryczny objęła prof. Beata Karakiewicz, dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu PUM - ambasador zdrowia.

Dzieci i młodzież mogli uczestniczyć w konkursach i animacjach przygotowanych przez pracowników i studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu PUM i Sanepid, a także obejrzeć wóz strażacki i ambulans, skorzystać ze zjeżdżalni na dmuchanym zamku i spotkać się z policyjnym psem tropiącym.

Dorośli mogli skorzystać z porad pielęgniarek i położnych oraz zapoznać się z ofertą usług medycznych Szczecińskiego Centrum Zdrowia SP ZOZ. Policja udzielała porad z zakresu bezpieczeństwa i zdrowia, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i Ośrodek Terapii Uzależnień służyły poradami profilaktycznymi i pomocowymi. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadziła symulację udzielania pierwszej pomocy i zażywania substancji psychoaktywnych oraz samobadania piersi. Były kielbaski z grilla i coś słodkiego. Podczas festynu wystąpili: Zespół Pieśni i Tańca Pomorza Zachodniego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie (którego założycielką jest prof. Beata Karakiewicz), Orkiestra Wojskowa 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej, ks. Maciej Czaczyk – laureat Must by the Musik, zespół Młody Krąg z Pałacu Młodzieży – Pomorskiego Centrum Edukacji w Szczecinie. Uczestnicy festynu mogli spotkać się w bezpiecznej zielonej przestrzeni, porozmawiać i wzmocnić kondycję egzystencjalno-duchową. Warto podkreślić rodzinną atmosferę i radosne międzyludzkie interakcje, które generują nowe siły do codziennego życia i pomagają w pokonywaniu samotności i dolegliwości psychosocjalnych.

Organizatorami wydarzenia byli: Wydział Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Szczecińskie Centrum Zdrowia SP ZOZ, Pałac Młodzieży – Pomorskie Centrum Edukacji w Szczecinie, Komenda Miejska Policji w Szczecinie, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczecinie, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, Ośrodek Terapii Uzależnień w Szczecinie, Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie, Fundacja Auxilium, Parafia św. Ottona. Współorganizatorem był Wydział Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, partnerami wydarzenia: Studio Mediałne Radosław Kurzaj, Firma Seepoint – Producent Reklamy Wizualnej - Tomasz Bachul z Goleniowa, RAZ – Ruchowa Akademia Zdrowia – Robert Szych.

Zapraszamy w przyszłym roku.

dr n. zdr Agnieszka Nieradko-Heluszkó
dr n. hum. Krzysztof Zdziarski
Zakład Medycyny Społecznej
i Zdrowia Publicznego
Zdjęcia Radosław Kurzaj

NOWE BOISKO DO PIŁKI NOŻNEJ

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Odpowiadając na potrzeby studentów, w drugim kwartale 2023 r. zostało zakończone zadanie inwestycyjne polegające na budowie treningowego boiska do piłki nożnej przy ul. Dunikowskiego, na terenie Studium Wychowania Fizycznego i Sportu PUM.

Wartość prac wyniosła 1 092 217,86 zł, z czego PUM otrzymał na ten cel dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w wysokości 419 400 zł.

Dzięki tej inwestycji studenci będą mieli do dyspozycji nowe boisko z profesjonalną nawierzchnią ze sztucznej trawy i w całości otoczone piłkochwytnymi. Obiekt będzie służył głównie celom treningowym, rekreacji oraz organizacji różnego

rodzaju imprez sportowych oraz społecznych, np. mistrzostw uczelni medycznych, akademickich mistrzostw województwa zachodniopomorskiego, akademickich mistrzostw Polski, turniejów w piłce nożnej czy turniejów charytatywnych. Jednostką zarządzającą obiektem oraz odpowiedzialną za organizację harmonogramu zajęć będzie Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Mirosław Pietraszek
zastępca kanclerza ds. inwestycyjnych i remontów
Zdjęcie Agnieszka Trupikowska

OPOWIEŚCI LEKARSKIE

HISTORIA DWÓCH PIOSENEK

Bolesław Leśmian uznawany jest za najbardziej nowatorską, najoryginalniejszą i najbardziej skrajną indywidualność twórczą literatury polskiej XX w., u której pośmiertnie dopatrywano się poetyckiego geniuszu. Charakterystyczne dla twórczości Bolesława Leśmiana neologizmy (leśmianizmy) kreowały jego poetycką rzeczywistość. Dodawanie przyrostków (np. najdalszość, zmorowanie). Dodawanie przedrostków, zwłaszcza bez-, nie- (np. bezzałoba, bezrozumie, niepojętność, nieodpadło), szczególnie opisujących

świat Niebytu (np. bezcel, bezbożyna, bezdeń, bezświt). Kontaminacja (np. bylejaczyć, zniszczota). Są wśród nich wyrazy z partykułą „nie” (np. zaniedyszeć) czy przekształcenia semantyczne (np. bywalec niebytu), według Sławomira Mrożka (zaświatowiec). Szczególną grupę stanowią znaczące imiona, np. Śnigrobek, Znikomek, Srebroń, Migoń, Zmierzchun, Dusiołek. Neologizmy, czasem makabryczne, jak trupięgi – buty z łyka dla zmarłego nędzara. Swoją wyobraźnią sięgał dalej do pozareczywistości, do metafizyki.

Wiersz „Metafizyka” Bolesława Leśmiana stał się inspiracją do artykułu, dialogiem pomimo niemożności osobistego dialogu. Jeżeli dodać do tego tekstu kompozycję muzyczną, graficzną, powstaje więc pokoleniowa, międzykulturowa, filozoficzna, metafizyczna.

„Kraina, gdzie żyć łatwiej i konać jest mniej trudno. *Zaprasza, obiecuje i czeka.* Gdzie wieczność już nie tajemnie wystawa na straży. *Daje życie przyjazne, bez gaży.* Gdzie każdy i za wszystkich nie cierpi, lecz marzy. *Bezbólem istnienia.* Godny tego, by nie był niczyją siedzibą. *Nie ranil bezmiarem ani chwilą.* I jest tu owa cisza błękitna, ostatnia. *Bez-kresna do pełnego ostatka.* Wiatraka mielącego mgły marzeń i ciernie. *Daje ukojenie niezmiernie.* Umie błysków najmniejszą wysledzić nieznacznosc. *W wiecznie nieskończoną wieczność.* I w szczelinie pomiędzy istnieniem a zgonem. *Nie być aniołem ani potworem*”. [Tekst kursywą – Jacek Rudnicki]

Leśmian był niski, miał około 155 cm wzrostu. Był nałogowym palaczem, wypalał 75 papierosów dziennie. Pił strasznie mocną kawę - to aspekt medyczny. Jego rodzina była utalentowana chyba genetycznie, to też aspekt medyczny. Jego stryjecznym bratem był Jan Brzechwa. Wnuczką Bolesława Leśmiana jest brytyjska aktorka i piosenkarka Gillian Hills, znana m.in. z takich filmów jak „Powiększenie” (1966, reż. Michelangelo Antonioni) oraz „Mechaniczna pomarańcza” (1971, reż. Stanley Kubrick).

Zakochał się w lekarce Dorcie Lebenthal, to też aspekt medyczny. Choć myślał nawet o rozwodzie, nigdy do niego nie doszło i Bolesław Leśmian zaczął prowadzić podwójne życie. Wreszcie jego romans stał się sprawą całkowicie jawną także dla prawowitej małżonki. Co się działo na jego pogrzebie...

Interesował się filozofią, szczególnie Henriego Bergsona. To francuski filozof, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za rok 1927. Uznawany za głównego twórcę intuicjonizmu. Opublikował cztery główne dzieła: „O bezpośrednich danych świadomości”, „Materia i pamięć”, „Ewolucja twórcza”, „Dwa źródła moralności i religii”. Intuicjonizm zakłada, iż poza poznaniem zmysłowym i rozumowym (analityczno-syntetycznym) istnieje poznanie poza- czy nadzmysłowe. Związki Leśmiana i Bergsona to w istocie relacje fantazji z filozofią. U Leśmiana wygrywa fantazja, w której swoją rolę odgrywa intuicja. Abstrakcja to nieistnienie, metafizyka to pozaistnienie, a intuicja jest drogą do nich.

Krynica

Tą drogą prowadzi nas fantazja (intuicyjna). Czym ona jest? Może emocją archetypiczną zapisaną w genomie? Kolejny aspekt medyczny.

„Leśmian podpisywał dokumenty bez czytania, <<bezgranicznie wierząc swojemu zastępcy>>. W efekcie, w 1929 r. kontrola skarbową wykazała ogromne braki w kasie notariatu, a zaległości sięgały dziesiątków tysięcy złotych (...). Okazało się bowiem, że zastępca Leśmiana, dependent Władysław Adamowicz, przez kilka lat nie odprowadzał należnych opłat do Skarbu Państwa”. Dług był duży i groziła mu kara więzienia. Uratowała go kochanka Dora, sprzedając gabinet lekarski z wyposażeniem.

Miłość, empatia?

Dwie kompozycje do tekstów Bolesława Leśmiana, „Gad” i „Gdybym spotkał Ciebie”, są przedstawione muzycznie, interpretacyjnie i filozoficznie. Koncepcja tekstu „Gdybym spotkał ciebie znowu pierwszy raz” może być prezentowana nieskończoną ilość razy, ponieważ istnieje niepoliczalna liczba alternatyw życia, również miłości. Tekst „Gada” jest fantazją erotyczną z leśmianizmami, np. „wspólnym namdlewać snem, czy głaśkać w dłonie porwanym łbem”. „Piersi ci chylę, jak z mlekiem dzban! Nie żądam skarbów, nie pragnę zmian. Słodka mi śliny węzowej treść. Bądź nadal gadem i truj i pieść!”.

Dora jest spragniona miłości, rozkoszy. Ma do tego prawo jak wszyscy. Trucizna miłości jest lekarstwem. Między życiem a śmiercią jest Eros. Pośrodku miłość. Eros, bóg miłości; według Hezjoda miał być on pierwszym z bogów, rówieśnikiem Gai, którego obecność musiała być konieczna do zrodzenia się pozostałych bogów. Eros pragnie piękna i dobra, a skoro go pragnie, to go nie posiada. Jest pośrodku między mądrością a nieuctwem. Jest więc filozofem. Bogowie nie filozofują, ponieważ mają mądrość, nieucy też nie filozofują, bo nie chcą zdobyć mądrości. Filozofują ci, którzy są między mądrością a nieuctwem, wśród nich Eros. Filozofowanie to samo kochanie mądrości, a nie jej posiadanie. To erotanatyczne misterium (Artur Żywiołek).

Na koniec o metafizycznej filozofii życia. „Gdybym nie miał myśli, nie bałbym się śmierci. Gdybym nie miał czucia, nie bałbym się bólu”.

Jacek Rudnicki

WIERNY PRZYSIĘDZE HIPOKRATESA

Można powiedzieć, że zachował się przyzwoicie, bo strzelił sobie w skroń, zostawiając na stole czystą, niezapisaną kartkę. Ta czysta kartka pozostanie metaforą Jego pięknego, ale niestety krótkiego życia.

Karol Mikulski urodził się 13 czerwca 1901 r. w Kijowie, w zamożnej, ziemiańskiej rodzinie o tradycjach inteligenckich. Rodzice w kijowskim środowisku inteligenckim byli znanymi i cenionymi osobowościami – matka Maria Grodecka była uznawaną pianistką, ojciec Antoni Feliks Mikulski był cenionym profesorem psychiatrii i wykładowcą akademickim – w 1924 r. objął katedrę psychiatrii na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Nic dziwnego, że psychiatria już od młodych lat interesowała Karola.

Do gimnazjum uczęszczał najpierw we Lwowie, potem w Łodzi, angażując się także w prace szkolnego skautingu. W roku 1920 jako ochotnik zgłosił się do wojska i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej.

Medycynę studiował kolejno na trzech uniwersytetach: w Krakowie, Wilnie i Warszawie; w 1927 r. ukończył studia, uzyskując stopień doktora nauk lekarskich.

Wcześniej, w roku 1926, ożenił się z Idalią Jadwigą Gieysztor, primo voto Januszkiewiczową.

Wychowali dwoje dzieci: syna żony z pierwszego małżeństwa Jerzego Januszkiewicza oraz córkę Izabellę Galicką, historyka sztuki, wykładowcę akademickiego.

Pracę zawodową rozpoczął jako asystent prof. Jana Mazurkiewicza w Klinice Psychiatrycznej Uniwersytetu Warszawskiego w roku 1928, gdzie pracował do 1934 r. W tym samym czasie jako lekarz szkolny obejmował opieką lekarską młodzież w trzech gimnazjach: gimnazjum im. Zamoyskiego, Reja i Lorentza. Jednocześnie prowadził poradnię psychologiczną.

W 1929 r. otrzymuje trzymiesięczne stypendium – rozpoczyna studia psychologiczne i psychiatryczne w Wiedniu, m.in. w poradni dla dzieci

pod kierunkiem Alfreda Adlera, twórcy psychologii indywidualnej.

1 listopada 1934 r. w wieku 33 lat obejmuje stanowisko zastępcy dyrektora i ordynatora Szpitala dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Gostyninie.

Rozpoczyna się jego fascynacja psychiatrią zreformowaną, która kładzie główny nacisk na humanitarne traktowanie pacjentów, połączone z terapią zajęciową.

Odbywa podróż naukową po Europie w 1936 r. odwiedzając kliniki psychiatryczne w Niemczech, Francji, Włoszech, Jugosławii i Węgrzech.

W Niemczech poznaje osobiście m.in. Schneidera, Rudina, Luxenburgera i innych „ojców” idei eugeniki negatywnej, zwanej „higieną ras”, którą w III Rzeszy nazistowskie Niemcy zastosują dla ochrony „czystości rasy” i na niespotykaną dotąd skalę rozpoczną realizację swoich niesławnych programów eugenicznych. Zbrodniczym przykładem będzie choćby Akcja T4 – masowy mord ludzi chorych psychicznie. Był to pierwszy masowy mord ludności, w którym opracowano „technologię” grupowego morderstwa, zastosowaną później w niemieckich obozach koncentracyjnych. Skrót T4 pochodzi od adresu biura tego przedsięwzięcia mieszczącego się przy Tiergartenstrasse 4.

W Niemczech też, prawdopodobnie pod wpływem prac Otmara Freiherr von Verschnera, niemieckiego biologa, eugenika nazisty, profesora Uniwersytetu we Frankfurcie nad Menem, znanego badacza zajmującego się ludzkimi bliźniętami, Mikulski rozpoczyna swoją własną drogę, poświęconą problematyce bliźniąt. Dzięki niemu gemeliologia staje się stopniowo samodzielną dyscypliną naukową.

Jeszcze w latach dwudziestych XX w. pisał: „Nadal jeszcze psychologia i psychopatologia rodzeństwa bliźniaczego nie zyskała jeszcze u nas prawa obywatelstwa, aczkolwiek zagranicą jest ona już od szeregu lat na warsztacie pracy”. Karol Mikulski jako pierwszy zainicjował w Polsce badania gemelologiczne. Jako pierwszy w kraju używał określenia „bliźnięta”, a nie „bliźniaki”. Ponadto, zamiast

dotychczasowej ogólnie przyjętej w piśmiennictwie niemieckim terminologii: „bliźnięta jednojajowe wzgl. monochorjalne”, wprowadził nazwę „bliźnięta homologiczne”. Według niego „podobnie jak badania Siemensa, Verschuera, Curtiusa i Kiffnera, reguła, że bliźnięta jednojajowe muszą być monochorjalne, nie da się utrzymać, to też i określanie bliźniąt mianem monochorjalne – nie zawsze jest słuszne”. Obecnie wiemy, że wśród bliźniąt jednojajowych są również dwukosmówkowe, czyli „bichorialne”.

Mikulski zwracał także uwagę na to, że ponieważ „...sam mechanizm powstawania bliźniąt tzw. jednojajowych nie jest jeszcze dostatecznie wyjaśniony, to też terminologia francuska i angielska, podnosząca dane, uzyskane badaniem przedmiotowym, wydaje mi się słuszniejsza, a zmodyfikowana w sposób podany w nagłówku tej pracy, nie przesądza całkowitej identyczności omawianych tu bliźniąt, lecz podkreśla wielkie ich podobieństwo – homologię, w przeciwieństwie do bliźniąt tak zwanych dwujajowych, które nazwalibyśmy heterologicznymi”.

W tym czasie autorzy francuscy i angielscy, pomijając cechę jednojajowości podkreślaną przez badaczy niemieckich, stosowali terminy „jumeaux identiques” względnie „identical twins”.

Karol Mikulski często podkreślał, że: „W psychiatrii wielkie zasługi położył przede wszystkim J. Lange, którego prace posiadają nie tylko znaczenie psychiatryczne, ale i psychologiczne, socjologiczne i kryminologiczne. Jego prace rzucają niezmiernie wiele światła na sprawę dziedziczenia w ogóle, bowiem, jak mówi Lange, metoda badań nad bliźniętami jest tem dla nauki o dziedziczeniu wśród ludzi, czem dla botaniki doświadczenia nad czystemi linjami”.

Mikulski opublikował wiele prac dotyczących bliźniąt, a ukoronowaniem jego zainteresowań była wydana w 1937 r. książka „Krótki zarys nauki o bliźniętach (Gemelliologia)”. W pracy tej przytoczył także zaobserwowane własne przypadki: padaczki oraz dynamiki życia somatopsychicznego u bliźniąt homologicznych. Jego zdaniem: „...usposobienie do padaczki bywa odziedziczalne, a dziedziczenie usposobienia odbywa się prawdopodobnie jako cechy recesywnej. Homologia dynamizmu życia somatopsychicznego bliźniąt jednojajowych nie jest w tym stopniu podkreślana, jak na to, moim zdaniem, zasługuje”.

Gustaw Bychowski w 1938 r. w recenzji tej książki napisał: „Badania nad bliźniętami są bodajże najświeższą dziedziną nauki o dziedziczności. (...)

W piśmiennictwie naszym praca kolegi Mikulskiego jest pierwsza. (...) Opiera się na dokładnym uwzględnieniu bogatego piśmiennictwa zagranicznego oraz badaniach własnych, które obejmuje 15 par bliźniąt. (...) Poszczególne działy obejmują diagnostykę i genetykę bliźniąt, dziedziczność a środowisko, psychologię i pedagogikę bliźniąt, neuropsychiatrię bliźniąt (...)”.

Poza pracami Karola Mikulskiego w dostępnym piśmiennictwie polskim z tamtego okresu zdołałem znaleźć zaledwie dwie prace neurologiczno-psychiatryczne z zakresu patologii bliźniąt, a mianowicie doc. J. Morawskiego: „Zaburzenia psychiczne u bliźniąt” i prof. S.K. Pieńkowskiego: „Jamistość rdzenia u dwóch braci bliźniaków. Przyczynek kliniczny do patogenyzy jamistości rdzenia”.

Z punktu widzenia historycznego bardzo interesujące były rozważania Mikulskiego na temat embriologii bliźniąt. Według niego „płeć u człowieka jest definiowana przez plemnik, jak i u niektórych innych niższych stworzeń (robaki, muchy, pluskwiaki, świerszcze). Jest rzeczą zrozumiałą, że przy zapłodnieniu jajka i przy następnym podziale jajka mogą powstać dwa osobniki tylko tej samej płci. U motyli i ptaków spotykamy komórki jajowe dwojakiego typu, o różnej zawartości chromosomów, tak, że płeć określa tu matka. Natomiast u człowieka plemniki zawierają mają po 12 i po 11 chromosomów. Przez połączenie komórki jajowej (12 chromosomów) z plemnikiem o 12 chromosomach powstaje płeć żeńska, ($12 + 12 = 24$); przez zapłodnienie komórki jajowej (12 chromosomów) plemnikiem o 11 chromosomach powstaje płeć męska, komórka męska ($12 + 11 = 23$). Bezpośredniego dowodu, że tak się dzieje, nie mamy, wnioskujemy przez analogię z niższymi stworzeniami, posiadającymi znacznie mniej chromosomów, gdzie tego rodzaju dwoistość zawartości chromosomów w komórkach męskich i żeńskich została dowiedziona, którzy w licznych badaniach poznali budowę chromosomów u muchy (*Drosophila* — mucha wywilzna), posiadającej tylko po 3 chromosomy, wykazali, że każdy chromosom jest nosicielem określonych właściwości dziedzicznych, które w chromosomie nie są bezładnie rozrzucone, ale geograficznie ściśle ułożone. W tych trzech chromosomach wspomniani badacze określili przeszło 350 odcinków o określonych właściwościach dziedzicznych”.

Niestety, przedwczesna i niepotrzebna śmierć dr. Mikulskiego na wiele lat przerwała badania nad

bliźniętami. Zostały one podjęte dopiero kilka lat po wojnie. Następna polska publikacja dotycząca ciąży wielopłodowej ukazała się bowiem dopiero w 1968 r. Była to monografia zatytułowana „Cięża i poród bliźniaczy” i została napisana przez prof. Zbigniewa Sternadla z I Kliniki Położniczo-Ginekologicznej AM w Warszawie.

Kolejny etap w życiu dr. Karola Mikulskiego rozpoczyna okres II wojny światowej.

Tuż przed jej wybuchem, pod koniec sierpnia 1939 r., zostaje zmobilizowany i w stopniu podporucznika wcielony do wojska w Sokółce Podlaskiej. Ale już we wrześniu, tuż po wkroczeniu wojsk sowieckich, dostaje się do niewoli. Z transportu oficerów w drodze do obozu jenieckiego w Kozielsku szczęśliwie udaje mu się uciec. Jeszcze wtedy nie wiedział, że to była ucieczka z... Katynia. Drogą wzdłuż kolejowych torów, po prawie miesiącu nieprawdopodobnej tułaczki, wraca do kraju, do Gostynina. Podejmuje na nowo swoje obowiązki ordynatora Szpitala Psychiatrycznego. (W tym miejscu może warto tylko dodać, że był to szpital samorządowy na 240 łóżek, powstały jeszcze w okresie międzywojennym, kamień węgielny położono 12 października 1929 r., a uroczyste otwarcie nastąpiło 12 lipca 1933 r.). Tak go dr Mikulski opisywał (tylko jedno zdanie):

„...budynki całkiem nowoczesne, o typie sanatoryjnym...wykonane solidnie...posiadają nowoczesne urządzenia...w łazienkach i ubikacjach terakota, ściany obłożone glazurą...miski fajansowe...wanny i umywalnie posiadają dopływ zimnej i ciepłej wody...”.

W tym czasie obszar Gostynina został włączony bezpośrednio do Rzeszy jako część Kraju Warty. Ale Karol, obok obowiązków zawodowych, ani na chwilę nie zapomina o tym, że jest Polakiem. Jeszcze w 1939 r. wstępuje do nowo tworzącego się Związku Walki Zbrojnej.

Wkrótce niemiecki okupant rozpoczyna realizację swojej zbrodniczej eugeniki. „Umacnianie niemieczyzny” funkcjonuje w swojej zbrodniczej formie – masowe mordy lokalnej inteligencji, wywózki pacjentów chorych psychicznie i rozstrzeliwania w pobliskich lasach, uśmiercanie gazem spalinywym, rozpoczęły się już w styczniu 1940 r. W Gostyninie od 3 lutego 1940 do 9 lipca 1940 r. liczba ofiar wyniosła 107 osób.

17 marca 1940 r. do Gostynina przyjechała komisja niemiecka, która od dr. Mikulskiego zażądała

sporządzenia listy chorych „nierokujących wyzdrowienia”, którzy mają być poddani eksterminacji. Lista miała być przygotowana w ciągu 24 godzin, w przeciwnym razie doktorowi groziło aresztowanie. Ale dr Mikulski, który świetnie władał językiem niemieckim, wszedł w ostry spór z przedstawicielami komisji. (Literacką licentia poetica tej sceny jest fragment z debiutanckiej powieści „Szpital Przemienienia” Stanisława Lema – postawa dr. Mikulskiego zafascynowała autora i skłoniła do napisania tej powieści). Argumenty doktora, że jest lekarzem i że aktualny stan wiedzy medycznej nie pozwala na stawianie diagnoz „nierokujący wyzdrowienia”, szczególnie chorych psychicznie, nie miały dla niemieckich zbrodniarzy żadnego znaczenia. Słowa przysięgi Hipokratesa: „Przysięgam na Apollina, na Asklepiosa, Hygieę, Panaceę, oraz na wszystkich bogów i boginie, biorę ich za świadków, że wedle mej możliwości i zdolności będę dochowywał jej przysięgi...” były dla niemieckich żołdaków niezrozumiałe i obce.

Doktor Mikulski takiej listy nie sporządził. Naza jutrz, 18 marca 1940 r. w swoim gabinecie popełnił samobójstwo. To więcej niż akt protestu wobec hitlerowskiej eugeniki...

Proszę wybaczyć przytoczony w tym miejscu, bardzo zredukowany do zaledwie kilku wybranych słów, fragment znanego wiersza Zbigniewa Herberta „Samobójca”:

„...Stanął przed lustrem...

...strzelił...

.....

Spadł jak płaszcz zrzucony z ramienia

...dusza stała...a potem weszła

w to zakrwawione ciało

..... wróży nieśmiertelność”.

6 listopada 2012 r. w Centrum Prasowym Foksal w Warszawie odbyła się premiera filmu o bohater-skim lekarzu z okresu II wojny „Śmierć psychiatry. Eugenika i totalitaryzm”. Obecna na pokazie córka dr. Mikulskiego dr Izabela Galicka powiedziała:

„Chciałabym, żeby ludzie dowiedzieli się o Polakach, którzy cenili nad wszystko, nad życie własne, honor i przysięgę, jaką złożyli, kończąc studia, przysięgę Hipokratesa”.

Tej przysięgi dr Karol Mikulski dochował do końca.

Zbigniew Kostrzewa
Witold Malinowski

WSPOMNIENIA

PROF. DR HAB. N. MED. CZESŁAWA TARNOWSKA 1939-2022

W dniu 30 grudnia 2022 r. z wielkim smutkiem i żalem pożegnaliśmy naszą koleżankę, dla niektórych Sławkę, dla innych Panią Profesor Czesławę Tarnowską. Odeszła cicho 28 grudnia po kilku latach przewlekłej choroby, otoczona bezwarunkową miłością najbliższej rodziny oraz wieloletniej opieki. Po przejściu na emeryturę w 2009 r. przez kilka lat uczestniczyła w życiu kliniki, biorąc udział w zajęciach dydaktycznych, zebraniach oddziału PTORL i uroczystościach świąteczno-noworocznych. Niestety, szybko postępująca choroba w ostatnich latach uniemożliwiła jej bezpośredni kontakt z kliniką.

Jakim była człowiekiem? Dobrym, ciepłym, życzliwym, otwartym na pomoc innym, przy tym niezwykle ambitnym i pracowitym. Taką Ją wszyscy zapamiętamy.

Profesor Czesława Tarnowska, córka Błażeja i Marii, urodziła się 1 sierpnia 1939 r. w miejscowości Zaborce na Lubelszczyźnie w rodzinie chłopskiej. Od wczesnych lat młodości miała bliski kontakt z ludźmi chorymi lub niepełnosprawnymi, co bez wątpienia wpłynęło na wybór przyszłego zawodu. W roku 1957 ukończyła studium pomaturalne pielęgniarstwa w Toruniu, gdzie przez następne dwa lata była nauczycielem. W roku 1960 podjęła studia na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Życie osobiste i zawodowe po ukończeniu studiów w 1966 r. związała na zawsze ze Szczecinem. Po stażu i kilkuletniej pracy w poradni laryngologicznej dziecięcej rozpoczęła pracę w Klinice Otolaryngologii PAM w Szczecinie,

kierowanej wówczas przez prof. Erwina Mozolewskiego, gdzie zdobywając kolejne szczeble zawodowe od asystenta po kierownika kliniki, pracowała do 2009 r.

Stopień doktora nauk medycznych uzyskała w 1979 r., obroniwszy pracę „Ocena foniatryczna głosu mowy chorych z chirurgicznie wytworzoną przetoką głosową”, a stopień doktora habilitowanego w 1989 r. na podstawie rozprawy „Badania nad wpływem plastyki zwieracza gardłowo-przełykowego na proces wytwarzania mowy przełykowej oraz jej charakterystykę percepcyjno-akustyczną”.

Była uczennicą profesora Erwina Mozolewskiego, z czego była zawsze dumna. Był Jej mistrzem, którego darzyła wielkim szacunkiem. To jego badania były niewątpliwą inspiracją do prac naukowych i awansowych, a dotyczyły rehabilitacji głosu i mowy chorych po operacjach usunięcia krtani w różnych zakresie.

Tytuł profesora otrzymała w 2002 r. Była specjalistą w dziedzinie otolaryngologii oraz w dziedzinie foniatry i audiologii. Przez wiele lat pełniła funkcję konsultanta z zakresu foniatry i audiologii na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Praca naukowa sprawiała jej wielką przyjemność, więc poświęcała jej również czas prywatny. Nierzadko pozostawała w pracy po godzinach, a czasem nawet na noc. Owocem jej wieloletniej pracy były liczne artykuły z zakresu foniatry, publikowane w czasopiśmie polskich i zagranicznych.

Główna tematyka tych publikacji to: ocena wyników onkologicznych i czynnościowych po części-

wych, klasycznych i rekonstrukcyjnych operacjach krtani; ocena foniatrycznej i chirurgicznej rehabilitacji głosu i mowy po całkowitym usunięciu krtani, ze szczególnym uwzględnieniem obiektywnej analizy fonetyczno-akustycznej głosu i mowy; ocena czynników ryzyka wysokiego ciśnienia i wpływu na opóźnienie mowy przelkowej; zaburzenia artykulacji po rozległych resekcjach narządów artykulacyjnych; zaburzenia głosu w sklerodermii oraz reumatoidalnym zapaleniu stawów.

Wielokrotnie prezentowała wyniki swoich badań na konferencjach i sympozjach laryngologicznych. Młodszym kolegom przygotowującym prace na zjazd zwracała uwagę, że liczy się nie tylko zawartość merytoryczna prezentacji, ale również estetyka i sposób przedstawienia zagadnienia. Sama przygotowywała się do wystąpień bardzo starannie i z zaciętością broniła wyników badań prowadzonych w macierzystej placówce.

W latach 2001-2009 prof. Czesława Tarnowska pełniła funkcję kierownika Kliniki Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej. W okresie tym przeprowadziła modernizację pracowni foniatrycznej i audiologicznej kliniki. Niewątpliwą zasługą było włączenie kliniki do ogólnopolskiego programu badań przesiewowych noworodków oraz zainicjowanie i rozpoczęcie programu implantów ślimakowych, a także rozpoczęcia prac nad wdrożeniem protez głosowych do rehabilitacji chorych po całkowitym usunięciu krtani. W tym też okresie była promotorem sześciu prac doktorskich, kierownikiem specjalizacji trzech lekarzy foniatrów. Była też recenzentem trzech prac doktorskich, jednej pracy habilitacyjnej, projektu KBN oraz artykułów do czasopism laryngologicznych.

Trzeba z całą mocą podkreślić, że niezależnie od znaczących osiągnięć naukowych oraz pełnienia odpowiedzialnych funkcji kierowniczych, Pani Profesor była przede wszystkim lekarzem o niezwykle ciepłym podejściu do człowieka chorego, cierpiącego, bezbronno. Lekarzem pełnym otwartości, bliskości i empatii, o wyjątkowo humanitarnym etosie zawodowym.

Jako kierownik kliniki angażowała się mocno w rozwój swoich podopiecznych, służąc im pomocą, radą, a czasami rodzinną wręcz gościnnością. Potrafiła na przykład zapraszać swoich młodych asystentów do swojego rodzinnego domu w Hajownikach, aby pomóc w zbieraniu materiału do doktoratu w zamojskim szpitalu. Nie pozostawała obojętna na problemy osobiste podopiecznych, często pytała

o warunki do nauki, o rodzinę, plany na przyszłość. Nawet po przejściu na emeryturę często w rozmowach telefonicznych pytała, kiedy specjalizacja, co z doktoratem czy habilitacją.

Była również nauczycielem akademickim. Jej wykłady wyróżniały się merytorycznie i posiadała tę umiejętność, że przekazywała wiedzę niezwykle wiarygodnie, tak jak może przedstawić ją tylko osoba, która całe życie poświęciła na jej zgłębienie. Działalność dydaktyczna była jej ulubioną częścią pracy. Zawsze podkreślała, jak wielką przyjemność sprawia jej praca z młodzieżą. Tę sympatię studenci jej odwzajemniali.

Pani Profesor żyła nie tylko medycyną, Jej miłością była poezja, pasją, która z niezrównanym zaangażowaniem rozwijała się latami. Wiersze, które tworzyła Pani Profesor, znane były nie tylko najbliższym, ale także szerokiemu gronu odbiorców.

W życiu kierowała się wartościami chrześcijańskimi. Należała do Stowarzyszenia Lekarzy Katolickich. Utrzymywała ścisły kontakt z duchowieństwem i wielokrotnie służyła im pomocą medyczną. Często powtarzała, że siłę i motywację do pracy czerpie z wiary. Jej niezaprzeczalnym autorytetem moralnym był papież Jan Paweł II. Była zaszczycona możliwością uczestniczenia w spotkaniu z papieżem podczas jego wizyty pielgrzymki w roku 1987 w Szczecinie. Uczestniczyła również w audiencji papieskiej w Rzymie. Z szacunku do papieża pierwszy jej wnuk otrzymał imię Karol.

W hołdzie Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II poświęciła tomik poezji „Powrót do źródeł” opublikowany w 2007 r. We wprowadzeniu podkreśla, że: „wiersze zebrane w tomiku mówią o rozmowach z Bogiem, o refleksjach związanych z osobą i pontyfikatem Ojca Świętego Jana Pawła II, o spotkaniach z nim. Inspiracją do wyciągnięcia ich z szuflady jest Osoba Ojca Świętego, Jana Pawła II, jego życie, nauczanie, miłość do Ojczyzny, do jej historii, tradycji, mowy ojczystej. Jego miłość do każdego człowieka, bez względu na rasę, pochodzenie, standard życia, wykształcenie i wyznanie religijne”. W wierszach przywołuje też pamięć o stanie wojennym w Polsce i osobie ks. Jerzego Popiełuszki.

Realizacja tak wszechstronnych celów życiowych nie byłaby możliwa, gdyby nie niezmiennie wsparcie ukochanego męża Michała oraz dzieci – Jolanty i Michała. W Jej wierszach częste są wspomnienia o domu rodzinnym - rodzicach i rodzeństwie. Wyrażają radość, miłość i przeżycia związane z macierzyństwem. Z dumą mówiła o mężu, który był

wiceprezydentem Szczecina, oraz o osiągnięciach zawodowych dzieci. Marzyła o karierze naukowej dla syna, a uzyskanie przez niego stopnia doktora napawało ją dumą. Kochała zwierzęta, posiadała dwa psy, którym była w stanie wybaczyć prawie wszystko.

Była aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów od 1969 roku. Pełniła funkcję sekretarza Zarządu Głównego PTORL w latach 1992-1994 oraz funkcję przewodniczącej w oddziale szczecińskim PTORL od 2001 r. w trzech kolej-

nych kadencjach. Była też członkiem sekcji Foniometrycznej PTORL oraz Polskiego Towarzystwa Fonetyczno-Akustycznego. Od 2001 wchodziła w skład Komitetu Naukowego Otolaryngologii Polskiej oraz redaktorem wersji Polskiej Laryngoskopu.

Pani Profesor Czesława Tarnowska pozostanie w naszej pamięci jako ciepły człowiek o wielkim sercu, oddany lekarz i zaangażowany w pracę naukowiec.

*pracownicy Kliniki Otolaryngologii
Dorosłych i Dzieci i Onkologii Laryngologicznej*

PROF. DR HAB. N. PRZYR. MIROŚŁAWA HUMICZEWSKA-RAJSKA 1935-2023

Pani prof. Mirosława Humiczewska-Rajska zmarła 23 lutego 2023 r. Była kierownikiem Katedry i Zakładu Biologii i Parazytologii Medycznej Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie w latach 1977-1999, ale zawodowo związana była również z Uniwersytetem Szczecińskim i Akademią Pomorską w Słupsku.

Urodziła się **15 listopada 1935 r.** w Porycku na Wołyniu. Młodość spędziła w Krakowie, gdzie studiowała nauki przyrodnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. Studia ukończyła w 1958 r.; stopień naukowy doktora otrzymała w 1965 r., obroniwszy pracę „Niektóre enzymy oddechowe *Fasciola hepatica* L. i *Dendrocoelum lacteum* Mul.”. Stopień naukowy doktora habilitowanego został jej nadany w 1975 r. na podstawie dorobku naukowego i rozprawy „Enzymy oddechowe w stadiach rozwojowych *Fasciola hepatica* L.”. Tytuł naukowy profesora nauk przyrodniczych otrzymała w 1989 r.

Zainteresowania naukowe prof. Mirosławy Humiczewskiej-Rajskiej dotyczyły parazytologii

doświadczalnej. Prowadziła badania histologiczne i histochemiczne współzależności w układzie pasożyt-żywiciel na modelu doświadczalnym *Fasciola hepatica* – *Galba truncatula*. Badała także częstość występowania *Borrelia burgdorferi* w populacji kleszcza pospolitego (*Ixodes ricinus*) na terenie Pomorza Zachodniego. Jest współautorką pierwszego opisu przypadku ludzkiej babeszjozy w Polsce (1997). Prowadziła także prace badawcze z zakresu toksykologii środowiskowej, dotyczące wpływu herbicydów i związków fluoru na zmiany histologiczne

i histochemiczne w narządach wewnętrznych zwierząt doświadczalnych. W roku 1968 za osiągnięcia naukowe otrzymała nagrodę Polskiego Towarzystwa Histochemików. Była promotorem trzech rozpraw doktorskich i opiekunem jednej habilitacyjnej.

Prowadziła zajęcia z biologii medycznej i parazytologii dla studentów Wydziałów Lekarskiego i Stomatologii PAM. Była współautorem przewodnika do ćwiczeń z parazytologii lekarskiej i biologii medycznej dla studentów PAM (1987).

Profesor Humiczewska-Rajska była członkiem towarzystw naukowych, w tym Polskiego Towarzystwa Histochemików i Cytochemików oraz Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego (PTP). W latach 1988-1998 była przewodniczącą Szczecińskiego Oddziału PTP. Została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

W życiu prywatnym Pani Profesor była żoną profesora zoologii Aleksandra Rajskiego, z którym dzieliła pasje naukowe. Państwo Rajszy mieli dwóch synów. Pani Profesor kochała zwierzęta, a zwłaszcza koty.

*Danuta Kosik-Bogacka
Lidia Kołodziejczyk*

DR N. MED. **MARIA Ilnicka-Mądry** 1946-2023

Doktor n. med. Maria Ilnicka-Mądry – absolwentka Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Uzyskała stopień doktora w kardiologii, a specjalizację II stopnia w dziedzinie chorób wewnętrznych. Studia podyplomowe z ekonomiki zdrowia ukończyła na Uniwersytecie Warszawskim. Była nauczycielem akademickim w Zakładzie Higieny, Epidemiologii i Zdrowia Publicznego w macierzystej uczelni, przekształconej w międzyczasie w Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie. W latach 1977-1991 pracowała w lecznictwie otwartym. Pełniła

funkcję dyrektora Obwodu Lecznictwa Ambulatoryjnego nr 1 w Szczecinie w okresie od 1991 do 1998 r. Od roku 1991 do 1999 była wiceprezesem Okręgowej Izby Lekarskiej w Szczecinie. 1 lutego 1998 r. została powołana na stanowisko dyrektora Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 PUM w Szczecinie, którym kierowała do czasu przejścia na emeryturę w 2014 r. Była radną Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego pierwszej kadencji i przewodniczącą Komisji Zdrowia oraz ekspertem ds. programów europejskich, będąc członkiem Komitetu Sterującego.

Powróciła do Sejmiku Województwa w 2014 r. jako jedyna radna wybrana z listy Bezparyjnej

Pomorze Zachodnie, była radną niezrzeszoną. W 2015 r. objęła funkcję doradcy prezydenta Szczecina Piotra Krzystka do spraw polityki społecznej miasta. W 2018 r. kandydowała na radną województwa z listy Bezparyjnej Samorządowcy. 23 listopada 2018 r. została wybrana na przewodniczącą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego.

Otrzymała wiele medali i wyróżnień: Odznakę honorową „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, Srebrny Krzyż Zasługi, Medal 50-lecia, 60-lecia PAM, Dyplom Uznanie Marszałka Województwa

Zachodniopomorskiego, Dyplom Uznanie Prezydenta Szczecina, Złotą Odznakę za pracę na rzecz Samorządu Zawodowego, Złotą Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego, Złotą Odznakę „Za zasługi w ochronie zdrowia”, Menedżer Roku w Ochronie Zdrowia SPZOZ 2008 r., Gazeta Biznesu 2010 r., medal „Za zasługi dla miasta Szczecina”, Medal Złoty Prezydenta RP „Za długoletnią służbę”.

Pierwszego lutego 1998 r., w dniu urodzin, dr Maria Ilnicka-Mądry została powołana na stanowisko dyrektora Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, którym kierowała przez ponad 16 lat, do czasu

przejścia na emeryturę w 2014 r. Była pierwszą kobietą powołaną na stanowisko dyrektora szpitala klinicznego w tym czasie. Jej zdolności zawodowe, menedżerskie oraz wydarzenia z dnia 26 kwietnia 1998 r. – czyli pożar szpitala, ukształtowały Ją jako dyrektora na lata. W tym okresie szpital odnosił sukcesy doceniane na szczeblu lokalnym, wojewódzkim oraz ogólnopolskim. Dzięki Pani Dyrektor możliwa była realizacja wielu nowoczesnych projektów i strategicznych inwestycji poszerzających ofertę świadczeń medycznych oraz znacząco poprawiających warunki leczenia pacjentów i pracy personelu. To wszystko wymagało poświęcenia ogromu czasu, niejednokrotnie kosztem własnego odpoczynku i kontaktów z bliskimi. Mówiła: „... praca dyrektora wymaga ode mnie ogromnych nakładów pracy, muszę być dyspozycyjna. Pogodzenie tych dwóch ról (lekarza i dyrektora) byłoby niemożliwe, ze względu na permanentny brak czasu”. I tak też było, te ogromne nakłady pracy przyczyniły się do licznych sukcesów w dziedzinie zarządzania, rozwoju medycznego i jakości świadczonych usług. Były to m.in.:

- Rozbudowa szpitala po pożarze, remont, modernizacja i wyposażenie w nowoczesną aparaturę istniejących klinik i oddziałów oparte na standardach związanych z wymaganiami współczesnej medycyny.
- Stworzenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego oraz jedynego w województwie zachodniopomorskim Centrum Leczenia Urazów Wielonarządowych.
- Wdrożenie i stosowanie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z PN-EN ISO 9001:2008, a także uzyskanie Certyfikatu nadanego przez TÜV SÜD Management Service GmbH dla wszystkich klinik, oddziałów, zakładów i jednostek organizacyjnych szpitala.
- Przejęcie w 2007 r. Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Policach, remont pomieszczeń, pełne wyposażenie przeniesionych tam klinik.
- Budowa lądowiska dla helikopterów.
- Transformacja zarządzania istniejącymi strukturami szpitala oparta na światowych trendach (Outsourcing): wprowadzenie zmian zatrudnienia i strategiczne zarządzanie personelem.
- Działania na rzecz ochrony środowiska.
- Umiejętne pozyskiwanie środków dla realizacji zadań (MZ, NFZ, instytucje współpracujące ze szpitalem, programy naukowe, sponsorzy stra-

tegiczni, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, ZPORR, programy unijne).

W 2014 r. przechodząc na emeryturę i żegnając się z nami, mówiła: „Wspólne działania pozwoliły sprostać trudnym wyzwaniom teraźniejszości i dumnie kroczyć w przyszłość niosącą wiele możliwości. Zdarzały się sytuacje wykraczające poza schemat codziennych obowiązków, nie zawsze miłe, ale zawsze merytoryczne i konstruktywne. Nie wszystko udało się też osiągnąć, jednak cieszę się, że mogę mieć swój skromny wkład w zmiany, z których mogły korzystać nasze placówki”.

*dr n. med. Joanna Woźnicka
rzecznik SPSK-1*

Wspomnienia

„(...) w 1998 r. przejęłam kierowanie szpitalem w trudnym okresie przemian organizacyjnych i ekonomicznych w opiece zdrowotnej. Jeszcze trudniej było po wydarzeniach 26 kwietnia, kiedy w pożarze część obiektu uległa zniszczeniu. Jednak w codziennej działalności, dzięki współpracy doświadczonych i oddanych pracowników możemy realizować statutowe zadania szpitala. Ich zaangażowanie i współpraca stanowi o wspólnym sukcesie szpitala, leczeniu pacjentów i prowadzeniu dydaktyki na jak najwyższym poziomie przy zachowaniu dyscypliny finansowej...”.

Często mówiła: ”Sukces? To przede wszystkim praca, którą się lubi i która daje satysfakcję.

(...) nacisk kładę przede wszystkim na przygotowanie zawodowe, otwartość na zmiany i dyspozycyjność. Ważnym elementem jest również moja intuicja...”.

25 lat temu, w 1998 r. wraz z przyjściem nowego dyrektora powstała wizja rozwoju szpitala, a następnie strategia, którą skutecznie realizujemy nadal, choć już w zmienionym składzie. Dla skutecznej realizacji tego celu znaczenia nabiera rola zarządzającego. Z jednej strony szef budujący zaufanie. Z drugiej strony szef mający zaufanie do ludzi, z którymi współpracuje, ponieważ są to naczynia połączone. I taki model zarządzania wypracowała przez lata pracy w szpitalu dr Maria Ilnicka-Mądry.

Wymagała od innych, ale przede wszystkim od siebie. Szanowała ludzi, mówiąc wielokrotnie: „Nieocenioną wartością tego szpitala stanowią nie tylko lekarze, ale także kadra pielęgniarska najlepsza na świecie. Technicy, laboranci, pracownicy admini-

stracyjni stanowią wysmienitą grupę całego zespołu ludzi tu pracujących. Nasz zespół posiada bardzo dużą siłę”.

Jaka była Pani Dyrektor?

Maria Ilnicka-Mądry była nie tylko prawym człowiekiem, ale przede wszystkim wspianiałym przyjaciелеm. W życiu kierowała się uczciwością. Była bardzo ambitna, a przy tym pomocna i otwarta na innych ludzi. Nigdy nie odmówiła pomocy, a wręcz przeciwnie, zazwyczaj sama proponowała swoje wsparcie. Pokazywała nam, jak ważne jest szukanie wartości w codziennym natłoku zadań, pośród momentów, których na co dzień czasem nie zauważamy, i czerpać radość z ich przeżywania.

Miała niezwykłą intuicję, potrafiła z wyprzedzeniem przewidzieć nadchodzące zmiany i skutecznie wprowadzać je w życie, choć oponentów na początku też nie brakowało. Wtedy mówiła: „Nie jestem chórzystką, wolę partie solowe”.

Miałam zaszczyt znać Marię Ilnicka-Mądry właśnie z codziennych spotkań w szpitalu. W mojej pamięci pozostanie jako Człowiek o wysokiej, zupełnie niedzisiejszej, kulturze osobistej, o nie-nagannych manierach, o nieprzeciętnej erudycji, prawdziwym powołaniu i talencie menedżerskim, bogatych zainteresowaniach literackich, pasji do róż, rozległej wiedzy z wielu dziedzin, nieustannej aktywności, ciągłych poszukiwań nowych pomysłów i poczuciu ogromnej odpowiedzialności za powierzone obowiązki.

*dr n. med. Joanna Woźnicka
rzecznik SPSK-1*

Dr Maria Ilnicka-Mądry odbudowała nasz szpital po ogromnym pożarze 1998 r., w pierwszym roku swojej pracy jako dyrektor. Wydawała się mieć niespożyta energię w zarządzaniu, nie tylko odbudowała go, ale i rozbudowała z ogromnym rozmachem. Chyba niewiele osób wierzyło, że w podziemiach szpitala można zbudować doskonale funkcjonujący SOR. Nawet piwniczny korytarz, który był ponury, ciemny, czasami w godzinach nocnych nawet mało bezpieczny, doprowadziła do stanu, jaki widzimy dzisiaj. Blok operacyjny rozrósł się do ośmiu sal na dwóch piętrach, jego nowe otwarcie było dużym wydarzeniem.

Uparcie dążyła do wyznaczonych sobie celów, zawsze uczciwa, otwarta na problemy innych, nie tylko nie odmawiała pomocy, ale także sama często ją oferowała.

*dr n. med. Wojciech Jagielski
kierownik Centralnego Bloku Operacyjnego*

Z Marią Ilnicką-Mądry współpracowałam jako zastępca naczelnej pielęgniarki siedem lat, od czasu kiedy szpital w Policach został włączony w strukturę SPSK-1 w Szczecinie. To między innymi Pani Dyrektor przyczyniła się do przejęcia polickiego szpitala przez ówczesną Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie, a widmo przejęcia szpitala w Policach przez podmiot prywatny nie było już dla nas zagrożeniem. Jako pracownicy polickiego szpitala byliśmy bardzo zadowoleni.

Zapamiętałam Marię Ilnicką-Mądry jako silną osobowość, obdarzoną dużym autorytetem, powszechnie szanowaną. Była dyrektorem bardzo pracowitym, wymagającym oraz oczekującym zaangażowania w pracy od personelu, ale też życzliwym i pomocnym dla pracowników.

*mgr Mirosława Zasławska
zastępca naczelnej pielęgniarki*

Pani Doktor Maria Ilnicka-Mądry była osobą absolutnie niezwykłą, wręcz magiczną. Gdy przemieszczała się w zasadzie codziennie korytarzami naszego szpitala, otaczała ją niezwykła aura siły i energii. Każdy, kto ją znał, kłaniał się, gdy przechodziła. Była niczym królowa Elżbieta w ogrodach Buckingham Palace (zawsze miałem takie skojarzenie). Myślę, że dla niej samej bycie dyrektorem szpitala nigdy nie było zarządzaniem zza biurka. Musiała być między pracownikami, między pacjentami. Na jej drodze nikt nie był jej obojętny. Zawsze uśmiechnięta. Przechodząc, zawsze zapytała – pracowników, co u nich słychać, – pacjentów, jak się czują. Doskonale znała każdy kąt, każdy zakamarek szpitala, którym zarządzała.

Pamiętam to wszystko bardzo dobrze, jakby to było wczoraj... Była moim pierwszym dyrektorem. To jej podpis i pieczęć widnieją na mojej pierwszej umowie o pracę lekarza stażysty zaraz po zakończeniu studiów. Dokument podpisany już prawie ćwierć wieku temu. Rozmawialiśmy wielokrotnie. Rozmawialiśmy, jak byłem bardzo młodym lekarzem o tym, jakie wyzwania są przed nami. Rozmawialiśmy również, gdy byłem troszkę starszym lekarzem po obronie doktoratu – wtedy prowadziliśmy dyskusje na temat zmian w zasadach zatrudniania młodych lekarzy i wprowadzaniem nowych norm czasu pracy. Reprezentowałem środowisko młodych lekarzy w SPSK-1 w rozmowach z dyrekcją. Były to rozmowy trudne, „twarde”, ale na pewno zawsze merytoryczne. I myślę, że zakończone konsensu-

sem satysfakcjonującym obie strony. Przy tej okazji należy wspomnieć, że Pani Dyrektor zawsze była mistrzynią dyplomacji, ale i ciętej riposty. Wiedziała zawsze dokładnie, czego chce, co chce zmienić, jak to zmienić, jak ulepszyć, co zrobić dalej. Nigdy, nawet raz, nie miałem wrażenia, żeby się zawahała.

*dr hab. Michał Wasilewicz
zastępca dyrektora ds. medycznych*

Panią doktor Marię Ilnicką-Mądry znam od czasu, kiedy została dyrektorem naszego szpitala w latach dziewięćdziesiątych. Moja bliższa współpraca z Panią Dyrektor rozpoczęła się, kiedy objąłem obowiązki kierownika Kliniki Ginekologii, Endokrynologii i Onkologii Ginekologicznej w 2001 r. po profesorze Stanisławie Różewickim. Współpraca ta była jeszcze ściślejsza, gdy w latach 2006-2012 pełniłem funkcje dziekana na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym. Obok częstych kontaktów w zakresie organizacji pracy w klinice doszły wówczas kontakty związane z dydaktyką studencką w szpitalu. Trzeba zaznaczyć, że Pani Dyrektor była zawsze partnerem w tych kontaktach, choć nie zawsze negocjacje, szczególnie w kwestiach płacowych i kadrowych, były łatwe. Zawsze jednak dochodziliśmy do wspólnych ustaleń i nigdy nie dochodziło między nami do większych konfliktów. Pani Dyrektor miała przede wszystkim na względzie dobro pacjentów i klinik, w których pacjenci ci byli leczeni. W przypadku naszej kliniki dbała o właściwe zaopatrzenie w niezbędny sprzęt, mimo często nienajlepszej sytuacji finansowej szpitala. Ze względu na sytuację lokalową, głównie zagrożenie pożarowe, obie kliniki, ginekologiczna i położnicza, zostały przeniesione do szpitala w Policach. Było to duże wyzwanie logistyczne nie tylko dla personelu klinik, ale głównie dla dyrekcji szpitala. Z tego zadania Pani Dyrektor wywiązała się wzorowo. Zadbala o wykonanie remontu pomieszczeń, właściwe wyposażenie klinik. Zaplanowała powrót Kliniki Ginekologii do szpitala przy Unii Lubelskiej na nowo wybudowane, po tragicznym pożarze, trzecie piętro. Niestety, jej przejście na emeryturę zniweczyło te plany. Nasz pobyt w szpitalu w Policach przedłużył się o kolejne cztery lata, a współpraca z nowym dyrektorem przestała się układać. Dopiero zmiana na stanowisku rektora i dyrektora w szpitalu SPSK-1 za dużym wstawiennictwem dr Marii Ilnickiej-Mądry, która aktywnie pracowała w Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego, umożliwiła powrót Kliniki Ginekologii do wyremontowanych

pomieszczeń w szpitalu przy ul. Unii Lubelskiej. Reasumując, Klinika Ginekologii, Endokrynologii i Onkologii Ginekologicznej zawdzięcza Pani Dyrektor bardzo dużo.

Prywatnie dr Maria Ilnicka-Mądry była bardzo ciepłym, dobrym człowiekiem. Zawsze gotowa była pomóc w trudnych sytuacjach swoim współpracownikom. Zawsze znalazła najlepsze rozwiązanie często skomplikowanych, osobistych problemów. Nigdy nikogo nie pozostawiła bez pomocy. Ja osobiście też zawdzięczam Jej bardzo wiele. Pomogła mi bardzo, kiedy miałem duże problemy zdrowotne, chociaż Jej o to nie prosiłem.

Pani Maria, bo tak kazała do siebie mówić, zawsze pozostanie między nami i w naszej pamięci. Ja osobiście miałem dużo szczęścia, że spotkałem Ją na swojej drodze.

*prof. dr hab. Andrzej Starczewski
kierownik Kliniki Ginekologii
i Onkologii Ginekologicznej*

Zawsze mierzyła wysoko. Powtarzała: „...trzeba ryzykować, aby móc wznieść się na wyżyny”. To dzięki Niej szpital stał się silny, przez wiele lat był Jej oczkiem w głowie. Stworzyła nam nie tylko miejsca pracy, ale drugi dom. Bo właśnie tak się w nim czuliśmy i czujemy. Jak w domu, pełnym wsparcia i zrozumienia. Odeszła zdecydowanie za wcześnie. To uświadamia nam, jak kruche jest życie. Miała jeszcze tyle planów i marzeń do zrealizowania. Jej wiedza, nauka i mądrość życiowa na zawsze pozostaną z nami.

Wspaniały zawód lekarza, by być pełnym w swej definicji, jak mawiała do mnie Moja Pani Dyrektor Maria, musi być spełnionym w trzech obszarach: pracy zawodowej, samorządowej i działalności zarządczej.

W pracy zawodowej Pani Doktor odniosła spełnienie. Pozwolę sobie uzupełnić karierę zawodową o dwie uwagi. Pierwsza z nich to ta, że Pani Doktor zawsze lubiła wyzwania i z tego powodu zdecydowała się specjalizować w najtrudniejszej dziedzinie medycyny, zwanej po wielokroć królową medycyny, czyli w internie. To budzi wielki szacunek. Na tym polu odniosła wiele sukcesów, pracując najpierw w szpitalu, a potem w lecznictwie otwartym, gdzie ujawniły się Jej talenty organizatorskie i zarządcze.

W swoich wspomnieniach o tych latach opowiadała mi, jak jeden z profesorów z naszej Alma Mater po latach dziękował Jej za to, że bez żadnych problemów wzięła za niego dyżury w sytuacji, gdy

jego dzieci były chore, a nikt inny z kolegów nie był w stanie mu pomóc. Taka była. Swoją bezinteresownością w wielu sytuacjach zarażała. Jak mówiła: „Panie doktorze, tak po prostu trzeba”.

Pani Doktor odtwarzała ideę samorządności zawodowej, będąc w Zarządzie I kadencji Okręgowej Izby Lekarskiej w Szczecinie, a następnie w wielu wybieralnych organach samorządu szczecińskiego, ostatnio jako delegatka na okręgowy zjazd lekarzy. Podsumowując Jej działalność samorządową, odniosę się znów do Jej wspomnień i wypowiedzianych słów, że „istotą samorządności lekarskiej

winna być bezinteresowna praca na rzecz środowiska, którą winniśmy wykonywać niepomni apanaży, pochwał i względów, by samorząd nie stał się tylko i wyłącznie korporacją”.

Starając się iść Jej ścieżką dyrektorską, wykorzystuję wdrożone przez Nią rozwiązania. Nie muszę odkrywać niczego na nowo. I za to dziękuję.

*dr n. med. Konrad Jarosz
dyrektor SPSK-1*

DYREKTOR JERZY ROMANOWSKI 1940-2023

*„Minuta ciszy po umarłych czasem do późnej nocy trwa”
„Tyle wiemy o sobie, ile nas sprawdzono”
Wisława Szymborska*

WSPOMNIENIE O JURKU

Będą to wspomnienia nie tylko o dr. Jerzym Romanowskim – dyrektorze SPSK-2 PAM w latach 1991 – 2005, ale również o innych, którzy już odeszli, a znali śp. Jerzego Romanowskiego.

Wspomnienie piszę dlatego, że dyrektor Jerzy Romanowski (Jurek) przez ostatnie kilkanaście lat swojego życia, przy każdej okazji prosił, żebym to ja Go żegnał na ostatnią drogę. Stąd też moje słowa na uroczystości pogrzebowej i od tego, czyli od końca, zacznę swoje wspomnienie.

Cytując Księdza-Gospodarza, powiedziałem „Zebraliśmy się, żeby pożegnać naszego Brata Jerzego...”. Jurek był dla mnie, i pewnie dla wielu z nas, jak Brat, dobry starszy Brat....

Przemawiam nie tylko dlatego, że Jurek kilkanaście lat temu o to mnie prosił...

Przemawiam dlatego, że z żyjących współpracowników mogę o Jurku powiedzieć najwięcej, bo dobrze mogłoby powiedzieć wielu..., bo wielu wiele mu

zawdzięcza! Mówię żyjącym... chociaż podeprę się relacjami już nieżyjących...

Jurka Romanowskiego, właśnie nazwanego: Jurek Romanowski, poznałem przypadkiem w 1987 r. Wróciłem z urzędu wojewódzkiego, z rozdania dyplomów I stopnia specjalizacji, i, obecnie już świętej pamięci, dr Alina Mandat (1930 – 1996; adiunkt w Zakładzie Biochemii, kierownik odcinka w Klinice Gastroenterologii, Honorowy Członek OIL w Szczecinie) zapytała mnie o wrażenia z tej uroczystości.

Powiedziałem, że największe wrażenie zrobił na mnie pewien niewysoki, korpulentny dyrektor, który przyjechał z całą ekipą i wręczał świeżym specjalistom nowe angaże, upominki i kwiaty... „Ach, to Jurek Romanowski! On zawsze miał pomysły! Pamiętam Go jeszcze z Unii... Pan jest za młody, żeby znać „Kontrasty” (Środowiskowy Klub Studentów i Młodej Inteligencji „Kontrasty”) pod kierownictwem Jurka

(1966 – 1972)” i cała tyrada zachwyków... To były czasy rozkwitu kultury studenckiej! (p. dr Alina Mandat – wymagający surowy Nauczyciel zachwycała się kulturą studencką!). I pytanie: „A był ktoś z Akademii?” Nie. „Powie Sylwkowi (prof. Sylwester Kowalik 1931 – 2016, rektor PAM w latach 1984 – 1990), żeby coś z tym zrobił – powinni uczyć się od Jurka!”. I uczyli... Profesor Kowalik był otwarty na dobre pomysły!

Latem 1989 r. wracałem z Międzyzdrojów – ogromny korek... Co się stało? Wypadek masowy, doszedłem do czoła, a tam niewysoki, korpulentny pan, ten sam co w urzędzie wojewódzkim, ale nie w garniturze, a w charakterystycznej kamizelce, chodził przy poszkodowanych i zakładał wenflony, podłączał kroplówki... Zapytałem, czy mogę pomóc? „Jest pan lekarzem?” Przytaknąłem. Dał mi garść wenflonów, mówiąc: „Tam za busem leżą inni poszkodowani, niech pan zabezpieczy żyły”. Jurek, zawsze kojarzony jako dyrektor, był jednym z pierwszych szczecińskich specjalistów anestezjologii i intensywnej terapii. To co wtedy robił, to była lekcja – zacząłem wozić to co Jurek...

W nowych czasach, bo w roku 1991, nowy rektor prof. Seweryn Wiechowski (1935 - 2018, rektor PAM w latach 1990 – 1996) oznajmił nam, członkom Senatu PAM, że chce zatrudnić nowego dyrektora na Pomorzanach – dr. Romanowskiego. Powiedział, że najstarsi z nas nawet nie będą pytać, dlaczego Jego, a najmłodszym może odpowiedzieć na każde pytanie... Gdy opowiedziałem o tym dr Alinie Mandat, powiedziała krótko „No, może Jurek ożywi te ponure Pomorzany!”. Profesor Seweryn Wiechowski wielokrotnie powtarzał (przez ostatnie kilkanaście lat swego życia był naszym pacjentem), że powierzenie „Pomorzan” Jurkowi Romanowskiemu (byli na ty!) było jedną z jego najlepszymi personalnymi decyzjami!

A potem spotykałem Dyrektora-Gospodarza prawie codziennie, rozmawiał ze wszystkimi, zaglądał wszędzie – prawdziwy Gospodarz.

Wiele pamiętam, ale nie pamiętam, kiedy przeszliśmy na „ty”. Było to coś tak naturalnego i spontanicznego ze strony Jurka... i staliśmy się jak bracia (Jego młodszy brat odszedł wcześniej!), stąd Jego prośba, którą spełniam...

Jurek jako Dyrektor – Gospodarz naszego szpitala miał wizje – chciał prawdziwego klinicznego szpitala, był prawdziwym patriotą uczelni, o której mówił „Akademia – matka nasza!” i kochał nasz szpital... Gdy ważyły się losy nadzoru nad szpitalami klinicznymi – rektor czy minister, dyrektor

Romanowski opowiedział się jednoznacznie, przynosząc rektorowi (prof. Krzysztof Marlicz 1935 – 2014, rektor PAM 1996 – 2002) obraz ze swojego ulubionego Lwowa (ulubionego, chociaż urodził się w Grodnie!) z oczywistym podpisem „Semper fidelis” – Zawsze wierny!

Korzystając z tego, że byłem wtedy młody i pełny pasji działania, dzielił się ze mną swoimi pomysłami z nadzieją, że mając, jako dziekan, prawie codzienny kontakt z rektorem – prof. Krzysztofem Marliczem, będą parł do tego, żeby Jego – Jurka – pomysły, do których byłem w pełni przekonany, zrealizować. Profesor Marlicz w mig odgadywał, kto za tym stoi i mówił: „Znów panu nagadał ten Fantasta – Jurek Romanowski, niech pan pogada z Jurkiem, ale realistą – Łuczakiem (wtedy dyrektorem PAM)”. Gadałem z obydwoma Jurkami...

Nam się po prostu chciało!

No i... na Pomorzanach powstał Ośrodek Dializ (w roku 1999, czyli 26 lat po Bydgoskiej Filii Gdańskiej AM), powstała Klinika Nefrologii (PAM była jedyną uczelnią medyczną bez nefrologii), Klinika Kardiochirurgii (wcześniej była w SPSK-1 – w oddaleniu od Kliniki Kardiologii), której organizacji zazdrościł sam profesor Zbigniew Religa (1938 – 2009).

Jako anestezjolog (jeden z pierwszych specjalistów w naszym województwie!) marzył o prawdziwej intensywnej terapii... na Pomorzanach (i był czas, że była!). Realizacja tych wszystkich zamierzeń wymagała wyjścia na zewnątrz. Jeździliśmy do ministerstwa (wtedy wiele rzeczy załatwiano się i szereg usług medycznych „kontraktowało centralnie”) – Jurek znał dyrektorów wszystkich departamentów (kiedyś w ministerstwach nie było takich „czystek”). Bywaliśmy na targach medycznych (oferty sprzętu do leczenia nerkozastępczego), a raz, w poszukiwaniu wzorców organizacyjnych ośrodków dializ, dotarliśmy nawet do Szwecji.

Jurek dzielił się swoją ogromną wiedzą o winach, malarstwie i teatrze... Najbardziej bawiło Go to, że od zaprzyjaźnionego aktora Wojtka Pszoniaka (1942 – 2020) jest jednak ciut wyższy...

Jurek Romanowski był cudownym gawędziarzem, smakoszem z filozoficznym podejściem do życia. Jakbym miał Go porównać do wszystkich znanych postaci, to umieściłbym Go między Vacławem Havlem a Robertem Makłowiczem...

Jurek mawiał: „SPSK-2 może być numer dwa, ale nefrologia, kardiochirurgia muszą być numer 1 – w Polsce!”. I tak było! Nam się udawało...

Profesor Krzysztof Marlicz potrafił dzielić się swoimi wątpliwościami i przyznawać do pomyłek, kiedyś po tym wszystkim powiedziałem: „Wie pan, ten Jurek Romanowski, to nie tylko Fantasta, ale i Wizjoner! Szkoda, że nie możemy Go sklonować”. Nie możemy, ale gdy patrzymy na Maćka (dr hab. Maciej Romanowski – syn Jerzego)...

Maciek Romanowski wypomina mi (bez pretekstu!), że gdy kiedyś zapytał mnie o to, jak on – Maciek – sprawdza się w funkcji wicedyrektora, odpowiedziałem niedokończonym równoważnikiem zdania: „No, do Twojego Ojca, to...”. Maciek sam wiedział, że dużo brakuje.

Zresztą... Gdy pierwszy raz spotkałem dr. Alexandra Jussima (izraelski transplantolog, były prezes Izraelskiego Towarzystwa Transplantacyjnego), który w PAM zajmował się kulturą studencką (wyjechał do Izraela w 1966 r.), zapytałem, czy zna Jurka Romanowskiego – takiego „grubaska”. Odpowiedział: „Grubasek to wtedy byłem ja, a Jurek to była zupełnie inna liga!”.

Kiedy o śmierci Jurka poinformowałem swoich współpracowników (byłem w stałej łączności telefonicznej z Maćkiem), słyszałem powtarzane: „Taki dobry, ciepły Człowiek”.

Nasze pielęgniarki zawsze podkreślały, że był to Dyrektor, które o nie najbardziej dbał, doceniał i szanował; gdy już jako emeryt pokazywał się w naszej klinice – biegły, by przywitać się z „Naszym

Dyrektorem”. Gdy jedna z nich, nie najmłodsza, ale w naszym Szpitalu pracująca krótko i dyrektora Romanowskiego znająca tylko z opowiadań, powiedziała: „Od takiego Dyrektora inni powinni się uczyć!”, odpowiedziałem: „Tak. Na początku i na końcu naszej medycznej nauki, uczymy się od już umarłych”.

Ty, Jurku, nie wszystek umarłeś... Żyjesz w naszej pamięci i nadal nas uczysz!

Panie Dyrektorze, Drogi Przyjacielu Jurku, niniejszym wypełniłem ostatnie zadanie, które mi zleciłeś! Odpoczywaj w pokoju!

Kazimierz Ciechanowski

PS

Większość z nas zapamiętała dr. Jerzego Romanowskiego jako starszego, jowialnego Dyrektora, ale musimy wiedzieć, że był bardzo oddanym, walecznym lekarzem. Doktor Stanimira Całusińska opowiedziała mi o swojej pracy jako początkującego anestezjologa. Przez trzy doby siedziała razem ze starszym kolegą Jurkiem Romanowskim przy dziecku operowanym przez prof. Dreschera – walczyli o jego życie... Pod koniec trzeciej doby Jurek powiedział – co po ponad 50 latach nadal cytuję dr Całusińska: „K...., Inka, jeżeli ten dzieciak nie przeżyje, to wolę przerzucić węgiel niż zajmować się medycyną!”. Dziecko przeżyło – Jurek medycyny nie rzucił... i coraz więcej ludzi przypomina sobie, ile mu zawdzięcza.

KONFERENCJA NAUKOWA STUDENCKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PUM

W dniach 17-18 marca 2023 r. w murach Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie odbyła się LII Ogólnopolska VII Międzynarodowa Konferencja Studentów Uczelni Medycznych / Szczecin International Medical Students' Conference. Organizatorem był Zarząd Studenckiego Towarzystwa Naukowego PUM w składzie: Jarosław Paduch – przewodniczący, Michał Żołnierczuk – wiceprzewodniczący, Maciej Molski – wiceprzewodniczący, Joanna Walczyńska, Karolina Żurawska, Marcin Grajek, Wojciech Kozłowski, Wiktoria Krauze, Marek Miśkiewicz, Patrycja Pudzisz, Agnieszka Szema, Daria Kołodziej. Nad organizacją konferencji czuwał kurator STN PUM prof. Janusz Moryś; patronat honorowy sprawowali: mar-

szalek Senatu RP prof. Tomasz Grodzki, marszałek województwa zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz, rektor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie prof. Bogusław Machaliński, prezydent Szczecina, Okręgowa Izba Lekarska w Szczecinie, Polskie Towarzystwo Fizjoterapii, TVP 3 Szczecin oraz Radio Szczecin.

W trakcie konferencji studenci polskich i zagranicznych uczelni medycznych prezentowali prace w pięciu sesjach: zabiegowej, nauk podstawowych i niezabiegowej, zabiegowej – studium przypadku, niezabiegowej – studium przypadku i nauki o zdrowiu. Łącznie były to 62 prace przedstawione przez 139 aktywnych uczestników. Ze względu na między-

narodowy charakter konferencji prace były prezentowane w języku angielskim. Polscy studenci mieli możliwość przedstawienia ich w języku polskim. Tegoroczna edycja konferencji miała formę stacjonarną. Prace oceniało jury, w skład którego weszli wybitni przedstawiciele świata nauki, związani ze społecznością akademicką Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Oprócz prezentacji studenckich prac naukowych podczas konferencji odbył się szereg wykładów zaproszonych gości, działających w obszarach nauki i medycyny. Konferencję zainaugurował wykład prof. Barbary Bobek-Billewicz pt. „Neuroobrazowanie w neuroonkologii”.

LAUREACI SESJJA NAUK PODSTAWOWYCH I MIEJSCE

Artur Czajkowski, Dominika Miłek, Patrycja Olszewska

Analiza przeżywalności listeria monocytogenes pod presją bakteriofagową w pofermencie.

Opiekun dr n. med. Bartłomiej Grygorcewicz
Studenckie Koło Naukowe „μPHAGE”

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

II MIEJSCE

Łukasz Zadroga, Maja Radziwon

Analiza asocjacji polimorfizmu rs6295 genu receptora serotoniny HTR1A z uzależnieniem od nikotyny.

Opiekun prof. dr hab. Anna Grzywacz

SKN przy Samodzielnej Pracowni Promocji Zdrowia
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

III MIEJSCE

Dominika Miłek, Artur Czajkowski, Patrycja Olszewska
Ocena efektywności bakteriofagów w układzie dwugatunkowego biofilmu Staphylococcus aureus i Pseudomonas aeruginosa.

Opiekun dr n. med. Bartłomiej Grygorcewicz
Studenckie Koło Naukowe „μPHAGE”

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

OPISY PRZYPADKÓW – NIEZABIEGOWE I MIEJSCE

Natalia Wołkowska, Adrianna Zahorowska, Martyna Drzycimska

Od niewinnego szmeru u pierwszego dziecka po diagnostykę i szczególną opiekę nad pacjentką w drugiej ciąży.

Opiekunowie: dr n. med. Magdalena Bednarek-Jędrzejek, prof. dr hab. Sebastian Kwiatkowski
SKN przy Klinice Położnictwa i Ginekologii SPSK-2
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

II MIEJSCE

Gabriela Furtak, Dominika Borzyszkowska, Agnieszka Nowosielska, Sylwia Janczak

Zespół częściowej niewrażliwości na androgeny i wrodzony przerost nadnerczy - współwystępowanie dwóch rzadkich chorób u jednej pacjentki.

Opiekun prof. dr hab. Aneta Cymbaluk-Płoska
SKN przy Oddziale Klinicznym Ginekologii Rekonstrukcyjnej i Onkologicznej SPSK-2 Szczecin przy współpracy z Kliniką Endokrynologii, Chorób Metabolicznych i Chorób Wewnętrznych SPSK-1, dr hab. Elżbieta Sowińska-Przepiera
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

III MIEJSCE

Martyna Plust, Oliwia Pęciak, Małgorzata Sołtysek, Patryk Rzczycki

A case of Madelung's disease combined with inflammatory myositis and polymyalgia rheumatica.

Opiekun dr hab. Hanna Przepiera-Będzak
SKN przy Klinice Chorób Wewnętrznych, Reumatologii, Diabetologii, Geriatrii i Immunologii Klinicznej
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

OPISY PRZYPADKÓW – ZABIEGOWE

I MIEJSCE

Katarzyna Garbicz

Rola wskaźnika niewydolności łożyska w monitorowaniu kolejnej ciąży u pacjentki obciążonej wywiadem w kierunku zespołu HELLP. Opis przypadku klinicznego.

Opiekunowie: dr n. med. Magdalena Bednarek-Jędrzejek, prof. dr hab. Sebastian Kwiatkowski
SKN przy Klinice Położnictwa i Ginekologii SPSK-2
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

II MIEJSCE

Anna Jędrasiak, Dominika Pietrzyk, Dominika Borzyszkowska

Opis przypadku 69-letniej pacjentki z płaskonabłonkowym rakiem sromu w anatomicznie trudno dostępczej i rzadkiej lokalizacji.

Opiekun prof. dr hab. Aneta Cymbaluk-Płoska
SKN przy Oddziale Klinicznym Ginekologii Rekonstrukcyjnej i Onkologicznej
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

III MIEJSCE

Joanna Olejnik-Wojciechowska

Ropień płata skroniowego jako rzadkie powikłanie ostrego zapalenia ucha środkowego - opis przypadku i przegląd piśmiennictwa.

Opiekun dr n. med. Katarzyna Amernik
SKN Otolaryngologii KOLAR
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SESJA NAUK O ZDROWIU

I MIEJSCE

Wiktoria Krauze, Sebastian Korus, Wiktoria Hawryłkiewicz

Jak odżywiali się rekonwalescenci po hospitalizacji z powodu ciężkiego przebiegu COVID-19? Profil pacjentów po ciężkim przebiegu SARS-CoV-2.

Opiekunowie: prof. dr hab. Ewa Stachowska, dr n. med. Dominika Maciejewska-Markiewicz
I SKN przy Katedrze i Zakładzie Żywienia Człowieka i Metabolomiki
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

II MIEJSCE

Alicja Mińko

Powrót do zdrowia po COVID-19: zwiększenie wydolności fizycznej przez rehabilitację.

Opiekunowie: prof. dr hab. Iwona Rotter, dr n. zdr. Agnieszka Turoń-Skrzypińska, dr n. med. Aleksandra Rył

SKN przy Katedrze i Zakładzie Rehabilitacji Medycznej i Fizjoterapii Klinicznej
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

III MIEJSCE

Kacper Malinoś, Wiktoria Czarnecka, Albert Podkówa, Natalia Jakubiak

Analiza zmian zawartości kwasów tłuszczowych u myszy C57BL poddanych długotrwałym restrykcjom kalorycznym.

Opiekun prof. dr hab. Karolina Skonieczna-Żydecka
SKN Medycyny Stylu Życia przy Zakładzie Badań Biochemicznych Katedry Żywienia Człowieka i Metabolomiki
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SESJA ZABIEGOWA

I MIEJSCE

Elżbieta Reszka, Maria Pankowiak, Bartosz Pawłowicz, Maciej Arciszewski

Wpływ wyrównania cukrzycy na ryzyko powikłań śródoperacyjnych oraz jakość powrotu do zdrowia u pacjentów poddanych interwencjom chirurgicznym w znieczuleniu ogólnym lub regionalnym.

Opiekun prof. dr hab. Katarzyna Kotfis
SKN przy Klinice Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Ostrych Zatruc
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

II MIEJSCE

Kamila Durmała, Marek Miśkiewicz, Aleksandra Słojewska, Marta Jankowska

Ocena współwystępowania niealkoholowego stłuszczenia wątroby i kamicy z kwasu moczowego na podstawie analizy przedoperacyjnych badań obrazowych.

Opiekun dr n. med. Krystian Kaczmarek
SKN przy Klinice Urologii i Onkologii Urologicznej
PUM

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

III MIEJSCE

Patryk Skórka, Michał Kargul, Diana Seemannova, Bartosz Gajek, Mateusz Tochman

The influence of individualized three-dimensional holographic models on patient's knowledge qualified for intervention in the treatment of peripheral arterial disease.

Opiekun: dr n. med. Paweł Rynio
I SKN Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Angiologii
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie.

*Jarosław Paduch, VI rok, lekarski
Zdjęcia Foto Everest*

I-TOP DLA STUDENTÓW STOMATOLOGII PUM

W dniach 19-20 maja 2023 r. odbyła się trzecia edycja iTOP - indywidualnego treningu higieny jamy ustnej. Warsztaty te zostały zorganizowane na podstawie listu intencyjnego o współpracy zawartej pomiędzy Pomorskim Uniwersytetem Medycznym

w Szczecinie i firmą Curaden Polska. W zajęciach, które odbyły się w gościnnej Bibliotece Głównej PUM, wzięło udział 120 studentów I i II roku stomatologii programu polsko- i anglojęzycznego.

iTOP to autorska koncepcja indywidualnego treningu w zakresie profilaktyki i higienizacji jamy ustnej, która łączy w sobie wiedzę teoretyczną i szkolenie praktyczne zarówno w zakresie umiejętności manualnych, jak również motywacyjnych, opracowana przez firmę Curaden. Umożliwia ona wdrażanie zdobytej wiedzy w codziennej praktyce stomatologicznej tak, aby pomóc pacjentom jak najdłużej zachować zdrowe zęby oraz przyzębie.

Każdy ze studentów otrzymał zestaw produktów do higieny stomatologicznej oraz został przeszkolony w zakresie różnych technik skutecznego usuwania płytki nazębnej. Opiekunami dziesięcioosobowych grup uczestników byli trenerzy iTOP oraz koordynatorzy z PUM – dr n. med. Helena Gronwald oraz lek. dent. Barbara Gronwald z Zakładu Propedeutyki, Fizykodiagnostyki i Fizjoterapii Stomatologicznej PUM, którą kieruje prof. PUM Danuta Lietz-Kijak.

Kolejna edycja iTOP dla studentów stomatologii PUM odbędzie się za rok.

*dr n. med. Helena Gronwald
Zakład Propedeutyki, Fizykodiagnostyki
i Fizjoterapii Stomatologicznej
Zdjęcia z archiwum autorki*

AKADEMICKIE MISTRZOSTWA POLSKI W PŁYWANIU - PUM NAJLEPSZY

Reprezentacja Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie wyjechała na Akademickie Mistrzostwa Polski w Pływaniu, by walczyć o medale! Siedemnastu najlepszych pływaków pod opieką trenera Marka Lesiakowskiego rywalizowało na dystansie 50 i 100 m w czterech stylach pływackich: dowolnym, klasycznym, motylkowym i grzbietowym.

Ciężkie treningi oraz doświadczenie zdobyte podczas trzech rund Akademickich Mistrzostw Województwa Zachodniopomorskiego zaowocowało 11 medalami oraz pierwszym miejscem w klasyfikacji drużynowej mężczyzn w typie uczelni medycznych!

Akademickie Mistrzostwa Polski w pływaniu odbyły się w Lublinie w dniach 15–16 kwietnia br. Ponad 960 zawodników i zawodniczek z 86 uczelni rywalizowało na basenie Aqua Lublin.

Pomorski Uniwersytet Medyczny reprezentowali:

Kobiety	Mężczyźni
Anna Dechnik	Bruno Bronikowski
Joanna Gądzikiewicz	Mikołaj Gorra
Aleksandra Kowalewska	Damian Kamiński
Magdalena Marszałek	Dominik Knichał
Maja Oleszak	Marek Kowalski
Iga Struzik	Krzysztof Mikulski
Martyna Szumczyk	Michał Staszak
Klara Wieczorkiewicz	Wiktor Walczak
Karina Woźniak	

Zawodników przygotował trener Marek Lesiakowski.

*Oliwer Huzarski, VI rok, lekarski
Zdjęcia z archiwum KU AZS PUM*

NAJSZYBSZA PUMA NA PUM

Imię „PUMA” nadano łodzi wioślarskiej, przekazanej przez uczelnię i sponsora osadom wioślarskim Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie do treningów i startów w akademickich turniejach sportowych. Wydarzenie miało charakter kameralny, niemniej było widowiskowe. Uczestniczyli w nim nasi studenci-sportowcy, władze uczelni i goście. Sponsora, Bank Pekao SA, reprezentowała dyrektor Makroregionu Zachód Katarzyna Koroch. Obecnością zaszczycił nas także prezes Klubu Sportowego AZS i Okręgowego Związku Towarzystw Wioślarskich Roman Kowalewski.

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonał rektor PUM prof. Bogusław Machaliński, a ochrzciła łódź dyrektor Katarzyna Koroch, której towarzyszył kapitan osady męskiej Oliwier Huzarski. Złożono życzenia sukcesów naszym zawodnikom, padły także m.in. słowa podziękowań dla mgr. Jana Jelca – twórcy osiągnięć naszych osad i zapewnienie z jego strony o dalszym, wytrwałym zmierzaniu ku kolejnym sukcesom. Wydarzeniu towarzyszyła także prezentacja trofeów wioślarskich nie mających precedensu w historii naszej uczelni ani odpowiednika w dokonaniach innych uczelni szczecińskich.

Rektor prof. Bogusław Machaliński podczas rozmów z uczestnikami spotkania podkreślał, że sport na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie jest nie tylko doskonałą formą utrzymywania dobrej kondycji i zdrowia wśród studentów. Jest to także świadectwo możliwości realnego kultywowania i rozwijania pasji na naszej uczelni, bowiem wśród sportowców PUM w gronie medalistów znajdują się również reprezentanci innych dyscyplin: karate, koszykówki, podnoszenia ciężarów, pływania, trójboju siłowego czy szermierki.

Dyrektor Katarzyna Koroch podkreślała, że dla Banku Pekao SA ważne jest wspieranie społecznych inicjatyw, które mają istotny wpływ na rozwój młodzieży, a w szczególności takich, które promują zdrowy styl życia. Wyraziła słowa uznania dla suk-

cesów osad wioślarskich PUM i zadowolenie, że Pekao SA może mieć w tym swój wkład.

Prowadzący spotkanie prof. Dariusz Chubek prorektor ds. promocji i współpracy regionalnej, w podsumowaniu przekazał studentom życzenia dalszych sukcesów sportowych i przesłanie, by w późniejszym życiu zawodowym, już jako lekarze i specjaliści innych zawodów medycznych, pozostawali nieustannie mistrzami.

W spotkaniu udział wzięli także dziekan Wydziału Medycyny i Stomatologii dr hab. Edyta Paczkowska, prodziekan prof. Violetta Dziedziejko i rzecznik PUM prof. Barbara Wiszniewska.

*Renata Olejnik
Dział Promocji i Informacji
Zdjęcia Foto Everest*

UDANE ŁOWY - PODSUMOWANIE SEZONU 2022/2023 NASZYCH PUM

Choć sezon 2022/2023 oficjalnie dobiega końca we wrześniu, to najważniejsze imprezy nasze załogi mają już za sobą. Od samego początku był on wyjątkowy, bo po długim wyczekiwaniu flota PUM doczekała się nowej jednostki dla naszych ósemek! Ta nowoczesna łódź o wyścigowym rodowodzie renomowanej firmy Filippi zdażyła już udowodnić swą wartość, pomagając sięgnąć naszym osadom po aż pięć miejsc medalowych w zawodach rangi wojewódzkiej i ogólnopolskiej! Jest ona również kolejnym, konkretnym dowodem na to, jak Bank PEKAO S.A. wspiera rozwój polskiego sportu. Liczymy na kolejne lata owocnej współpracy!

Pierwszą ważną imprezą tego sezonu były Akademickie Mistrzostwa Polski w Ergometrze Wioślarskim, podczas których rozegrany zostały po raz pierwszy Puchar AZS Osad Wioślarskich. Zawody te były zawsze traktowane jako ostatni sprawdzian „czystej siły” po okresie zimowych przygotowań i przed serią zawodów

stricte wioślarskich. Nasza reprezentacja udowodniła, że solidnie pracowała w zimie. Wielu naszych zawodników osiągnęło swój rekord życiowy na dystansie 1 km! Jednak to Puchar AZS pozostanie w pamięci naszych wioślarzy. Nasza reprezentacja mężczyzn (Oliwer Huzarski, Michał Gut, Jeremi Żamojcin, Piotr Lisowski) zajęła pierwsze miejsce, a drużyna damska (Basia Ufnalska, Gabriela Stępień, Annika Hoem, Julia Siemińska) – trzecie. Wspólny wysiłek zaowocował drugą pozycją w klasyfikacji drużynowej dla naszego uniwersytetu!

Kolejnym sprawdzianem były Akademickie Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w Wioślarstwie. Była to okazja, by „czystą siłę” połączyć z techniką i sprawdzić się w regatowym boju. Na pokładzie już nowej jednostki obie osady – damska (Karolina Seidler - sternik, Julia Siemińska, Basia Ufnalska, Ula Przewoźna, Weronika Zielińska, Zuzia Kudlińska, Marysia Domańska, Ada

Różańska, Julia Stachów) i męska (Maria Sachaj-Żamojcin – sternik, Oliwier Huzarski, Piotr Lisowski, Filip Bałazy, Jeremi Żamojcin, Michał Gut, Patryk Skotnicki, Leo Dziwisch, Krzysztof Mikulski), sięgnęły po złoto. Można śmiało mówić o zdominowaniu zawodów przez PUM, gdyż nasi zawodnicy zostawiali konkurencję daleko w tyle. Kolejny rok z rzędu puchar marszałka województwa zachodniopomorskiego i puchar prezydenta Szczecina trafiły w ręce naszych reprezentacji.

Przyszedł czas na najważniejszą imprezę sezonu – Akademickie Mistrzostwa w Wioślarstwie. Po miesiącach przygotowań i dwóch udanych zawodach nasze osady musiały się zmierzyć z wioślarską śmietanką kraju, w tym z zawodnikami trenującymi znacznie dłużej i z zacięciem olimpijskim. Niemniej w głowach wszystkich była jedna myśl – przyjechaliśmy po złoto. Warunki były trudne, porywisty wiatr i poszatkowana falami woda znacząco utrudniały zadanie, ale nasze ósemki na przekór żywiołom wspinały się w tabeli, by w końcu wystartować w finale. Po raz trzeci trzecie miejsce zajęła osada męska (Maria Sachaj-Żamojcin – sternik, Oliwier Huzarski, Piotr Lisowski, Filip Bałazy, Jeremi Żamojcin, Michał Gut, Patryk Skotnicki,

Leo Dziwisch, Krzysztof Mikulski). Pierwszy skład damski (Karolina Seidler - sternik, Julia Siemińska, Basia Ufnalska, Ula Przewoźna, Weronika Zielińska, Zuzia Kudlińska, Marysia Domańska, Ada Różańska, Julia Stachów) zajął solidną czwartą lokatę, ulegając AGH Kraków o jedynie 0,49 sek.! Drugi skład damski zajął piąte miejsce w finale B.

W samym sercu „sesji” przed naszymi załogami postawiono kolejne wyzwanie – Akademickie Regaty Wioślarskie w Szczecinie. Zawody miały formułę sprintu wioślarskiego, wyścigu na dystansie ok. 300 m. Na tak krótkim dystansie nie ma miejsca na błędy – od samego startu do ostatniego pociągnięcia wiosła wszystko musi być idealne. Nie jest więc wielkim zaskoczeniem, że zarówno nasza pierwsza osada damska (Karolina Seidler – sternik, Julia Siemińska, Basia Ufnalska, Ula Przewoźna, Weronika Zielińska, Zuzia Kudlińska, Marysia Domańska, Ada Różańska, Julia Stachów), jak i męska (Maria Sachaj-Żamojcin – sternik, Oliwier Huzarski, Piotr Lisowski, Filip Bałazy, Jeremi Żamojcin, Michał Gut, Patryk Skotnicki, Leo Dziwisch, Krzysztof Mikulski) zajęły pierwsze miejsce. Kolejny raz nasi zawodnicy udowodnili, że ciężka praca i najlepszy sprzęt pozwalają nie tylko marzyć, ale i sięgać po te marzenia!

I tak pięć pucharów później przyszedł czas na oficjalny chrzest naszej flagowej jednostki! W obecności reprezentacji władz uczelni, a także dyrektor Regionu Zachodniego Banku Pekao SA otrzymała ona imię „PUMA”. Polewając ją szampanem, życzyliśmy jej, by długo służyła naszym studentom, cięła fale i pewnie dostarczała ich na najwyższy stopień podium. Po głównej części ceremonii rozegrano pokazowy wyścig na naszych dwóch regatowych łodziach. Walka była zacięta, ale jak się można było spodziewać, na metę pierwsza wpłynęła nowo ochrzczona „PUMA”.

Na tym można by było zamknąć ten rozdział wioślarstwa na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym, ale niezwykłość tego sezonu nie zamyka się jedynie w nowej łódce. W tym roku w Bydgoszczy rozegrane zostaną Akademickie Mistrzostwa Europy w Wioślarstwie! Sezon 2022/2023 zatem dla nas się nie kończy. Utrzymujemy dalej reżim treningowy i we wrześniu jedziemy na Tor Regatowy Brduyście, reprezentować nie tylko naszą uczelnię, ale całą Polskę w kategorii ósemki wioślarskiej!

*Piotr Lisowski, VI rok, lekarski
Zdjęcia z archiwum KU AZS PUM*

SUKCESY KLUBU UCZELNIANEGO AZS PUM

Akademickie Mistrzostwa Polski klasyfikacja generalna

Wioślarstwo

III miejsce w klasyfikacji ósemek mężczyzn - Maria Sachaj-Żamojcin, Oliwer Huzarski, Piotr Lisowski, Filip Bałazy, Jeremi Żamojcin, Michał Gut, Patryk Skotnicki, Leonard Dziwisz, Krzysztof Mikulski

Karate WKF

III miejsce w kategorii Kumite - 68 kg kobiet - Patrycja Szelągiewicz

Szermierka

III miejsce w kategorii szpada kobiet - Natalia Tomaszewska

Puchar AZS osad wioślarskich

II miejsce w klasyfikacji drużynowej

I miejsce osad męskich - Jeremi Żamojcin, Michał Gut, Oliwer Huzarski, Piotr Lisowski

III miejsce osad damskich - Annika Hoem, Barbara Ufnalska, Gabriela Stępień, Julia Siemińska

Akademickie Mistrzostwa Polski w typie uczelni medycznych

Pływanie

I miejsce w klasyfikacji drużynowej mężczyzn

II miejsce 50 m stylem klasycznym kobiet - Maja Oleszak

II miejsce 100 m stylem klasycznym kobiet - Maja Oleszak

III miejsce 100 m stylem grzbietowym - Magdalena Marszałek

II miejsce 4x50 m stylem zmiennym - Klara Wiczorkiewicz, Magda Marszałek, Maja Oleszak, Ania Dechnik

I miejsce 50 m stylem dowolnym - Krzysztof Mikulski

II miejsce 100 m stylem zmiennym - Damian Kamiński

II miejsce 200 m stylem dowolnym - Mikołaj Gorra

II miejsce 50 m stylem grzbietowym - Bruno Bronikowski

III miejsce 50 m stylem dowolnym - Marek Kowalski

III miejsce 100 m stylem dowolnym - Krzysztof Mikulski

II miejsce 4 x 50 m stylem dowolnym - Marek Kowalski, Dominik Knichal, Mikołaj Gorra, Krzysztof Mikulski

Trójbój siłowy klasyczny

II miejsce w kategorii do 83 kg mężczyzn Krzysztof Kolber

Mistrzostwa Polski Uczelni Medycznych Koszykówka 3x3

II miejsce w klasyfikacji drużynowej mężczyzn

II miejsce w klasyfikacji mężczyzn - Filip Radzik, Michał Gut, Alexander Ahmad, Maksym Kołodziej

Akademickie Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego

I miejsce w klasyfikacji generalnej kobiet - PUM!

I miejsce **koszykówka kobiet** - Basia Szymoniak, Amelia Walczak, Ewa Sobolewska, Marta Czmielnik, Greta Dubilas, Marysia Rawicka, Natalia Szadzińska, Wiktoria Spychała, Julia Kozielek, Monika Leśniewska, Karolina Dąbrowska, Emilia Sokółowska, Julia Dusza, Olga Gagała, Natalia Buryta, Joanna Mączka

I miejsce **squash mężczyzn** - Grzegorz Wójcik

I miejsce **wioślarstwo kobiet** - Karolina Seidler, Julia Siemińska, Barbara Ufnalska, Urszula Przewoźna, Zuzanna Kudlińska, Weronika Zielińska, Julia Stachów, Maria Domańska, Adrianna Różańska

I miejsce **wioślarstwo mężczyzn** - Maria Sachaj-Żamojcin, Oliwer Huzarski, Piotr Lisowski, Jeremi Żamojcin, Filip Bałazy, Michał Gut, Patryk Skotnicki, Krzysztof Mikulski, Leonard Dziwisz

I miejsce **biegi przełajowe kobiet** - Małgorzata Szambłowska, Agnieszka Wierzbička, Adrianna Skrzypczak, Katarzyna Maciejewska, Paulina Drożdżewska

I miejsce **ergometr mężczyzn** - Marcel Waszczyk, Michał Gut, Oliwer Huzarski

I miejsce **ergometr kobiet** - Barbara Ufnalska, Gabriela Stępień, Zuzanna Kudlińska

I miejsce **koszykówka 3x3 kobiet** - Barbara Szymoniak, Amelia Walczak, Ewa Sobolewska, Natalia Szadzińska

I miejsce **pływanie kobiet** - Maja Oleszak, Magdalena Marszałek, Anna Dechnik, Klara Wiczorkiewicz, Joanna Jankowska

I miejsce **siatkówka plażowa kobiet** - Melania Gołoś, Karolina Szczerba

Oliwer Huzarski, VI rok, lekarski

STUDENCI NA MEDAL!

Tradycją rektora PUM prof. Bogusława Machalińskiego są doroczne spotkania ze studentami-sportowcami, podczas których rektor osobiście przekazuje im gratulacje i słowa uznania za godne reprezentowanie Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie w licznych międzuczelnianych zawodach.

Takie spotkanie miało miejsce 21 czerwca br. Odkonane w Sali Rad Wydziałów z udziałem rektora, prorektora ds. dydaktyki prof. Anety Cymbaluk-Płoski i prorektora ds. klinicznych prof. Leszka Domańskiego. W spotkaniu uczestniczyła także prodziekan Wydziału Medycyny i Stomatologii prof. Violetta Dziedziczko, przedstawiciel Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Pod Wieżą”.

Naszych sportowców reprezentowało 40 medalistów z różnych sekcji: karate, koszykówki, podnoszenia ciężarów, pływania, szermierki, trójboju siłowego i wioślarstwa na czele z Oliwierzem Huzarskim, kapitanem osady męskiej i jednocześnie przewodniczącym AZS PUM.

Rektor wyraził uznanie dla umiejętności godzenia przez naszych studentów-sportowców zróżnicowanych obowiązków podczas wyjątkowo wymagających studiów medycznych i realizowania sportowej pasji. Podziękował za zaangażowanie, z jakim reprezentują Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie. Gratulując sukcesów, życzył dalszych postępów na różnych polach rozwoju osobistego.

Gratulacje i słowa wdzięczności za zaangażowanie w rozwój sportowy studentów rektor przekazał również trenerom naszych sportowców, nauczycielom Studium Wychowania Fizycznego i Sportu PUM: mgr. Janowi Jelcowi, mgr. Markowi Lesiakowskiemu i dr. Piotrowi Lesiakowskiemu.

Wszystkim uhonorowanym, trenerom, ale także wszystkim sportowcom naszej uczelni serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych wspaniałych osiągnięć!

*Renata Olejnik
Dział Promocji i Informacji
Zdjęcie Foto Everest*

OSIĄGNIĘCIA KU AZS PUM

